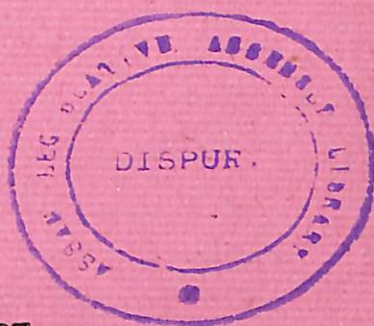

Assam Legislative Assembly Debates

1989

OFFICIAL REPORT

THIRD SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE
ASSEMBLY ASSEMBLED AFTER THE
SIXTH GENERAL ELECTIONS UNDER
THE SOVEREIGN DEMOCRATIC
REPUBLICAN CONSTITUTION
OF INDIA

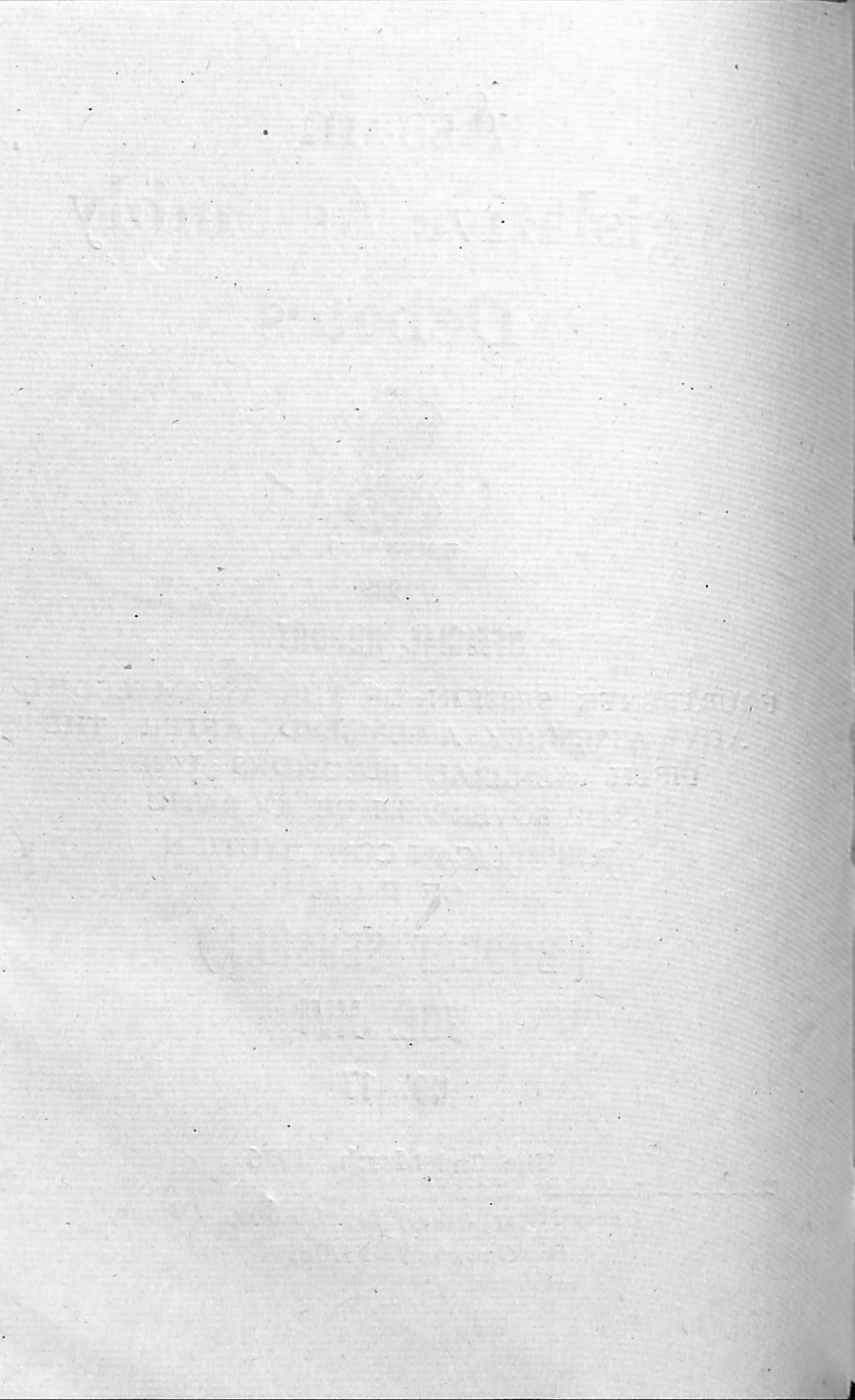
BUDGET SESSION

VOL. XIV

NO. 17

The 2nd March, 1976

Geetali Art Press, G. S. Road, Dispur,
Guwahati—781022

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY, 1976

(Budget Session)

Volume— XIV

No— 17

Dated the 2nd March, 1976.

CONTENTS.

	Page No.
1. Questions	5— 41
2. Calling Attention Notice— — —	42— 44
3. General discussion on Budget— — —	45— 126
4. Adjournment— — — —	— 127

**Proceedings of the fourteenth Session of the Assamese
Legislative Assembly assembled after the Fifth
General Elections under Sovereign Democratic
Constitution of India.**

The House met in the Assembly Chamber, Dispur, Gauhati on Tuesday, the 2nd March, 1976 with the Hon'ble Deputy Speaker in the Chair 12 (twelve) Ministers 4 (four) Ministers of state, 1 (one) Deputy Minister, 62 (Sixty two) members present.

STARRED

QUESTIONS AND ANSWERS

Date : 2nd March, 1976

Re: ARREAR OF LAND REVENUE

Shri Balabhadra Das asked :—

*** 195: Will the Chief Minister be pleased to state—**

(a) Whether it is a fact that attachment order of movables was issued by Deputy Commissioner, Dibrugarh under Regulation 69 of the Assam Land and Revenue Regulation, 1886 for alleged arrear of land revenue of certain land at Duliagan against. Shri S. K. Dutta of Dibrugarh, a former Chief Justice of the High Court of Assam and Nagaland at Gauhati?

(b) Whether it is a fact that Shri S. K. Dutta was not the owner of the land?

(c) Whether it is a fact that Shri Dutta wrote to the Government several letters in that regard?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied :

195. (a)—Yes.

(b)—Yes.

(c)—Yes. The matter has been inquired into since then and the land records have been corrected. A reply has also been sent to Shri Dutta after the inquiry.

Shri Balabhadra Dís :— Sir, it has been replied that Shri S. K. Dutta is not the owner of the land. But inspite of that a writ was issued against a dignitary by the Govt. of Assam. Whether the Government feel it necessary to take action against the person responsible

for issuing this illegal attachment of moveables, because it lowers the prestige of the person in the public eye?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) :—Sir, there is no question of taking action against any person because there is no malafide. On the revenue record Shri S. K. Dutta is shown as follows—‘with respect to this land it is payable by Shri S. K. Dutta.’

Shri Balabhadra Das :—Sir, if the reply on (b) is correct, then at whose instance this entry was recorded. Is it not a fact that a notice was served on Shri S. K. Dutta before the issue of the writ for attachment?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) :—Sir, it was not a writ of attachment. It was only a procedure to realise arrear by Bakijai process. Sir this land belonged to Shri Sadanada Duara. He sold the land to a Proton of Rukang Tea Estate. Shri S. K. Dutta was said to be the executor of the will of Shri Sadandra Duarah. The rent was there fore, Shown as payable by Shri S. K. Dutta allso. Therefore. It was done an ordinary courese of realisation of aerars through Bakijai process. We are very sorry that though the land does not belong to Shri S. K. Dutta, this Bakijai process was initiated

against him. The matter has been enquired and a letter has been written to Shri Dutta.

Shri Balabhadra Das :— Will the Government express regret for this illegal issue of attachment orders ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) :— Sir, I have already replied.

Re :—SURVEY AND SETTLEMENT OPERATION

Shri Giasuddin Ahmed asked :—

*195, Will the Minister, Revenue be pleased to state—

(a) Whether survey and settlement operation have started in the Dhubri Sub-division ?

(b) If not, why ?

(c) If so, how long it will take to complete the operation ?

Dr. Bhumidhar Barman (Minister of State Revenue) replied :—

196: (a) & (b)—Steps have been taken to launch the survey and settlement operation in Dhubri Sub-division;

(c) It is not possible to specify the time limit for completion of the operation at this stage.

Shri Giasuddin Ahmed :—Sir, may I know what steps have been taken ?

Dr. Bhumidhar Barman (Minister) :—In the mean time it was discussed with high level officers and also with Law Department and we have prepared a scheme also and we have also written to the P. & D. Deptt for providing fund for this purpose. The financial year.

Shri Giasuddin Ahmed :—sir, whether any notification has been made as required before starting survey and settlement operation ?

Dr. Bhumidhar Barman (Minister) :—Yes Sir, Government have also ordered the preparation of record of rights under Notification No. RRT. 74/74/2 dated 18.5.75 in respect of the T. S. areas of Goalpara District under the provision of the Assam (Temporarily settled Areas) Tenancy Act, 1971.

Shri Giasuddin Ahmed :—Sir, may I know whether pending completion of survey and settlement works and preparation of record of rights, the tenants i. e. Adhiers will be given any certificate of their tenancy.

Dr. Bhumidhar Barman (Minister) :—Sir, we have already referred this point to the Law Deptt.

Shri Giasuddin Ahmed :— Sir, whether it is a fact that in other districts pending preparation of record of rights the Adhiars were given certificates of their tenency rights ?

Dr. Bhumidhar Barman (Minister) :—Yes Sir, in other districts such certificates were issued but Dhubri and Karimganj which are permanently settled areas and therefore it is different from other districts.

Shri Giasuddin Ahmed :— After the enforcement of the tenency at in the District whether the Government feels it necessary to issue certificate under the provision of the present Act ?

Dr. Bhumidhar Barman (Minister) :—Yes Sir, Govt. have also issued orders in this respect.

Shri Giasuddin Ahmed. —Sir, may I know whether the Govt. is aware that a large number of tenants have been evicted because they have no record to show their rights..

Dr. Bhumidhar Barman (Minister) :—Sir, full information is not with me at present.

Shri Giasuddin Ahmed :— Sir, will the Government take step to safe-guard the tenants from being evicted by the land lords ?

Dr. Bhumidhar Barman (Minister) :— Sir, we are very keen to safe-guard the interest of the tenants.

Shri Giasuddin Ahmed :— How long it will take to safe-guard them ?

Dr. Bhumidhar Barman (Minister) :— As quickly as possible,

Shri Giasuddin Ahmed :—Whether the Govt. is aware that thousands of cases have been started in Law Courts in connection with eviction of tenants ?

Dr. Bhumidhar Barman (Minister) :— Yes Sir, there are some cases in the Low Courts. Steps are being taken by the Govt.

Shri Giasuddin Ahmed :—What steps have been taken to safe-guard the tenants and to stop such litigations and harassment caused by the land lords. This was.

Mr. Deputy Speaker :—The Hon'ble member may remember that supplementaries should be to the point

and limited and it does not exceed 6 questions:

Shri Balabhadra Das :— Sir, the notification issued on 8.5.73 has become redundant and the settlement orders and any operation in survey and settlement has become illegal and untenable. So, whether the Govt. is going to reconstitute settlement operation after due notification as required under law:

Dr. Bhumidhar Barman (Minister) :— Sir, I will check up.

Shri Cabir Chandra Rai Pradhani :— Sir, whether the simplest procedure of survey operation will be notified previously to people.

Dr. Bhumidhar Barman (Minister) :— Sir, certainly according to rules it will be done.

বিঃ মুদ্রণৰ কাম

শ্রীলক্ষীকান্ত শইকীয়াই সুধিছে :—

১৯৭। মাননীয় লেখন সামগ্ৰী আৰু মুদ্রণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে—

(ক) চৰকাৰী বিভাগৰ মুদ্রণৰ কাম বৰ্ত্তমান অসমত কি ব্যৱস্থাত চলি আছে ?

(খ) চৰকাৰী বিভাগৰ মুদ্ৰণ কামৰ হেচা বৰ্তমানৰ চৰকাৰী ছপাশালটোৱে সহিব পাৰেনে ?

(গ) যদি নোৱাৰে, এই ছপাশালটোৰ সম্প্ৰসাৰণৰ কিবা আঁচনি চতুৰ্থ পৰিকল্পনাত লোৱা হৈছে নেকি ?

ডাঃ লুটফুৰ বহমান (লেখন সামগ্ৰী আৰু মুদ্ৰণ বিভাগৰ মন্ত্ৰী)
য়ে উত্তৰ দিছে :—

১৯৭৭ (ক) চৰকাৰী বিভাগৰ যাবতীয় মুদ্ৰণৰ কাম বৰ্তমান গুৱাহাটীত অৱস্থিত চৰকাৰী ছপাশালতেই কৰা হয়। কিন্তু সেই ছপাশালত যথোচিত পৰিমাণৰ সা-সুবিধা নথকাৰ বাবে আৰু উচিত সংখ্যক কৰ্মীৰ অভাৱত চৰকাৰী মুদ্ৰণৰ সকলোবোৰ কাম তাত কৰিব পৰা হোৱা নাই। সেই বাবে কিছুমান কাম চৰকাৰৰ অনুমোদিত বে-চৰকাৰী ছপাশালৰ যোগেদি কৰি থকা হৈছে ?

(খ) নোৱাৰে।

(গ) হৈছে।

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, অসম চৰকাৰৰ ছপা-শালৰ এটা ভাগ চিলংত আছিল, ৰাজ্যখনৰ পুনৰ গঠন হোৱাৰ পিছত এই ছপাশালটো মেঘালয়লৈ পাইছে নে তাৰ এটা অংশ আমাৰ ৰাজ্য চৰকাৰে পাইছে ?

শ্ৰীলুটফুৰ বহমান (মন্ত্ৰী) :— বৰ্তমান গোটেইটো মেঘালয়ৰ অধীনত আছে।

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া :— উপাধ্যক্ষ, মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাইছে যে তাত

কৰ্মচাৰী আৰু অন্যান্য অসুবিধাৰ কাৰণে তাত কোনো চৰকাৰী কাম ভাল-ধৰণে চলাব পৰা নাই। এনে অৱস্থাত মন্ত্ৰী মহোদয়ে জমাৰনে চৰকাৰী কৰ্মচাৰী তাত নিযুক্তি কৰাৰ কোনো সুবিধা নাই নেকি।

শ্ৰীলুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী) :—কৰ্মীৰ নিযুক্তিৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে।

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া :—যিহেতুকে অসম বিধান সভাৰ কাৰ্যপৰিচালনাৰ কাৰণে বহুতো প্ৰতিবেদন সময়মতে ছপা নোহোৱাৰ কাৰণে প্ৰতিবেদন বিলাক সময়মতে উত্থাপন কৰিব নোৱাৰি, সেই কাৰণে বিধান সভাৰ কাৰ্যপৰিচালনাৰ কাৰণে যাবতীয় কাগজ-পত্ৰ ছপোৱাৰ কাৰণে আটুতিয়াকৈ এটা ছপাশাল শাখা চৰকাৰী ছপাশালতে কৰাৰ কি ব্যৱস্থা কৰিছে।

শ্ৰীলুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী) :—মেচিনাৰী ইত্যাদি কিনা হৈ আছে কিন্তু ঘৰৰ অভাৱত ইনচতৰ কৰিব পৰা নাই।

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া :—ইতিমধ্যে এই ছপাশালৰ কাৰণে ঘৰ-মাটি দেখুৱাই দিয়া হোৱা স্বত্বেও মন্ত্ৰী মহোদয়ে ঘৰৰ অসুবিধা বুজি কৈছে, ইতিমধ্যে কেবাটাও ঘৰ খালি হৈ পৰি আছে তাত এই ছপাশালৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে?

শ্ৰীলুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী) :—এটা ঘৰৰ অংশ দিয়া হৈছিল কিন্তু সেইটো উপযুক্ত নোহোৱাৰ কাৰণে প্ৰেছৰ মেচিনাৰী বিলাক ইনচতৰ কৰিব পৰা হোৱা নাই।

শ্ৰীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰ :—চৰকাৰী কাগজ-পত্ৰ বে-চৰকাৰী বা ব্যক্তিগত ছপাখানাত ছপা কৰিব লগীয়া হোৱাৰ কাৰণে ১৯৭৪/৭৫ চনত কিমান টকা খৰচ কৰিব লগীয়া হৈছে?

শ্রীলুটফুৰ বহমান (মন্ত্রী) :— ১৯৭৪।৭৫ চনত ৭ লাখ ২৮ হাজাৰ আৰু ১৯৭৫।৭৬ চনত ১৯ লাখ টকা।

শ্রীলক্ষীকান্ত শইকীয়া— চৰকাৰৰ এই চৰকাৰী ছপাশালত ছপা কৰোতে কি কাগজ লাগে এই কাগজ কি ধৰণে লোৱা হয় আৰু কোনে যোগান ধৰে এই বিষয়ে মন্ত্রী মহোদয়ে জনাবনে ?

শ্রীলুটফুৰ বহমান (মন্ত্রী) :— আমাৰ ইয়াৰে কিছু ভাৰত চৰকাৰে এগোট কৰে আৰু কিছু কাগজ মিলৰ পৰা দাইৰেষ্ট আছে।

শ্রীপ্ৰেম বৰা :— চৰকাৰ কাম-কাজ সুবিধামতে চলাবলৈ যিখিনি সম্প্ৰসাৰণৰ প্ৰয়োজন হ'ব তাত কিমান টকা আৱশ্যক হ'ব ?

শ্রীলুটফুৰ বহমান (মন্ত্রী) :— এই বিষয়ে এটা মাণ্টাৰ পুন আছে, কিমান লাখ টকা আৱশ্যক হ'ব সেইটো মোৰ হাতত নাই।

শ্রীপ্ৰেম বৰা :— এই যে বছৰি বছৰি ১০ লাখ টকা খৰচ হৈ আছে বা খৰচ কৰি আছে তেনে ক্ষেত্ৰত নিজৰ এই প্ৰেছ সম্পূৰ্ণ হলে কিমান খৰচ পৰিব ?

শ্রীলুটফুৰ বহমান (মন্ত্রী) :— আমাৰ অলপ চৰপ কাম বাৰিবলৈ যায় কিন্তু সম্পূৰ্ণ এই কামটো কৰিবলৈ হলে বহুত কোটি টকা লাগিব। এতিয়া আমি মেচিন ২১টা কিনি আছে। আৰু বিভিন্নধৰে কথাও চিন্তা কৰা হৈছে।

শ্রীঅতুল চন্দ্ৰ শইকীয়া :— ১ লাখ বা তাতোকৈ বেচি খৰচ টকাৰ কাম দিয়া তেনে ধৰণৰ বাহিৰা প্ৰেছৰ নাম মন্ত্রী মহোদয়ে জনাব পাৰেনে ?

শ্রীলুটফুৰ বহমান (মন্ত্রী) :— বিতং হিচাবটো মোৰ হাতত নাই।

শ্রীমানবেন্দ্ৰ শৰ্মা :— মন্ত্রী মহোদয়ে কৈছে যে চৰকাৰী মুদ্ৰণালয়ৰ

কাৰণে মাৰ্চটোৰ পুন লোৱা হৈছে । কিমান বছৰৰ ভিতৰত এইটো কৰি দিব পৰাকৈ এই মাৰ্চটোৰ পুন কৰা হৈছে ?

শ্ৰীলুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী) :—বছৰ বেচি লাগিব, কিয়নো যিমান টকা দৰকাৰ সেইখিনি একেলগে পোৱা নাযায় । যোৱা বছৰ ৪২ লাখ টকাৰ ভিতৰত মাত্ৰ ৩৬ লাখ টকা দিব পাৰিছে, এইবাৰ ২ লাখ টকা পামো । কিন্তু দৰকাৰ আছিল ৩৬ লাখ টকাৰ । সেই কাৰনেই কোৱাটো টানকিমান বছৰ লাগিব ।

শ্ৰীবদন তালুকদাৰ :— যিবিলাক কাম চৰকাৰি প্ৰেছৰ বাহিৰেও চৰকাৰে অইন অইন প্ৰাইভেট প্ৰেছত দিয়া হয় সেইবিলাকৰ ক্ষেত্ৰত নিয়ম মতে নিবিদা আহ্বান কৰা হয় নে নহয় ?

শ্ৰীলুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী) :— আমাৰ এটা বিকগনাইজদ বেটত কিছুমান প্ৰাইভেট প্ৰেছ আছে সেইবিলাকে দিয়া হয় ।

শ্ৰীলক্ষীকান্ত শইকীয়া :— (মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই জনাবনে এই বিধান সভাৰ সচিবালয়ৰ কাৰণে এটা সুকীয়া শাখা খোলাৰ কথা আছিল, সেইটো কেতিয়া আৰম্ভ কৰিব পৰা হব সেইবিষয়ে জনাবনে ?

শ্ৰীলুটফুৰ ৰহমান (মন্ত্ৰী) :—আমাৰ ঘৰৰ সমস্যাটো সমাধান হলে আমি অনতিপলমে সেই কাম আৰম্ভ কৰিব পাৰিম কিয়নো এই ক্ষেত্ৰত মেচিন ইত্যাদি অনা হৈছে ।

শ্ৰীমানবেন্দ্ৰ শৰ্মা :— মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই জনাইছে যে চৰকাৰী মূদ্ৰনাঙ্ক কৰিব বিচাৰিছে আৰু তাৰ কাৰণে মেচিন ইত্যাদি আনি থৈছে আৰু এই সংক্ৰান্তত এটা মাৰ্চটোৰ পুন বনাইছে কিন্তু এতিয়া প্ৰধান কথা হল এই ঘৰ বা ঠাই থিক নোহোৱাকৈ কিয় মেচিন ইত্যাদি অনা হল ?

শ্রীলুটফুৰ বহমান (মন্ত্রী) :— মাননীয় সদস্য লগত মই এই বিষয়ত এক মত আৰু সেইকাৰণেই এতিয়া ঘৰ থিক নোহোৱা পৰ্য্যন্ত আৰু নতুনকৈ মেচিন ইত্যাদি অনাতো বন্ধ কৰা হৈছে। ঘৰৰ সুবিধা হলে এই যি থিনি মেচিন অবা হৈছে বা আৰু নতুন কৈ অনা হব সেইখিনি তাত ইন্সটল কৰা হব।

শ্রীগিয়াচুদ্দীন আহমেদ :— নিবিদা আহবান নকৰাকৈ চৰকাৰৰ এটা ৰিকগনাইজৰ বেটত থকা বাহিৰা প্ৰেছক ছপাখানাৰ কাম কৰিবলৈ দিয়া হয়, কিন্তু এই নিৰ্দ্ধাৰণ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত দেখা যায় যে কলিকতাৰ ছপাশাল বিলাকে বেচিকৈ সহানুভূতি পায়, এই কথাটো সচানেকি ?

শ্রীলুটফুৰ বহমান (মন্ত্রী) :— সেইটো সচাঁ নহয়।

RE :- CIGARETTE FACTORY IN DHUBRI SUBDIVISION

Shri Giasuddin Ahmed asked :

*1 8. Will the Minister, Industries be pleased to state—
What is the present stage of the proposal for setting up a Cigarette Factory in the Dhubri Subdivision ?

Shri Chatsing Teron (Minister, industries) replied:

1 8.— All preliminary activities for setting up the factory, such as obtaining licence from the Government

of India, formation and Registration of a Company for its management preparation of Technoeconomic feasibility report, market survey and agreement for providing technical and financial collaboration in joint Sector has already been completed. But due to paucity of fund and as cigarette projects receive low priority from the financial Institutions, the project could not make progress to the desired extent. The matter of funds has been pursued with the financial Institutions and Planning Commission.

Shri Giasuddin Ahmed :— How long it will take to remove this paucity of fund and to start the project ?

Shri Chattrasing Teron (Minister, Industries) :— The loan application to the Industrial Development Bank of India was submitted as long back as 1954, but unfortunately, as I have indicated in my reply, as cigarette projects are not given priority, rather a very low priority is given in respect of allotment of fund by the Planning Commission as well as the financial institutions, progress of work of the project is held up, and therefore it is not possible to make any precise forecast about availability of fund.

Shri Giasuddin Ahmed :— Whether cigarette industry is regarded as agro-based Industry ?

Shri Chatrasing Teron (Minister, Industry) :—In a way it is so, but probably because cigarette production in the country is considered adequate or sufficient, it is not given high priority consideration.

Shri Giasuddin Ahmed :— Whether it is a fact that the Govt of India give priority to agro-based industries ?

Shri Chatrasing Teron (Minister, Industry) :—Yes agro based industries are given some priority, but unfortunately, for this cigarette project, this priority is not given.

Shri Dulal Chandra Khaund :—Whether the techno-economic feasibility report is ready and if so, what will be the production capacity and employment capacity of this project ?

Shri Chatrasing Teron (Minister, Industries) :—The techno-economic feasibility report and marketing survey were done as far back as in 1953 ; It was prepared by M/s. Creative Marketing Consultand (P) Ltd., Bombay. The production capacity of this industry will be 3 million pieces of cigarette per annum and the employment

potentiality in the factory will be about 1,500 to 2,000

Shri Dulal Chandra Khaund :—Sir, in which sector this Project will be made ?

Shri Chatrasing Teron (Minister, Industries) :—In the joint sector in collaboration with M/s Golden Tobacco Co. Bombay.

Shri Premadhar Bora :—Whether the Letter of Intent is received from the Government ?

Shri Chatrasing Teron (Minister, Industries) :—Yes, it was received long before, in July, 1971.

Shri Dulal Chandra Khaund :— Whether M/s, Golden Tobacco Co. is in any way related to M/s Imperial Tabaccoo Co. ?

Shri Chatrasing Teron (Minister, Industries) :— That I do not know, I will have to check it up.

Re : RABI CROP CULTIVATION

Shri Sudarsan Das asked :

*199 Will the Minister. Agriculture be please to state —

(a) How many acres of land have been brought under

cultivation of Rabi Crop this year in this State ?

(b) Whether it is a fact that the average Rabi Crop cultivation has fallen in Karimganj Sub Division this year in comparison to last year ?

(c) If so, the reasons thereof ?

Shri Md. Umaruddin (Minister, Agriculture)
replied :—

99. (a)—8.75 lakhs acres of land have been brought under Rabi Crop cultivation this year in this State.

(b.—Yes.

(c)—The fall in area under Boro Paddy during 1975-76 may be attributed to the fact that the cultivators harvested fairly good Ahu and Sali crops during the year and as a result, many cultivators were reluctant to go in for another paddy crop incurring extra expenditure on irrigation. On the other hand, the traditional Boro Paddy area also reduced to some extent as a result of continuous dry weather during the Rabi Season.

Shri Sudarshan Das :—উপাধ্যক্ষ মহোদয়, গাওঁ পঞ্চয়াত পৰ্যায়ে জলসিঞ্চনের সুযোগ সুবিধা পৰ্যবেক্ষন করার জন্য কোন কামিটি আছে কি ?

Md. Umaruddin (Minister) :—জলসিঞ্চনের জন্য প্রত্যেক

কৃষক নিজ নিজ ব্যবস্থা অবলম্বন করে। তবে কৃষি বিভাগ থেকে ইচ্ছাকৃতভাবে তারা Hire করে pump নিতে পারে।

Shri Sudarshan Das :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মন্ত্রী মহোদয় বলেছেন গতবৎসর থেকে এবার করিমগঞ্জের রবিশস্য কম উৎপন্ন হয়েছে। ইহা কি সত্য যে গত বৎসর জলসিঞ্চনের ব্যবস্থা সহ যে সমস্ত জমিতে রবিশস্য উৎপন্ন হয়েছিল তার অধিকাংশ জমির মালিক ভুস্বামীগন নিজেরা যারা চাষ করেণা অথচ জমির উৎপন্ন ফসলের উপরই যারা নির্ভরশীল তাদের উপর টাকার তাগাদা না দিয়ে যারা শ্রমিক বা বর্সদার তাদের উপর Notice জারী হয় ফলে টাকা আদায় হয়নি?

Md. Umaruddin (Minister) এখন আমার কাছে নাই।

Shri Dulal Chandra Kbound :—May I know, Sir, out of the total area of 8.75 lakhs acres under Rabi crop, what amount of land is under irrigation and what amount of land is un-irrigated?

Md. Umaruddin (Minister) :—Sir, the only crop which requires irrigation is wheat and Boro and also to some extent potato. But normally we do not have established irrigation projects. in wheat growing areas, There are arranging to supply irrigated water on Custon service bases.

Shri Dulal Chandra Kbound : Sir, my question was specific.

My questions was out of the total 8.75 lakh acres under Rabi crop what is the amount of land under irrigation and what is amount of land not irrigated? I do not want to know which crop requires irrigation and which not.

Mr. Deputy Speaker :—You have given the area. His question is what is the area under irrigation and what is the area not irrigated?

Md. Umaruddin (Minister) :— There are some areas under irrigation.

Shri Dulal Chandra Khound :—Sir, I am not getting the answer. I want specific answer to my question.

Md. Umaruddin (Minister) :—Specific information is not with me. What I say is that some area under wheat and some area under Bodo paddy were under irrigation.

Shri Premadhar Bora :—Whether regular flow of water is indispensable?

Md. Umaruddin (Minister) :—It is not necessary for all crops. In case of wheat and Bodo paddy it is essential.

Shri Dulal Chandre Khound :—Sir, may I know

from the Hon'ble Minister who seems to be an agricultural expert, what is the production of wheat per hectre in Assam, and whether it is favourable compared with order states of India ?

Md. Umaruddin (Minister) :— Sir, in respect of wheat, it is about 1000 kg. per hectre. It is lower than most advanced States, but we are trying to increase the propuctivity in our State.

শ্রীবদন চন্দ্র তালুকদাৰ :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মন্ত্রী মহোদয়ে জনাইছে যে ৮'৮০ একৰ মাটিত বৰিশস্য কৰা হৈছে তাৰ ভিতৰত কিমান মাটিত গম, কিমান মাটিত আলু, কিমান মাটিত বড়ো খেতি কৰা হ'ল এইতো জানিব পাৰেনে ?

মঃ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্রী :—পাৰিষদ। গম কৰা হৈছিল ৫৬,৫৩০ হেক্টৰত, সব্বিয়হ কৰা হৈছিল ১,৬৮,৯১০-হেক্টৰত, আলু কৰা হৈছিল ২৭,৭২৯ একৰত।

শ্রীসোনেস্বৰ বৰা :— এইটো মাটিৰ হিচাপ দিয়া হল কিন্তু এই হিচাপত কিমান শস্য উৎপাদন হল সেইতো জনাব পাৰিবনে ?

মঃ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্রী) সেইতো বেলেগ প্ৰশ্ন হ'ব চাব।

Shri Giasuddin Ahmed :— Sir, in most cases we find that the owners of lands and the actual cultivators are different persons. May I know to whom loans in different froms are issued, whether to the owners or to the actual cultivators ?

Shri Md. Umaruddin (Minister) :—Sir, that is a different question.

Shri Giasuddin Ahmed :— Sir, it is not a different question. Hon'ble Member Mr. Das has raised a very pertinent questions—to whom the loan is issued land lord or tenent and from whom the loan is realised that was the question. I want to know to whom the loan is issued. whether to the land lord or to the tenant and from whom it is realised ?

Shri Md. Umaruddin (Minister) :— Sir, I can give the procedure. We have got a procedure for issue of loan to the cultivators by the Co-operative Bank and the Bank has its own procedure for giving loans. These are open facts.

শ্রীসোনেখৰ বৰা :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, (মন্ত্রী) মহোদয়ৰ উত্তৰৰ পৰা জানিব পাইছো যে আমাৰ অসমত ক্ষেতি গৰম্পসাগত ভাৱে কৰে অৰ্থাৎ জলসিঞ্চন অদিৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হোৱা নাই। গতিকে চৰকাৰে বৰ্তমান সময়ত এই গৰম্পসাগত পদ্ধতিৰ পৰিবৰ্তন সাধন কৰি জলসিঞ্চনৰ জৰিয়তে কৃষি উৎপাদন বঢ়াবৰ কাৰণে কি ব্যৱস্থা লৈছে ?

শ্রীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্রী) :—এইটো বহুল প্ৰশ্ন। ইয়াত হৈছে বৰি শস্যৰ কথা। জলসিঞ্চনৰ কাৰণে ব্যৱস্থা লৈছো। যিবিলাক ঠাইত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা আছে সেই হিল ক ঠাইত আহ ধানৰ খেতি কৰিবলৈ লোৱা হৈছে। তিক সেইদৰে আমি চাওঁ চলাই আহ ঘেহ খেতিতো

আগবাঢ়ি গৈছে। মানুহ বিলাকৰ পদ্ধতি পৰিবৰ্তন হৈ আছে। সময় লাগিব আৰু প্ৰচেষ্টা চলি আছে।

Shir Sudarshan Das :— উপাধ্যক্ষ মহোদয় গত বৎসৰ জলসিঞ্চন বাবদ কতটাকা বাকী আছে? এই টাকা আদায় কৰাৰ জন্ম কি ব্যবস্থা অবলম্বন কৰা হয়েছে?

Md. Umaruddin (Minister) :—Sir, এই টাকা আমাদেৱ কৃষি বিভাগেৰ কাছে না জলসিঞ্চন বিভাগেৰ কাছে না অন্য কাৰ কাছে বাকী আছে যে খবৰ আমাৰ কাছে বৰ্তমানে নাই।

Shri Dulal Chandra Khound :— Sir, what were the specific help rendered by the Government, i. e. by the Agriculture and the irrigation Department to the peasants for the Rabi Crop?

Shri Md. Umaruddin (Minister) :— Sir, we have given seeds at a subsidised rate and we arranged for loan by the Bank also. These are the between of help we have rendered.

Shri Ataur Rahman :— Sir, may I know what are the amount of loan granted in connection with the Rabi Crop and what was the total amount that was originally proposed to be sanctioned?

Shri Md. Umaruddin (Minister) :—It is entirely a different question, Sir,

বিঃ কাগজ উৎপাদন

শ্রীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়াই সুধিছে :

* ২০০। মাননীয় বেচম আৰু বয়ন বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে—

(ক) অসম খাদী আৰু গ্রাম্য উদ্যোগ বৰ্ডে কাগজ তৈয়াৰ কৰে নেকি ?

(খ) যদি কৰে, ক'ত ক'ত উৎপাদন কৰা হয় ?

(গ) এই উদ্যোগত বাৰ্ষিক কিমান উৎপাদন হয়, কি কি কাগজ উৎপাদন হয় ?

(ঘ) এই কাগজ ক'ত ক'ত বিক্ৰি হয় আৰু এই কাগজৰ চাহিদা কেনেকুৱা ধৰণৰ ?

(ঙ) এই কাগজৰ উৎপাদন কৰাৰ উদ্যোগ স্থাপনৰ নতুন আঁচনি লোৱা হৈছে নেকি ?

শ্রীসুৰ্থ চন্দ্ৰ ডাউনগাপু (বেচম আৰু বয়ন বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

২০০। (ক) — হয়, অসম খাদী আৰু গ্রাম্যোদ্যোগ বৰ্ডে কাগজ তৈয়াৰ কৰে !

(খ) — নলবাৰি গোপালখান গাৱঁত হাত কাগজ উৎপাদন কেন্দ্ৰত এই কাগজ উৎপাদন কৰে।

(গ) — ১৯৭৪-৭৫ চনত ১৬,১২৭.১৯ টকাৰ মূল্যৰ ২৩১৩.৭৫০ কিলো

গ্রাম কাগজ উৎপাদন হয়। তৈয়াৰী কাগজৰ তালিকা—

(১) হাইগ্ৰেদ, (২) বাইটিং, প্ৰিণ্টিং, (৩) কভাৰ, (৪) ফাইল কভাৰ, বৰ্ড ইত্যাদি।

(ঘ)— চৰকাৰী কোনো কোনো বিভাগে আৰু বেচকাৰী অফিচ সমূহে এই কাগজ কিনে। খাদী বোৰ্ডৰ আটাইবিলাক কামত এই কাগজ ব্যৱহাৰ কৰা হয়। চাহিদা যথেষ্ট।

(ঙ)— বোৰ্ডে বৰ্তমান চলি থকা কেন্দ্ৰটোৰ সম্প্ৰসাৰণ কৰি উৎপাদন ক্ষমতা বঢ়াবলৈ আঁচনি লৈছে। আৰু তাত ইচ্ছুক প্ৰশিক্ষণৰ ব্যৱস্থা কৰাৰ আঁচনি লৈছে। বিভাগীয় নতুন কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰাৰ কথা এতিয়াও বোৰ্ডে ভবা নাই। কিন্তু কোনো অনুষ্ঠানে কোনো অঞ্চলত এনেকুৱা কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰিব খুজিলে বোৰ্ডে কাৰিকৰী সহায় আৰু প্ৰশিক্ষণ ব্যৱস্থা আগবঢ়াব পাৰে। ইয়াৰ বাবে টকা-পইচা অনুষ্ঠানে বেংক বা অইন কোনো অনুষ্ঠানৰ পৰা ব্যৱস্থা কৰিব পাৰে।

শ্ৰীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া :— উপাদক্ষ মহোদয়, এই কাগজ তৈয়াৰী কাৰখানাটো আৰম্ভ কৰিবলৈ কিমান মূলধনৰ আৱণ্যক মন্ত্ৰী মহোদয়ে জনাব নে?

শ্ৰীসুবৰ্ণচন্দ্ৰ ডাউলগুপ্ত (মন্ত্ৰী) মিডিয়াম চাইজৰ কাগজ তৈয়াৰ কৰিবলৈ আঁচ লোখ টকা লাগিব।

শ্ৰীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া:— বৰ্তমান যিটো কাৰখানা চলি আছে ইয়াত কিমান লোকে কাম কৰে?

শ্ৰীসুবৰ্ণ চন্দ্ৰ ডাউলগুপ্ত (মন্ত্ৰী) বৰ্তমান ইয়াত এজন মেনেজাৰ, আৰু ১৬ জন আন আন কৰ্মচাৰী আছে।

লাভজনক কাৰখানা। ইয়াৰ চাহিদাও যথেষ্ট আছে। এই কথাটোলৈ লক্ষ্য ৰাখি অসমৰ বিভিন্ন ঠাইত এনেকুৱা কেন্দ্ৰ স্থাপন কৰাৰ আচনি লব নে ?

শ্ৰীসুৰথ চন্দ্ৰ ডাউলাগুপ্ত (মন্ত্ৰী) এইটো চৰকাৰে নলয়। খাদী কমি-
চনৰ জৰিয়তে কৰা হৈছে। খাদী কমিচনে যদি এনেকুৱা আচনি মঞ্জুৰ
কৰে এইটো বোৰ্ডে কৰিব পাৰিব। বৰ্ত্তমান যিটো কেন্দ্ৰ আছে এইটো
এক্সটেন্ড কৰিবৰ কাৰণে প্ৰয়োজন কৰা হৈছে।

শ্ৰীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া :—খাদী বোৰ্ডৰ আন আন আচনিৰ ভিতৰত
এইটো এটা চমক প্ৰদ আঁচনি। এইটোত যথেষ্ট লোক নিয়োগ কৰিব
পাবে আৰু কাগজৰ চাহিদাও পূৰণ কৰিব পাৰে। এই টোলৈ লক্ষ্য ৰাখি
চৰকাৰে এই খাদী বোৰ্ডত এই আঁচনিক আগ-ভাগ দিব নোৱাৰেনে ?

শ্ৰীসুৰথ চন্দ্ৰ ডাউলাগুপ্ত মন্ত্ৰী :—এইটো বিবেচনা কৰা হ'ব।

শ্ৰীবিদন তালুকদাৰ :— এই গোপালখান গাৱৰ কেন্দ্ৰটো সম্প্ৰসাৰণ
কৰিব বিচাৰিছে। ইয়াত কিমান লোকক নিয়োগ কৰিব পৰা হ'ব আৰু
ইয়াৰ উৎপাদন ক্ষমতা কিমান হ'ব ?

শ্ৰীসুৰথ চন্দ্ৰ ডাউলাগুপ্ত মন্ত্ৰী :—আচনি মতে দিনে ১৫ কেজি
উৎপাদন হয়। তাৰ ঠাইত ৮৪ কেজি হ'ব বুলি আশা কৰা হৈছে।
তাৰ মানুহ ৬০-৭০ জন মান হ'ব।

শ্ৰীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া :— (মন্ত্ৰী) মহোদয় জনাইছে যে এই
কাগজৰ পৰা ফাইল কভাৰ তৈয়াৰ কৰা হয়। এই বিলাক কেইটামান
চৰকাৰী বিভাগে আৰু খাদী বোৰ্ডে নিজে ব্যৱহাৰ কৰিছে, এই কথা
বিবেচনা কৰি এই গোটেই বিলাক কাম-কাজৰ তৈয়াৰৰ দায়িত্ব খাদীবোৰ্ডক

দিব নোৱাৰেনে ? তেওঁলোকে এই চাহিদা পূৰণ কৰিব নোৱাৰিবনে যদি নোৱাৰে পূৰণ কৰিব পৰাকৈ ব্যৱস্থা হাতত লব নে ?

শ্ৰীসূৰথ চন্দ্ৰ ডাউলাগুপ্ত (মন্ত্ৰী) :—সম্প্ৰসাৰণ আচৰিত লব পৰা য়া ।

বিঃ নিয়ন্ত্ৰিত বজাৰ উন্নয়নৰ আঁচনি

শ্ৰীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়াই সুধিছে :

*২০১। মাননীয় কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

- (ক) অসমত নিয়ন্ত্ৰিত বজাৰ উন্নয়নৰ বাবে কি ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে?
- (খ) কিমানখন বজাৰ নিয়ন্ত্ৰিত বজাৰলৈ উন্নীত কৰা হৈছে আৰু তাৰ বাবে কিমান টকা খৰচ কৰা হৈছে ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (কৃষি বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

২০১। (ক)— অসমত নিয়ন্ত্ৰিত বজাৰ স্থাপন কৰিবলৈ ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে । বজাৰ জৰিপৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি আচনিৰ প্ৰতিবেদন [প্ৰজেক্ট বিপৰী] প্ৰস্তুত কৰা হৈছে আৰু আধুনিক বজাৰ স্থাপন কৰিবলৈ কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ বিভিন্ন সাহায্যৰ বাবে প্ৰতিবেদন দিয়া হৈছে ।

(খ) চাৰিখন নিয়ন্ত্ৰিত বজাৰ । ১৯৭৬ চনৰ জানুৱাৰী মাহলৈ মুঠতে টকা ১১,৯৩১.৯৫ খৰচ কৰা হৈছে ।

শ্ৰীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া :— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কোন চাৰিখন বজাৰ

বৰ্তমান অৱস্থাত আনিব খুজিছে জনাব নে ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) গোৰীপুৰ, হাটলী, খাৰুপেতিয়া আৰুটিং ।

শ্ৰীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া:— এই বজাৰ কেইখন নিয়ন্ত্ৰিত বজাৰলৈ নিয়াৰ পিছত মহকুমা পৰিষদৰ কতৃত্ব কি থাকিব ? এই বজাৰৰ আৰ্থিক অৱস্থাৰ সম্পৰ্ক কোনে নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী):— এই সম্পৰ্কত আমাৰ কিছুমান আইন আছে । প্ৰত্যেকতে মাৰ্কেটিং কমিটি থাকিব । তেওঁলোকে পৰিচালনা কৰিব । গোটেই ধিনি কথা আইন খনত বিতং ভাবে আছে ।

শ্ৰীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া:— বৰ্তমান মহকুমা পৰিষদে এই বজাৰ কেইখন চলাই আছে তাৰ ফলত তেওঁলোকৰ আয় পাই আছে । গতিকে এইটো নিয়ন্ত্ৰিত বজাৰ কত পক্ষই লোৱাৰ পিচত তেওঁলোকৰ যিটো লোকাচন হ'ব সেই সম্পৰ্কত কি ব্যৱস্থা ল'ব ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী):— আইন অনুসৰি ব্যৱস্থা আছে সেই মতে কৰিব ।

শ্ৰীআটাউৰ ৰহমান :— এই সংক্ৰান্তত ৰাষ্ট্ৰীয় বোৰ্ড গঠন কৰা হ'বনে ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী):— এই কথাটো বিবেচনাধীন হৈ আছে ।

শ্ৰীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া:— কিমান বজাৰ এই অৱস্থালৈ আনিব ?

শ্ৰীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী):— চাৰ্ভে কৰিছো আৰু আচনি হাতত লৈছো । সদ্যহতে ১০১ খন বজাৰ অনা হ'ব ।

শ্রীবদন তালুকদাৰঃ— ৰাজ্যিক বোৰ্ড গঠন নোহোৱাকৈ কেনেকৈ চিলেক্ট কৰিলে ?

শ্রীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) :— চৰকাৰে প্ৰত্যেক ক্ষেত্ৰতে প্ৰাথমিক পদক্ষেপ লব পাৰে।

শ্রীকবীৰচন্দ্ৰ ৰায়প্ৰধানী :— কি কি ফচল বিক্ৰি হব ?

শ্রীমহম্মদ ওমৰুদ্দিন (মন্ত্ৰী) :—বিশেষকৈ মৰাপাটৰ কাৰণে কৰা হৈছে।

Re : SPECIAL COACHING SCHEME

Shri Mal Chandra Pegu asked :—

*202. Will the Chief Minister be pleased to state—

Whether Government propose to introduce the scheme of giving special coaching to the scheduled tribes and scheduled castes college students studying in three years degree courses and also to the failed scheduled caste and scheduled tribe students in standard X to XII of the High Schools and Higher Secondary Schools respectively ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) replied:—

202.— There is no such proposal.

Shri Mal Chandra Pegu :—Then how the Govt.

think of doing good to these Scheduled castes and Scheduled tribes Student Critiant reservation of seats and special coaching for me:

Smti. Syeda Anware Taimur (State Minister, Education) :— Sir, the teaching facilities are uniformly provided to all categories of students, but some economic benefit is given to the Scheduld castes and Scheduled Tribes students. Reservation of seats in case of admission in the Colleges and Engineering College and Medical College etc and some special scholarship are also given to them.

Shri Mal Chand Pegu —Then my I understand from the statement made by the Minister that by giving economic aid to the students belonging to Scheduled castes and Scheduled Tribes who are studying in the Schools and Colleges, their stanlard of education will go up ?

Sm i. Syeda Anwara Taimur (State Minister, Education) :— Yes, we think so. Because it does not mean that the students belonging to Scheduled Castes and Tribes are less meritorious. Therefore, they do not deserve any special coaching.

Shri Mal Chandra Pegu :—Wnether the Minister

thinks that the students belonging to Scheduled Castes and Scheduled Tribes are not weaker in education than the others ?

Smti Syeda Anwara Taimur (State Minister, Education) :—We do not think so.

শ্রীনগেন বৰুৱা:— উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মন্ত্রী মহোদয়! কৈছে যে অনুসূচিত জাতি আৰু অনুসূচিত জনজাতিৰ লৰা ছোৱালী বিলাক জেচ মেৰিটৰিফাচ ।

(ভইচ সেইটো কোৱা নাই, সেইটো কোৱা নাই ।)

শ্রীমতী হৈমদা আনোৱাৰা টাইমুৰ [মন্ত্রী]:—সেইটো মই কোৱা নাই, শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত সকলোকে সমান বিবেচনা কৰা হয় ।

শ্রীআটাওৰ বহমান:— যি বিলাক বেচিদিনটিয়েল স্কুল স্থাপন কৰাৰ বাবে প্ৰস্তাব লোৱা হৈছিল সেইটো কাৰ্য্যত প্ৰতিফলন হলে এই অজাব কিছুপৰিমাণে পুৰণ হব বুলি চৰকাৰে ভাবেনে ?

শ্রীমতী হৈমদা আনোৱাৰা টাইমুৰ (মন্ত্রী):— কিছু পৰিমাণে ।

Digendra Ch, Purkayastha :—Minister has stated that the students of Scheduled castes and Scheduled tribes are not less meritorious. Whether this correct ?

Mr, Deputy Speaker :—This is a question of opinion. This cannot be questioned ?

Shri Digendra Ch, Purkayastha .—Whether the

Govt. will think to give them special coaching.

Smti. Syeda Anwara Taimur (State Minister, Education) :—We shall have to examine it.

Shri Mal Chandra Pegu :—Whether there is any census on the part of the Govt. as to how many Scheduled castes and Scheduled tribe boys and girls secured positions in the respective examination ?

Smti. Syeda Anwara Taimur (State Minister, Education) :—Up till now this has not been done.

Shri Mal Chandra Pegu :— Whether the Govt. will please collect the information and place it in the House ?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) :—Sir, the information is already there. Because the result is published and it is indicated in the result itself.

Shri Mal Chandra Pegu :— Scheduled cast and Scheduled tribe students are not less meritorious than others. If so, will the Govt. please furnish the information as to who have secured positions in the Examination.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) Sir the Hon'ble member will appreciate that the question

will have to be viewed in the proper perspective. Scheduled castes and Scheduled tribes students are not less meritorious. The only difficulty is proper opportunity is not given. Therefore, the lack of opportunity is in the way of their backwardness. In the case of Scheduled castes and Scheduled Tribes opportunities have been denied. Now what the Govt. propose to do is to give them proper opportunity. Once the opportunity is given they will show their own merit. Now the question of imparting special coaching. I think if adequate educational facilities are given they will not need any special coaching as the others do not have,

Shri Mal Chandr Pegu :—Does the chief Minister mean to say that special coaching does not fall in the category of special facility?

Shri Sarat Chanda Sinha (Chief Minister) :— It does. But here we think that when the educational facilities has been extended, they have not been denied to the Scheduled castes and Scheduled tribe students, they will be able to show their own merit.

Shri Maulana Abdul Jalil Choudhury :—মহোদয়, মুখ্য মন্ত্রী মহোদয় বলেছেন Scheduled caste Scheduled Tribes এর লোকেরা proper facility পায়না। এই proper facility বলতে সরকার কি বুজেছেন?

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) :—
Adequate school and good teachers.

বিঃ সীমা বিবাদ

শ্রীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়াই সুধিছে :—

* ২০৬। মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে—

(ক) অসম আৰু ইয়াৰ ওচৰৰ ৰাজ্য কেইখনৰ লগত থকা সীমা বিবাদৰ অন্ত পৰিছেনে ?

(খ) যদি পৰা নাই, এই বিবাদৰ ওৰে পেনাবলৈ কি ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰা হৈছে ?

শ্রীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্রী) য়ে উত্তৰ দিছে :—

২০৬। (ক) আৰু (খ)— অসমৰ সৈতে ওচৰ চুবুৰীয়া ৰাজ্য কেইখনৰ সীমা সম্পৰ্কীয় সমস্যাবোৰ সম্পূৰ্ণ ভাৱে সমাধান কৰাৰ কাৰণে যত্ন কৰি থকা হৈছে। দুয়ো ৰাজ্যৰ মাজত আলোচনাৰ পিচত অসম-অৰুণাচলৰ সীমা চিহ্নিতকৰণ সম্পূৰ্ণ কৰিবলৈ চেষ্টা চলি থকা হৈছে। সেইদৰে অসম-মেঘালয় সীমা সন্ধীয়ায় সৰু সৰু সমস্যাবোৰ দুয়োখন ৰাজ্যই বেকাৰ পৰ্যায়ত হাতত লৈছে আৰু অতি সোনকালে এই সম্পৰ্কে আলোচনা হব। অসম-নাগালেণ্ডৰ সীমাৰ বেলিকা সম্পূৰ্ণ বিষয়টো এতিয়াও ভাৰত চৰকাৰৰ গৃহ-মন্ত্ৰণালয়ৰ উপদেষ্টাৰ পৰীক্ষাধীন হৈ আছে।

শ্রীসোনেখৰ বৰা :— নগাপাহাৰৰ সীমান্তত থকা দৈয়াং বণাঞ্চলৰ

দিঘলপানীৰ ফালে কাটাৰ বেৰ দি নগা সকলে বেদখল কৰি আছে।
যিহেতু নগাসকল আমাৰ মাটিতে আছে তেওঁলোকক আমাৰে প্ৰজা বুলি
ধৰা হ'ব নেকি ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) :— ভাৰতবৰ্ষৰ অন্য ৰাজ্যৰ প্ৰজা
বুলি মাটিৰ সীমাই ধৰা হয়, অন্য যি সীমাই নাথাকক কিম্বা যি
ঠাইত থাকে সেই মানুহ সেই ৰাজ্যৰ মানুহ। অসমত যদি নগাই বসবাস
কৰি আছে তেনেহলে তেওঁলোক অসমীয়া মানুহ।

শ্ৰীপ্ৰমোদ চন্দ্ৰ গগৈঃ— (মুখ্যমন্ত্ৰী) মহাদম্ভে কৈছে যে অসম নগালেণ্ড
সীমা বিবাদ সম্পৰ্কে ভাৰত চৰকাৰৰ গৃহ মন্ত্ৰণালয়ৰ উপদেষ্টাৰ বিবেচনাধীন
হৈ আছে। মই এই কথা জানিব পাৰো নেকি এই প্ৰতিবেদন বিবেচনাধীন হৈ
থকা অৱস্থাত এই দুয়ো ৰাজ্যৰ সীমা বিবাদবিলাক নিষ্পত্তিৰ কাৰণে
দুয়ো ৰাজ্যৰ মুখ্য সচিব সকলৰ যি চুক্তি স্বাক্ষৰিত কৰা হৈছিল সেই
চুক্তি কাৰ্য্যকৰী হৈছে নে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ [মুখ্যমন্ত্ৰী]ঃ— কাৰ্য্যকৰী কৰা হৈছে।

শ্ৰীগিৰীচন্দ্ৰ আহমেদ :— মুখ্যমন্ত্ৰী কৈছে যে সীমাবিবাদ সম্পৰ্কে
কিছু ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে কিন্তু মই ভাবো সীমা বিবাদ বুলি কোনো কথা
নাই সীমাৰ সমস্যা কিছুমানহে আছে ?

শ্ৰীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)ঃ— এইটো মতামত সাপেক্ষ।

বিঃ ফাৰ্মাচিফট

শ্ৰীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়াই সুধিছেঃ—

#২০৪। মাননীয় স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্রহ কৰি জনাবনে—

(ক) অসমত ফাৰ্মাচিষ্ট সকলৰ শিক্ষাৰ কি ব্যৱস্থা আছে ?

(খ) অসমত চৰকাৰী চাকৰি কৰা কিমান জন ফাৰ্মাচিষ্ট আছে ?

(গ) অসমত বৰ্তমান থকা চিকিৎসালয় সমূহৰ চাহিদা সেই ফাৰ্মাচিষ্ট সকলৰে পূৰণ কৰিব পৰা হৈছেনে ?

(ঘ) যদি নাই চতুৰ্থ যোজনাত এই সম্পৰ্কে কিবা নতুন আঁচনি হৈছে নেকি ?

শ্ৰীগিৰীজ চন্দ্ৰ চৌধুৰী (স্বাস্থ্য বিভাগৰ মন্ত্ৰী) য়ে উত্তৰ দিছে :

২০৪। (ক)— অসমত ফাৰ্মাচিষ্ট শিক্ষা দিবৰ কাৰণে এখন 'ফাৰ্মাচিষ্ট ইন্সটিটিউট, ডিব্ৰুগড় চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ৰ লগত সংলগ্ন আছে।

(খ)—৮০১ জন ফাৰ্মাচিষ্ট আছে।

(গ)—হোৱা নাই।

(ঘ)—১৯৭৪-৭৫ চনত ৫০ খন আসনৰ পৰা ৮০ খন আসন কৰা হৈছিল।

আৰু এটা সিদ্ধান্ত লোৱা হৈছে যে বৰ্তমান ৮০ খন আসনৰ পৰা ১০০ খন আসন অহা ১৯৭৬-৭৭ চনৰ পৰা কৰা হ'ব।

গুৱাহাটী চিকিৎসা মহাবিদ্যালয়ৰ লগত আৰু এটা 'ফাৰ্মাচিষ্ট ইন্সটিটিউট' সংলগ্ন কৰি খোলাৰ প্ৰস্তাৱ আছে।

শ্ৰীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া :— ফাৰ্মাচিষ্ট সকলক প্ৰশিক্ষণ লোৱাৰ কাৰণে কি কি সুবিধা দিয়া হয় ?

ডাঃ সুবেন্দ্রনাথ দাস (মন্ত্রী) :— কোনো সুবিধা দিয়া নহয়।

শ্রীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া :— কিমানলৈকে পঢ়ি যাব পাৰে ?

ডাঃ সুবেন্দ্রনাথ দাস (মন্ত্রী) :— মেট্ৰিক পাচ কৰি।

শ্রীলক্ষ্মীকান্ত শইকীয়া :— প্ৰশিক্ষনৰ কালছোৱাত জলপানী দিয়া হয়নে ?

ডাঃ সুবেন্দ্র নাথ দাস (মন্ত্রী) :— দিয়া নহয়।

শ্রী আবদুল জেলিল চৌধুৰী :— পাচ কৰি কি হয় ?

ডাঃ সুবেন্দ্র নাথ দাস (মন্ত্রী) :— ফাৰ্মাচিষ্ট হিচাপে কাম কৰে।

শ্রীদুলাল চন্দ্ৰ খাউণ্ড :— ফাৰ্মাচিষ্ট সকল শিক্ষিত হৈ অহাৰ পিচত সাধাৰণতে দেখা যায় যে তেওঁলোক চৰকাৰী চিকিৎসালয় বিৰূপত কাম কৰিবলৈ ইচ্ছুক নহয়। বিশেষকৈ দৰ্মহা বেচি দিয়াৰ কাৰণে ফাৰ্মেচি বা অনান্য ঠাইত চাকৰি কৰিবলৈ গুচি যায়। এই বাৰুস্থা দূৰকৰিবৰ কাৰণে আৰু অসমত ফাৰ্মাচিষ্টৰ অভাৱ দূৰ কৰিবৰ কাৰণে চৰকাৰে কিছু জলপানী দি প্ৰশিক্ষন দিয়াই চৰকাৰী চিকিৎসালয়ত যাতে কাম কৰে তাৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

ডাঃ সুবেন্দ্রনাথ দাস (মন্ত্রী) :— জলপানী নিদিলেও আমি খৰচ কৰি প্ৰশিক্ষন দিয়াও। সেই কাৰণে এই বাৰৰ পৰা আমি এডমিচনৰ সময়ত চাকৰি তিনি বছৰ কৰিব বুলি লিখাই লম বুলি ভাবিছো।

শ্রী বদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰ :— যি বিলাকে ফাৰ্মেচিষ্ট পঢ়িবলৈ যাব তেওঁলোকে আগতেই লিখি দিব তিনি বছৰ চৰকাৰী চাকৰি কৰিব বুলি ?

ডাঃ সুবেন্দ্র নাথ দাস (মন্ত্রী) :— এডমিচনৰ সময়ত লিখি দিব লাগিব।

শ্রী বদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰ :— অনান্য যি বিলাকে জলপানী লৈ পঢ়িবলৈ

যাব তেওঁলোকে লিখি নিদিব আৰু এওঁলোকৰ বেলিকা লিখাই ললে
এইটো বৈষম্য মূলক নহবনে ?

ডা : সুবেন্দ নাথ দাস (মন্ত্রী) :— নহয় বুলি ভাবো ।

শ্রীআটাউৰ বহমান :— ছাত্ৰ কেনেকৈ ভুক্তিকৰণ কৰে আৰু কোনে
এডমিচন দিয়ে ? ছাত্ৰ ভুক্তিকৰণৰ সময়ত এলেকাৰ চাহিদালৈ চোৱা হয়নে ?

ডা : সুবেন্দ নাথ দাস (মন্ত্রী) :— এখন বৰ্ড আছে । মেডিকেল কলেজৰ
প্ৰিনচিপালে চুপাৰিনটেণ্ডেণ্ট হিচাবে কাম কৰে তেৱেই ইনট্ৰাভিউ লৈ
এডমিচন দিয়ে ।

শ্রীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ :— জলপানী নিদিয়াকৈ শিক্ষা এগ্ৰিমেন্ট
লিখাই লোৱাৰ কি আইনগত ভিত্তি আছে ?

ডা : সুবেন্দ নাথ দাস (মন্ত্রী) :— জলপানী নিদিলেও চৰকাৰে খৰচ
কৰিবলগীয়া হয় সেই কাৰণেই লিখাই লোৱা হয় যে ৩ বছৰ চৰকাৰী
চাকৰি কৰিব বুলি ।

শ্রীবদম চন্দ্ৰ তালুকদাৰ :— এওঁলোকৰ পৰা যে লিখাই লোৱাৰ ব্যৱস্থা
কৰিছে সি সকলে মেডিকেল বা ইঞ্জিনীয়াৰিং পঢ়ে তেওঁলোকৰ পৰা
লিখাই লোৱাৰ ব্যৱস্থা আছে জানো ?

শ্রীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্রী) :— প্ৰয়োজন হলে তেওঁলোকৰ পৰাও
এগ্ৰিমেন্ট লিখাও লোৱা হ'ব । ইয়াত প্ৰয়োজন হৈছে কাৰণেই এগ্ৰিমেন্ট
লিখাই লোৱা হৈছে ।

শ্রীগিয়াচুদ্দিন আহমেদ :— প্ৰতিটো শিক্ষা প্ৰতিস্থানৰ ছাত্ৰৰ পৰাই
এগ্ৰিমেন্ট লিখাই লোৱাৰ পিচত চাকৰি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিবনে ?

শ্রীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্রী) :— এইটো আমি কৰিব খোজা নাই ।

শ্রীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰ :— পাচ কৰি অহাৰ পিচত চাকৰি নাপালে কমপেনাৰেচন দিবনে ?

শ্রীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী)—তিনিবছৰ চাকৰিহে কৰি দিব লাগিব ? চাকৰিৰ দাবী কৰিব নোৱাৰিব ।

শ্রীবদন চন্দ্ৰ তালুকদাৰ :— এইটো একপক্ষীয় নহবনে ?

শ্রীশৰত চন্দ্ৰ সিংহ (মন্ত্ৰী) :— জনমংগলৰ কাৰণে একপক্ষীয় নহয় ।

শ্রীমাল চন্দ্ৰ পেগু :— অনুসূচীত জাতি অনুসূচীত জনজাতিৰ কাৰণে বিজাৰণেচন আছেনে ? আছে-যদি কিমান পাৰচেণ্ট আছে ?

ডাঃ সুৰেন্দ্ৰ নাথ দাস (মন্ত্ৰী)—আছে । অনুসূচীত জাতিৰ কাৰণে শতকৰা ৭ অনুসূচীত পাহাৰী সকলৰ কাৰণে শতকৰা ৫ আৰু অনুসূচীত জনজাতিৰ কাৰণে শতকৰা ১০ ভাগ ।

Mr. Deputy Speaker :—Question Hour is over.
Now item No. 2

Shri Promode Chandra Gogoi :—Mr. Deputy Speaker, Sir. I beg to call the attention of the Minister, Labour under Rule 54 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly to the news item appearing in the Assam Tribune, dated 19th February, 1976 under the caption "3 Miners killed in Margherita";

Sir. this is the second case after the great mine

disaster in Chasnala colliery where a commission has been appointed by the Government of India. Here I feel Sir the State Government have a more responsibility to look after the welfare and service conditions of the miners in the State. I would like to know from the Minister what steps were taken by the Coal mine authority to prevent recurrence of such accidents after the great Chasnala disaster. At the same time I would also like to know what preventive measures have been taken and what relief has been given to the families of the miners killed in that disaster.

Shri Sarat Chandra Sinha (Chief Minister) :—The attention of the Government has been drawn to the News item appearing in the Assam Tribune dated February 19, 1976 under caption " 3 Miners killed in Margherita. " The Govt.. regret the accidents in which 3 Miners lost their lives,

An accident took place on the Night Shift on February 16, 1976 in the underground mines at Borogolai colliery in a working area and as a result there of two out of four miners died due to poisoning by Carbon Monoxide Gas. While two of the miners lost their lives, the other two narrowly escaped death, though they lost consciousness due to suffocation. It

is understood that they are now recovering.

A day earlier also on February 15, 1976, another accident took place in Tipong Colliery when a worker moving it the opposite direction got crashed under running coal loaded tubes.

The Joint Director of the Mines Safety, Government of India, Digboi is, understood to have gone for an enquiry to ascertain the cause of the accidents in order to fix responsibility. As regards payment of compensation to the heirs of the deceased employees it is hoped, the Coal Mines Authority, Government of India, will take necessary steps.

In this connection, it may be pertinent to point out that the Coal Mines being a Central Subject, the State Labour Department has got no jurisdiction on the subject. As such it is not possible for the State Labour Department officials to go further deeper into the matter. It is hoped that the Ministry of Labour, Government of India, and the Coal Mines Authority will do the needful under the Mines Act, which is administered by the Central Government."

Mr. Deputy Speaker :—Before we come to item N. 3, I have an announcement to make:

1976

General Discussion On Budget

I am to inform the House that I called a meeting of the whips and Leaders of different Groups to discuss about the allotment of time for General discussion on the Budget fixed on 2nd. and 4th March, 1976. The time available for general discussion is about 12 hours and I am glad to announce that as in the debate on Governor's address, the whips have agreed for allotment of time as follows :

- A. Congress8½ hours.
- B. Opposition (4 Groups).....3½ hours.

It is hoped that the allotment of time will be strictly adhered to and that both the Congress and the opposition will submit list indicating the time allotted to each member.

The Opposition Groups have decided to divide their time as follows :

- B. United Legislative party 77 minutes
- C. Communist party 55 minutes
- D. Democretic Front 3 minutes
- E. Socialist Party44 minutes

They will fix up the speakers according to the time limit as stated here.

Now item No, 3. Mr. Bhattacharyya ?

Shri Gaurisankar Bhattacharjee : Mr. Deputy Speaker Sir. though the role of a state budget is some times exaggerated, there is no denying the fact that these documents play an important part in the Socio-economic direction of the State for a short period. In the Current year's budget, we have noted some healthy features . Unfortunately, however, these features are not very strongly spelt out and the steps appear to be halted. It shall have to be our endeavour to remove the weakness and to accelerate the pace. In course of my speech on the Governor's Address, I said that time is now ripe for the fulfilment of the task of the Bourgesie Democratic Revolution in our country. I further said that for achieving the purpose, leadership in fact as well as in theory shall have to be taken by the Proletariat and the working peasantry. Queting from a passage of the Communist Manifesto I said that in that struggle, the revolutionary forces shall have to be very vigilant about the role of the aristocracy. As is remained in the Communist Manifesto, the aristocracy, in order to rally the people to them, wave the proletarian alms-bag in fornt for a banner. But the people, so often as it join them see on their

hind-quarters the old feudal coats-of arms and desert with loud and irreverent laughter, we can forget or ignore this warning only to our great peril.

Let me take up today the peasant question; because in my opinion, in the present phase of our national revolution, this is the pivotal question. Last year, quoting Goldsmith I had said.

"But a bold peasantry their Country's pride.
When once destroyed can never be supplied."

Our peasantry's backbone is being crushed for Centuries, Though it has been said in the book of 'Genesis of the Holy Bible that God made man in his own image—in the image of God. He made him, Yet as is depicted by Edwin Markham with a banter in the Poem, "The Man with the hoe"

"Bowed by the weight of centuries he leans
upon his hoe and gazes on the ground.

The emptiness of ages in his face,

And on his back the burden of the world.

Who made him dead to rapture and despair,

A thing that grieves not and that never hopes,

Stolid and stunned, a brother to the Ox? or in

the words of Shri Rabindra Nath Tagore—"ভই যে দাঁড়ানে

নত শির মুক সবে, মূন মুখে লেখা শুধু শত শতাব্দীর বেদনার
করুণ কাহিনী; ক্ষুধে যত চাপে ভার, বহি চলে মন্দগতি যত
ক্ষণ থাকে প্রাণ তার— তার পরে সম্মানে দিয়ে যায় বংশ বংশ
ধরি। নাহি ভবে অদৃষ্টেরে, নাহি নিন্দে দেবতারে জম্বি, মানবেরে
নাহি দে দোষ, নাহি জ্ঞানে অভিমান, শুধু দুটি অন্ন খুঁটি কোনোমতে
কষ্টক্লিষ্ট প্রাণ রেখে দেয় বাঁচাইয়া সে অন্ন যখন কেহ কাড়ে যে প্রাণে
আঘাত দেয় গর্বন্ধ নিষ্ঠুর অত্যাচারে নাহি জানে কার দ্বারে দাঁড়াইবে
বিচারের আশে দরিদ্রের ভগবানে বাবেক ডাকিয়া দীর্ঘস্থাসে মরে সে নীরবে।
That being the situation, our preliminary task will,
therefore, be to inculcate self-confidence, to make the
people conscious of their strength, to give the mute
mouths powerful voice.

In the words of Rabindra Nath Tagore— এই সব
মৃত মূন মুখে দিতে হবে ভাষা, এই সব শ্রান্ত গুরু ভগ্ন বুক ধনিয়া তুলিতে
হবে আশা, ডাকিয়া বলিতে হবে—“মুহূর্ত্ত তুলিয়া শির একর দাঁড়াও
দেখি সবে, যার ভয়ে তুমি ভীত যে অন্যায় ভীর, তোমা চেয়ে—যখন
জানিবে তুমি সম্মুখে তাহার এখন যে পথচক্রের মতো সঙ্কোচে সম্মানে
যাবে নিশে।

This, however, will not be achieved by mere
Spontaneity. Organisation will decide everything. There
is a climate in the Country to-day which may be called
the “Battle for the Peasantry” This shall have to be
transformed into the “Battle of the Peasantry and by
the Peasantry.”

The peasantry is not a monolithic mass. It has different and sometimes conflicting interests. The richest stratum may be called the Landed Aristocracy. As a class, it is reactionary and undemocratic. They will naturally be against the peasants' own associations.

The next stratum may be called the Rich Peasantry which does its husbandry by hiring farm-labourers. They are not dependable allies of the Peasant Movement. The third stratum in our country consists of the owner-farmers among whom again the upper group or sub-stratum have some surplus money and grain. By their labour, they earn an annual surplus over and above what they need for their own support. They are by nature timid, afraid of Govt. officials and also a bit afraid of great change or revolution. They can, therefore, be only vacillating allies of the present phase of the revolution. The lower group of this stratum consists of these owner-farmers who, by and large, are economically self-supporting. They are allies of the Revolution—though weak.

Poor peasants constitute the 4th stratum of the peasantry. They include poorer peasant proprietors and tenant and semi tenant cultivators. The "Peasant Question" is essentially the problem of this section of the peasantry

which constitutes the vast majority of the rural population.

Down below are the agricultural labourers and the lumpen preletariat of the country-side, In effectively dealing with the peasant Question, this division and sub-division of the peasantry shall have to be kept in mind. the poor peasantry-which I have classified as the 4th Stratum shall naturally be the backbone of the peasant Associations.

Properly organised on correct Class-lines the peasant associations themselves will chalk out their line of action economically and socially adapting themselves to the specific local conditions. Nevertheless, pretty generally, the following may constitute the General, guide-line of their tasks :—

The first task naturally will be organising the peasants in their own associations. It is now clear, that the battle for the peasantry has begun. What remains to be done is that it should be the battle of the peasantry and by the peasantry.

The 2nd task will be their political education. They shall have to be educated on class lines as against their being divided on religious, racial caste or linguistic denominations. The main direction will be to smash

the political, economic and social power and prestige of the landlord class. This class shall have to be eliminated from the important organs of village-life like the village co-operative, the village, Panchayat and the village school,

The 3rd task will be to deal in ever-increasing intensity series of economic blows against the various types of exploitation and oppression by the land-lords and the rich peasantry on the poor peasants and agricultural labourers. The peasant associations shall have to be vigilant against hoarding and smuggling of grain and speculations in the grain-market. They shall have to guard the tenants against cancellation of leases and shall have to see that rents and interest cannot be increased directly or indirectly. Through experience they will find themselves many other items.

The 4th task will be to adjudicate and settle the disputes among peasants within the local area itself and by the peasant associations themselves. Unfortunately, though there was a provision of village Adalat in the Panchayati Raj Act, that has not yet been implemented in the State. This judication is important not only for the poor peasants but even for the middle peasants. Not to speak of poor tenants, even middle

peasants are bled white by costly and protracted litigations; Moreover, when evidence is taken under public gaze in the locality itself, the touts will find it difficult to concoct false and tainted evidence and tutor false and procured witnesses.

The 5th task will be to organise Village Defence Party. Such parties will guard the interests of the common people against thieves, dacoits, landlords' agents and other bad elements. It must be seen that such village defence parties are under the control and guidance of the peasant associations and not under the thana-daroga as at present.

The 6th task will be to develop local collective leadership ousting the village "Melkis" or "Meluois" and "touts" or dalals of the village rich.

The 7th task will be to do away with the religious denominational, communal, theocratic, clanish and racial authorities of village life. No democracy is complete unless and until there is equality of Sees. Masculine authority of the husband is brazenly and crudely assertive and aggressive in rural societies. Equality of all citizens irrespective of race, religion or sex has remained a far cry. The gap in the cultural level between urban

and rural society shall have to be narrowed and bridged.

The 8th task of the peasant Associations will be to replace old and decadent values by new and enlightened ones. Traditional superstitions and baneful ritualism are very deep-rooted in village life. These shall have to be combatted with patience and perseverance. There shall have to be an inherent power in the peasant associations to punish gamblers, drunkards, Vagabonds, dilers and obscurantists.

The 9th task of the Peasant Association will be its initiative and authority to strike a correct balance between the prices of industrial goods sold in the village and the farm products of the Peasantry. In the initial period, the Association may have to impose ban against sending out grains outside the local area in order to combat distress-sale and to impose restriction on the import of certain industrial goods so as to thwart speculation and black-marketing in the area. To protect themselves economically the poor-peasants with the help and assistance of the Government should organise co-operatives for collective purchase and sale of goods. After such Co-operatives begin to function properly, the Peasant Associations will naturally find it unnecessary to place

and embargo on the outflow of grain and inflow of industrial goods as a means for keeping down prices in proper balance.

The 10th important task of the Peasant Association will be the quick raising of the overall cultural level of the peasantry. For this, the teaching materials used in the rural elementary schools should be rural matters so that the pupils can easily catch them up and may utilise them in their practical life when they grow up. Mahatma—Gandhi's conception of Basic education was for this purpose most scientific and useful. Immediately after Independence, when basic education was emphasised even without understanding its implications and revolutionary possibilities, some very good results were achieved. Apart from phenomenal rise in the number of schools, adult education, night schools and classes were also taken up. The result was a substantial rise in the percentage of literacy. Later on the tempo was lost or abandoned. And the result was that, literacy showed a downward trend in 1971—Census. We find that the percentage of literacy in our State came down and came down even to a lower position than the All India average. This should be an eye-opener to us.

The difference in the per capita expenditure for education in urban and rural areas is appalling. However much we may speak of democracy, it cannot be real and meaningful if our masters, the electors remain uneducated and at low cultural level. The Directive Principle contained in Article 45 of the Constitution which is fundamental for the State, and which is a fundamental duty of the Government, namely, the provision for free and compulsory education for all children within 1960 has remained a dead letter. If we want to do good to the country, let us educate our masters. let us give the responsibility to the peasant associations themselves who will understand the local genius and local needs much better. It is here where decentralisation of power and responsibility is most urgently called for.

I have confined my observations today only to the peasant question so that I may not lose the forest for the tree. I give utmost importance to the peasants own associations because I do firmly believe that organisation decides everything.

শ্রীপ্রমোদ চন্দ্র গগৈ :— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, কালি মুখ্যমন্ত্রী বাজেট উত্থাপন কৰি দিয়া ভাষণত কেবাটাও উল্লেখযোগ্য কথা আছে। বৰ্তমান এই বাজেটত আমাৰ ৰাজ্যৰ বিত্তীয়

পৰিস্থিতি উন্নত কৰাৰ কাৰণে যি বিলাক ব্যৱস্থা চৰকাৰে হাতত লৈছে সেইটো কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ যাওঁতে কোনো নতুন কৈ কৰ-কাটল নলগোৱাকৈ চৰকাৰে ব্যৱস্থা কৰিছে। তাৰ কাৰণে মই চৰকাৰক ধন্যবাদ জনাইছো। আৰু লগে লগে অহা বছৰ আমাৰ বিশেষকৈ কৃষি জলসিঞ্চন আৰু বিজুলি শক্তি উৎপাদনৰ ক্ষেত্ৰত বিশেষ গুৰুত্ব দিয়াটো নিত্যান্তই প্ৰয়োজন। উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমাৰ ৰাজ্যখনত পঞ্চম পাছ বছৰীয়া পৰিকল্পনাৰ ৭ হাজাৰ খন গাৰত বিজুলি শক্তি সম্প্ৰসাৰণৰ আটনি ঘোষণা কৰা হৈছে আৰু ইতিমধ্যে চৰকাৰৰ তথ্য মতে ১৯৭৪ চনলৈকে মাত্ৰ ১ হাজাৰৰ ২৪১ খন গাৰতহে বিজুলি শক্তিৰ যোগান ধৰিছে। এইটো কথা আমি উপলব্ধি কৰিছো যে আমাৰ ৰাজ্যখনত কৃষি উৎপাদন বৃদ্ধি কৰাৰ কাৰণে বিজুলি শক্তি গাওঁ অঞ্চলত অধিকতৰ সম্প্ৰসাৰণ কৰাটো নিত্যান্তই প্ৰয়োজন আৰু পঞ্চম পাছ বছৰীয়া পৰিকল্পনাত যি লক্ষ্য স্থিৰ কৰা হৈছিল সেই লক্ষ্য আৰু বৃদ্ধি কৰিব লাগে যাতে আমাৰ ৰাজ্যখনত যিমানখিনি গাওঁ আছে সেই গাওঁ অঞ্চলত শতকৰা ৫০ ভাগ গাওঁত যাতে পাছ বছৰীয়াৰ পৰিকল্পনাৰ অন্তত বিজুলি শক্তিৰ যোগান ধৰিব পাৰিম। লগে লগে জলসিঞ্চনৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত এই কথা আমি কব বিচাৰো যে যি জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা হৈছে সেইটো তুলনামূলক ভাবে কম। আৰু ইতিমধ্যে যি জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে বিশেষকৈ যিবিলাক টিওৱেল বহুওৱা হৈছে আৰু ফিল্ট ইৰিগেচন কৰ বঢ়োৱাৰ প্ৰস্তাব কৰা হৈছে। সেইবিলাক ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে বিবেচনা কৰিব লাগিব। বিশেষকৈ অলপতে যিবিলাক নতুন কৰ বৃদ্ধি কৰাৰ এটা প্ৰস্তাৱ দিছে আমি আশা কৰিছো চৰকাৰে যাতে সেই কথাটো ভালদৰে বিবেচনা কৰি চায়। মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বিত্ত মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এই বক্তৃতাত এটা কথা থিক ভাবে উল্লেখ কৰিছে যে আমাৰ ৰাজ্যখনত যিবিলাক চোৰাং বেপাৰী মজুতদাৰ আছে, যিবিলাকৰ লগত লাভৰ কৰ-কাটাদায় যিটো অংশ তেওঁলোকে ফাকি দি আছে সেই বিলাকক বিত্ত মন্ত্ৰী

মহোদয়ে, সমাজৰ শত্ৰু হিচাবে গন্য কৰিব লাগে বুলি কৈছে। তেখেতৰ এই ঘোষণাৰ প্ৰতি আমি সমাদৰ জনাইছো, এই কাৰণে যে আমাৰ বহু কৰ-কাটল অনাদায়ী হৈ পৰি আছে। এই বহুৰ কন্ট্ৰলৰ জেনাৰেলৰ বিপৰ্ণিত দিছে আৰু তাত পঞ্চম পৃষ্ঠাত উল্লেখ কৰিছে ১৯৭৪ চনৰ ৩১ মাৰ্চত আমাৰ অনাদায়ী হৈ পৰি আছে ২০ কোটি ৩৬ লাখ টকা। আৰু অনাদায়ী কৰৰ ভিতৰত যি কেইজনে বেছি কৰ-কাটল দিবলৈ বাকী আছে সেই কেইটাৰ বেছি ভাগ মানুহ সম্পত্তিশালী আৰু সমৃদ্ধিশালী লোক, যিসকলে কৰ-কাটল বেছিকৈ দিব পাৰে, সেই সকলৰ নামতেই বেছি কৰ-কাটল অনাদায়ী হৈ পৰি আছে। প্ৰায় ৩ কোটি ৭৫ লাখ টকা অনাদায় হৈ আছে বিক্ৰি কৰৰ শিতানত। অথচ সেই সকল মানুহে বিক্ৰি কৰৰ শিতানত বিক্ৰি কৰ আদায় কৰিছে আৰু বাইজৰ পৰা কৰ সংগ্ৰহ কৰিছে। কিন্তু চৰকাৰক দিয়া নাই। তিক সেইদৰে কনভয়েল টেক্স, এই টেক্স গাড়ী মটৰ যিসকলৰ আছে তেওঁলোকে দিব লাগে। কিন্তু তেওঁলোকে দিয়া নাই সেই শিতানত বাকী আছে ২ কোটি ১৬ লাখ টকা। ফৰেষ্টৰ পৰা বাকী আছে ২ কোটি ২৮ লাখ টকা। তিক তেনেকৈ এগ্ৰিকালচাৰ ইনকাম টেক্স বাকী আছে বিশেষকৈ গাওঁ অঞ্চলত যিবিলাক অৱস্থাপন্ন লোক আছে সেই সকলে ১ কোটি ৮৭ লাখ টকা টেক্স দিবলৈ বাকী পৰি আছে। সেই দৰে ভেইকোলৰ টেক্স অনাদায় হৈ আছে ৪০ লাখ টকা। অথচ এই টেক্স যাত্ৰীৰ পৰা আদায় কৰা হৈ আছে কিন্তু চৰকাৰৰ হাতলৈ অহা নাই। তাৰ পৰিমাণ হ'ল ১ কোটি ৬৫ লাখ টকা। ১৯৭৪ চনত ২০ কোটি ৩৬ লাখ টকা অনাদায়ী হৈ আছে, গতিকে এই বৃহত সংখ্যক টেক্স যদি চৰকালে আদায় কৰিব পাৰে তেতিয়াহলে আমাৰ বাজ্যৰ আৰ্থিক অৱস্থা আৰু অধিক উন্নত কৰিব পাৰিলেহেতেন। মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে যিবিলাকে কৰ-কাটল ফাকী দিছে তেওঁলোকক সমাজৰ শত্ৰু বুলি ঘোষণা কৰিছে। গতিকে এই ঘোষণা কৰাৰ লগে লগে এইটো কথাও

বিবেচনাকৰিব লাগিব যে এই যি বিলাক চোৰাং বেপাৰী বা যি সকলৰ সম্পদ যথেষ্ট আছে, অথচ নানা ধৰণে টেক্স ফাকি দি আছে সেই সকলৰ ওপৰত কঠোৰ ব্যৱস্থা লব নোৱাৰিলে, আমাৰ ৰাষ্ট্ৰৰ আৰ্থিক অৱস্থা কেতিয়াও উন্নত নহব। গতিকে এই টেক্স ফাকী দিয়া লোক সকলক যাতে কোনো কমিটিত চৰকাৰে মনোনিত নকৰে তালৈ চাব লাগে, যাতে এই শ্ৰেণীৰ লোক সকলৰ ওপৰত বা তেওঁলোকৰ বিৰুদ্ধে সামাজিক অভিজ্ঞান আবণ্ট হ'ব পাৰে। তেতিয়াহে হেৰাজ্যৰ আৰ্থিক অৱস্থাত উন্নত হ'ব।

(চেয়াৰ মেন ডাঙৰীয়াই আসন প্ৰহণ কৰে)

চেয়াৰমেন ডাঙৰীয়া, আমাৰ ৰাজ্যখনৰ আৰ্থিক অৱস্থা উন্নত কৰিবৰ কাৰণে আমাৰ ৰাজ্যখনত যিবিলাক প্ৰাকৃতিক সম্পদ আছে সেই সম্পদ বিলাকৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি কিছুমান উদ্যোগ আৰু উন্নয়ন মূলক আৰ্চ'নি গঠন কৰাৰ কাৰণে চেষ্টা কৰা দৰকাৰ। আমাৰ ৰাজ্যখনত যিবিলাক বনজ সম্পদ আছে বা প্ৰাকৃতিক সম্পদ আছে বা অন্যান্য সম্পদ আছে সেইবিলাক যদি আমি ভালধৰণে ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰো তেতিয়াহে আমাৰ ৰাজ্যখনৰ কেবল আমাৰ ৰাজ্যখনৰ আৰ্থিক অৱস্থাটোৰ এটা আমোল পৰিবৰ্তন হ'ব আৰু বিশেষকৈ আমাৰ নিচিনা এখন প্ৰদেশৰ আৰ্থিক অৱস্থা ভাল হ'ব। কৃষি শিল্পৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰাৰ লগতে আৰু তাক বিস্তাৰ কৰাৰ কাৰণে আৰু ৰাজ্যখনক উদ্যোগৰ বিভাগৰ কাৰণে কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ লগত আলোচনা কৰাতো প্ৰয়োজন। চেয়াৰমেন ডাঙৰীয়া, বিত্তমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এই কুড়ী দফীয়া আৰ্চ'নি কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ কাৰণে সকলো ৰাজনৈতিক দলক আহ্বান কৰিছে। কুড়ী দফীয়া আৰ্চ'নি কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ কাৰণে সহযোগিতাৰ আহ্বান প্ৰতি আমি সমৰ্থন জনাইছোঁ। এই আৰ্চ'নি কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ আমিকাবণে সহযোগ কৰিম কিন্তু লগে লগে এই কথাটো নিবেদন কৰিব বিচাৰিছোঁ যে কুড়ী দফীয়া আৰ্চ'নি কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ

কাৰণে যিবিলাক সমিতি গঠন কৰা হৈছে সেই বিভিন্ন সমিতি সমৰ্থন কৰা সকলোবোৰ দলৰে মানুহক লৈ গঠন নকৰে-তেতিয়াহলে নিতান্তই আঁচনি কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত অন্তৰায় সৃষ্টি হ'বপাৰে। সেইকাৰণে এই কুড়ী দফীয়া আঁচনি বিলাক কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ কাৰণে যিবিলাক ৰাজনৈতিক দলে সমৰ্থন জনাইছে তেওঁলোকৰ সকলোৰে সহযোগ এই আঁচনি বিলাকত পাব পাৰি তাৰ বাবে চিন্তা কৰাতো নিতান্তই উচিত আৰু নিম্নখাপৰ কমিটি সমূহত সমৰ্থন কৰা ৰাজনৈতিক দলৰ প্ৰতিনিধি অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব লাগে। চেম্বাৰম্যান ডাঙৰীয়া, সেই কাৰণে এই আঁচনি কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ কাৰণে যিবিলাক ৰাজনৈতিক দলে বা ব্যক্তিয়ে কুড়িদফীয়া আঁচনি সমৰ্থন কৰিছে বা কৰিব সেই লোকসকল সকলো স্তৰতে যিবিলাক কুড়িদফীয়া আঁচনি কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ কাৰণে যিবিলাক সমিতি গঠিত হৈছে সেই বিলাকৰ সহযোগ নিতান্ত প্ৰয়োজন হ'ব আৰু আশাকৰো চৰকাৰে সেই সকলো বিলাকৰে সহযোগৰ ব্যৱস্থা কৰিব। অন্যথাই এই আঁচনি সমূহৰ কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত এক ডাঙৰ অন্তৰায় বা বাধাৰ সৃষ্টি হ'ব পাৰে। এইটো কথাও আমি জানো যে এই আঁচনি সমূহৰ সফল ৰূপায়নৰ কাৰণে প্ৰশাসনীয় যন্ত্ৰৰ যোগেদি আমাৰ যিসকল সৰ্বসামৰণ ৰাইজৰ সক্ৰিয় সহযোগ সকলো ক্ষেত্ৰতে যোগাযোগ ৰখা নিতান্ত প্ৰয়োজনীয় হ'ব। বিত্তমন্ত্ৰী মহোদয়ৰ বক্তৃতাত আমাৰ কৃষি ব্যৱস্থা উন্নত কৰাৰ কাৰণে বিশ্ববেংকৰ সাহায্যৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। মই এটা কথা ৰাজ্যপালৰ ভাষণৰ আলোচনা প্ৰসঙ্গতো কৈছিলো আৰু এতিয়াও এই কথা পুনৰবাৰ ক'ব বিচাৰিছো যে আমাৰ ৰাজ্যখনৰ উন্নয়নমূলক কাম কাজৰ কাৰণে আৰু বিশেষকৈ কৃষিৰ উন্নয়ন কৰাৰ কাৰণে সকলো বিলাক সংস্থাৰ পৰা সাহায্য লোৱা নিতান্ত প্ৰয়োজন। এই বিশ্ববেংকৰ সাহায্য লোৱাৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰক অতি সাৱধানৰে সৈতে আগবাঢ়িবলৈ অনুৰোধ জনাওঁ। ১৯৭৫ চনত ৰাজস্থান চৰকাৰৰ লগত বিশ্ববেংকৰ ফালৰ পৰা চুক্তি চাক্ষৰিত হৈছিল আৰু সেই

চুক্তি মতে সকলো বিলাক প্রজেক্টৰে নিয়ন্ত্ৰণ বিশ্ববেংকে দাবী কৰিছে আৰু সেইটো চৰ্তৰ কাৰণেই ৰাজস্বান চৰকাৰ টকা দিবলৈ মান্তি হৈছে। এইটো কথাও জনাব খোজো যে বিশ্ববেংক আদি কিছুমান অনুষ্ঠান আমেৰিকাৰ চি-আই-এৰ অপাৰেচনৰ অনুষ্ঠান। আৰু সেই বেংকে চিহ্নিত কি ভূমিকা লৈছে আমি সকলোৰে জানো, বাংলা দেশত কি ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিছে তাকো আমি সকলোৰে জানো ইণ্ডোনেচিয়াত কি ভূমিকা লৈছে তাকো আমি সকলোৰে জানো সেই কাৰণে মই নিবেদন জনাইছো যাতে বিশ্ববেংকৰ পৰা সাহায্য লোৱাৰ ক্ষেত্ৰত এই বিলাক কথাও যাতে মনত ৰাখে। এই ৰাজ্যখনৰ মাধ্যম আন্দোলনৰ সময়ত, অন্যান্য আন্দোলনৰ সময়ত আমি দেখিছো যে কেনেকৈ চি-আই-এৰ লোকসকলে আমাৰ ৰাজ্যখনৰ ৰাজনৈতিক আৰু অৰ্থনৈতিক দিশত হস্তক্ষেপ কৰিছিল। সেই কাৰণে কৃষিৰ উন্নতিৰ কাৰণে বিশ্ববেংকৰ সহায় লবলৈ আগবঢ়াব সময়ত এই বিলাক কথালৈ দৃষ্টি ৰখা উচিত হ'ব বুলিয়েই মই ভাবো-যাতে আমাৰ ৰাজ্যখনৰ আৰ্থিক আৰু ৰাজনৈতিক জীৱনত আমেৰিকাৰ চোৰাং চোৰা আদিৰ হস্তক্ষেপ কৰিব নোৱাৰে। এই কথাটো হয়তো আজি বহুতে উপলব্ধি কৰিব নোৱাৰিব পাৰে কিন্তু এদিন সময় আহিব যেতিয়া এই অনুষ্ঠান সমূহৰ যোগেদি চলোৱা চি-আই-এৰ লোকৰ কাৰ্য্যকলাপ বাঢ়ি আহিব, সেই কাৰণে এই সম্পৰ্কত মই চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো আৰু এইখিনি কথা নিবেদন কৰিছো।

চেফাৰমেন মহোদয়, ইয়াৰ লগে লগে আৰু এটা কথা কৈ মই সামৰিব খুজিছো যে আমাৰ বিধান সভাৰ কাৰ্য্যবিৱৰণী বিলাক প্ৰকাশ কৰা হয় যদিও এতিয়ালৈকে যিটো বাৰস্থা লৈছে সেইটোত আমি এতিয়ালৈকে নিতান্ত সন্তোষিত নহয়। কিয়নো বিধানসভাৰ সংবাদ পৰিবেশন কৰাৰ ক্ষেত্ৰত একমন্ত্ৰী মন্ত্ৰীসকলৰ বিৱৰ্তি বা বক্তৃতাহে বেছিকৈ প্ৰকাশ কৰা হয়। বিধান সভাত সদস্য সকলে উত্থাপন কৰা বিলাকৰ ঠিকভাৱে প্ৰকাশ কৰা নহয়। এই

আইন পাচ হৈ ঘোৰাৰ পিচতো আমি দেখিছো যে পালিয়ামেণ্টৰ কাৰ্য্য-বিৱৰণী সমূহ লোকসভাৰ সদস্যসকলৰ বক্তৃতাসমূহৰ সাৰাংশ প্ৰকাশ কৰা হয়। যদি চৰকাৰে অধিকাৰ সংকোচিত কৰিব বিচাৰে—তেনেহলে আমি কবলৈ বাধ্য হম যে বৰ্ত্তমান ঙ্ৰাজীকালীন অৱস্থাৰ অপব্যৱহাৰ কৰা হৈছে। কুৰিদিনীয়া অঁচনিৰ বিৰুদ্ধে বা গৃহ নীতিৰ বিৰুদ্ধে আছে সেইবিলাকৰ নিয়ন্ত্ৰণ কৰা হওক তাত আপত্তি নাই। কিন্তু তাকে নকৰি বিধান সভাত কি আলোচনা হৈছে, সদস্যসকলে কি কথা উত্থাপন কৰিছে সেইবিলাক কথা জনসাধাৰণক জানিবলৈ দিয়া যদি নহয় তেতিয়াহলে মই ভাবো আমাৰ গণতন্ত্ৰৰ ওপৰত এটা আঘাত কৰা হব। সেই কাৰণে মই মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ক নিবেদন জনাব খুজিছো যাতে বিধানসভাৰ সংবাদবোৰ প্ৰকাশ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত যি ব্যৱস্থা লৈছে সেইটো উন্নত কৰি ললে লোকসভাৰ সদস্য সকলৰ সংবাদ এতিয়ালৈকে যি মতে প্ৰকাশ কৰি আছে সেইভাৱে প্ৰকাশ কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ চৰকাৰক মই দাবী জনাইছো।

শ্ৰীৰমেশ চন্দ্ৰ চহৰীয়া :—মাননীয় চেয়াৰমেন মহোদয়, মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে বিত্তমন্ত্ৰী হিচাবে ১৯৫৬-৫৭ চনৰ বাবে যি প্ৰাককলন আৰু তাৰ লগতে যিটো বিৱৰ্ত্তি নিবেদন কৰিছে মই উক্ত বিৱৰ্ত্তিৰ বাবে তেখেতক সন্তুষ্ট জনাইছো। বিশেষভাৱে সন্তাষণ জনাইছো এই কাৰণেই যে এই বছৰত উনৈশ লাখৰো অধিক প্ৰায় বিশ লাখ টকাৰ বাহি দেখুৱা হৈছে আৰু বাহি দেখুৱাইছে যদিও কোনো নতুন কৰ কাউলৰ বন্দবস্ত কৰা নাই আৰু লগতে অসমৰ বিত্তীয় অৱস্থা পৰিষ্কাৰ ভাৱে দাঙি ধৰি আমাক বাহি দেখুৱাই সন্তুষ্ট চিত্তে বহি থাকিবলৈ যে দিছে সেইটো নহয় আমাৰ অসমৰ ১৯৫০-৫১ চনৰ বিত্তীয় অৱস্থাৰ কথা উল্লেখ কৰি দুই কোটি সত্তৰ লাখ টকাৰ ধাৰৰ পৰা গৈ আজি আমাৰ পাচশ কোটি টকা ধাৰ হল। এই ধাৰ গ্ৰন্থত বাজ্যখনৰ উন্নয়নৰ এটা যে বাধাৰ সৃষ্টি হৈছে সেইটোও আমি সকলোৰে উপলব্ধি কৰা উচিত। আমি এতিয়ালৈকে

যিমান বিলাক উন্নয়নমূলক আচনি লৈছো তাৰ ভিতৰত প্ৰায় সকলো বিলাকেই
 ঋণৰ ওপৰতহে লোৱা হৈছে আৰু তাৰ প্ৰায়ভাগেই আমি আদায় কৰিব
 নোৱাৰাৰ ফলত আমাৰ দৰিদ্ৰ জনসাধাৰণৰ উপকাৰৰ কাৰণে আমি
 যিমান আঁচনিয়েই নলওঁ কিয় যিহেতু আমাৰ সবহুভাগ লোকেই দৰিদ্ৰতাৰ
 সীমাবেশাৰ তলত সেই দৰিদ্ৰ মানুহখিনিৰ মুক্তিৰ কাৰণে আমি এই
 আঁচনিসমূহৰ দ্বাৰা চেষ্টা কৰিছোঁ কিন্তু যদি অনাদায় হৈ থাকে তেন্তে
 নিশ্চয় সেই মুক্তি কেতিয়াও নহব। বিভিন্ন ব্যৱস্থাৰ লগত আমাৰ মাননীয়
 সদস্য এজনে উল্লেখ কৰিছে যে চোৰাং কাৰবাবীৰ কথা উল্লেখ কৰিছো।
 ঋণ লৈ ওভোটাই নিদিয়াৰ ফলত আমাৰ মিসকল সমাজবিৰোধী লোক
 আছে সেই সকলোকো সেই হিচাবে সেই চকুৰে চাব লাগিব আৰু সমাজৰ
 আৰ্থিক অৱস্থা টনকিমাল কৰাৰ কাৰণে যিবোৰ ব্যৱস্থা লোৱা হৈছে
 সেইবোৰৰ প্ৰতি আমি সকলোৱে সম্পূৰ্ণৰূপে সহযোগ আগবঢ়োৱা উচিত।
 বিশেষকৈ আমাৰ মাননীয় সদস্য এগৰাকীয়ে কৈছে যে প্ৰায় বিশ কোটি অনাদায়ী
 কৰ আছে কিন্তু সন্তোষৰ কথা যে এই অনাদায়ী কৰৰ প্ৰায় চৈধ্য কোটি
 আমাৰ নিজৰ আয়ৰ পৰা বৃদ্ধি হোৱা বুলি তেখেতে বিবৃতিত প্ৰকাশ কৰিছে।
 বিক্ৰী কৰ যাত্ৰী কৰ, সকলো ফালৰ পৰা ন্যায় ভাবে সংগ্ৰহ কৰা হৈছে।
 তাৰ পৰা পৰিকল্পনা ৫৮ কোটি টকাৰ বছৰেকীয়া পৰিকল্পনা পৰা ৭২
 কোটি টকা বছৰেকীয়া কৰিবলৈ সমৰ্থ হৈছে। সন্তোষৰ কথা যে কৰ
 কাটামলৰ লগত সংযোজিত বিভাগে সম্পূৰ্ণ ৰূপে দক্ষতা দেখুৱাই কাম
 কৰিছে। অৰ্থাত ১৪ কোটি টকা বেচিকৈ সংগ্ৰহ কৰিব পাৰিছে। আমি
 সেই খিনি পৰিকল্পনাত নিয়োগ কৰিবলৈ সমৰ্থ হম। এই ক্ষেত্ৰত কেইটা মান
 অৰ্থনৈতিক সমস্যাক উল্লেখ কৰিব বিছাৰিছো। তাৰ ভিতৰত কুৰি
 দফীয়া আচনিৰে বিশেষ আসন পাইছে। কুৰি দফীয়া আচনিত ভূমিহীনক
 মাটি দিয়াৰ কথা আছে। আমাৰ প্ৰায় ৫৪ হাজাৰ ভূমিহীন মানুহক
 জানুৱাৰী মাহৰ ভিতৰত মাটি দিয়া হৈছে। আৰু সময় নিৰ্দ্ধাৰণ কৰি

দিয়া হৈছে যে ১৯৭৬ চনৰ জুন মাহৰ ভিতৰত চিলিং এক্টত পোৱা মাটি ভূমিহীন লোকৰ মাজত বিতৰণ কৰি দিয়া হ'ব। মই আশা ৰাখিছো এই সময় নিৰ্দ্ধাৰণ নিকপ কপিয়া কৰি ৰখা হ'ব আৰু ভূমিহীন বাইজক কুৰি দফীয়া আচনিৰ পৰা যিটো ফল দিবলৈ বিচৰা হৈছে সেইটো দেখুৱাব পাৰিম। আমাৰ ৰাজহ বিভাগৰ দীঘলীয়া পদ্ধতি আছে। তথাপিহে আশা ৰাখিছো ভূমি সংস্কাৰ কমিটিৰ উদ্যোগত অতি সোনকালে মাটি বিতৰণ ব্যৱস্থা -বিশেষকৈ ভূমিহীন আৰু ভেটি মাটি দিয়া পৰিকল্পনা নিৰ্দ্ধাৰিত সময়ত শেষ কৰিব পাৰিম। কুৰি দফীয়া আচনিৰ লগত গ্ৰাম্য ঋণ দিয়াৰ ব্যৱস্থাৰ কথা উল্লেখ কৰা হৈছে। এই ব্যৱস্থা বাইজক সকাহ দিবৰ কাৰণে কৰা হৈছে। এই ঋণ পাবলগীয়া মানুহে যদি পোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰা নহয় তেন্তে তাৰ ওলোটা ফল হ'ব। পঞ্চায়ত পৰ্যায়ত গঠন কৰা সমবায় সমিতি বিলাক গাৱলীয়া বাইজৰ ফ্ৰেণ্ড ফিণ্টপাৰ গাউড হ'ব লাগিব। বাইজে অংশ কিম্বা পুজি বঢ়াইছে। এই বছৰ আৰু ২৪ হাজাৰ টকা দিব বুলি শুনি সন্তোষ পাইছো। তাকেপৰি অন্যান্য বিভিন্ন বিভাগ বোৰৰ পৰা যাতে দুশীয়া মানুহ ছিনিক ঋণ আদি দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰি ঋণগ্ৰস্ত মানুহক মুক্তি দিব পাৰি তাৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। সহজতে যাতে ঋণ পাব পাৰে তাৰ ব্যৱস্থা গাওঁ পঞ্চায়তে কৰিব লাগে।

বিভিন্ন বিবৃতিৰ লগত শিক্ষা বিষয়ৰ কথা কোৱা হৈছে। এজন মাননীয় সদস্যই কৈছে যে সৰ্বস্বত্বাৱতীয় শিক্ষিত হাৰৰ তুলনাত আমাৰ দেশত কম। ১৯৬১ চনৰ পৰা ১৯৭১ চনলৈ বাহিৰৰ প্ৰবন্ধনৰ সংখ্যা বেছি হৈছে। সেই কাৰণেই আমাৰ শিক্ষিতৰ সংখ্যাৰ হাৰ কমিছে। আমাৰ স্থায়ী বাসিন্দাসকলৰ হাৰ হয়তো ভাৰতৰ অন্যান্য দেশৰ সমান হ'ব। শিক্ষিতৰ হাৰ বাঢ়িলে জন্মদায় সমাধান হয়। আমাৰ প্ৰাইমাৰী স্কুলৰ প্ৰায় ৪০ হাজাৰ শিক্ষকৰ চাকৰি চৰকাৰীকৰণ কৰা হৈছে। ইয়াৰ জৰিয়তে আমি ৪০ হাজাৰ টা পৰিয়ালৰ নিৰাপত্তা দিব পাৰিছো। আমাৰ তিনি হাজাৰ শিক্ষক

নিয়োগ কৰা হ'ব। এই সংখ্যাৰ পৰা আমাৰ ভেঁসাৰ বহুতো ক্ষুণ্ণত।
 এওলোকক নিযুক্তি দিব পৰা হ'ব। আমাৰ সমস্যা বিলাক দুই বছৰৰ ভিতৰত
 সমাধান কৰিব লাগে। আমাৰ ক্ষুণ্ণৰ সংখ্যা জনসংখ্যা অনুপাতে বাঢ়ি
 আছে। সেই কাৰণে মেট্ৰিকুলেট শিক্ষক সকলক ছয় মাহৰ ভিতৰত
 প্ৰশিক্ষণ দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আমাৰ বৰ্ত্তমান যি কেইটা কেন্দ্ৰ
 আছে ই যথেষ্ট নহয়। আমাৰ মাটি মঞ্জুৰী আদি পোৱা কিছুমান হাইস্কুলে
 অতিৰিক্ত চেকচন খোলাৰ পিচত ডি, পি, আই আৰু ইন্সপেক্টৰৰ অনুমোদন
 থকা স্বত্বেও অনুদান পোৱা নাই। তাত অতিৰিক্ত শিক্ষকসকলে ১২০
 টকাত খাটি আছে। আনহাত বৃত্তিধাৰী শিক্ষকসকলে এবছৰ কাম কৰাৰ
 পিচত ৩৪৫ টকাত মকৰল হৈছে। মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে এই বিলাক বিষয়
 চাব বুলি আশা ৰাখিলো। তাৰ পিচত ক্ষুণ্ণ বিলাকত এটা কৰ্ম অভিজ্ঞতা
 কিয় এতিয়া দিয়া হৈছে। ইয়াৰ দ্বাৰা ছাত্ৰসকলৰ সহায় হ'ব। মেট্ৰিক-
 লৈকে বৰ্কক এক্সপেৰিয়েন্সৰ ব্যৱস্থা আছে কিন্তু কলেজত বৰ্ক এক্সপেৰি-
 য়েন্সৰ ব্যৱস্থা নাই। ই প্ৰথমতে অলপ খেলি মেলিৰ সৃষ্টি কৰিব যদিও
 পিচলৈ থিক হৈ যাব। যি সকল শিক্ষিত মানুহে কাম কৰিবলৈ ইচ্ছা
 নকৰে অলপ কাম কৰিয়েই থাই থাকিব বিচাৰে তেওঁলোকক ইয়াৰ দ্বাৰাই
 কামৰ প্ৰতি খাউতি বঢ়াব। কলেজত বৰ্ক এক্সপেৰিয়েন্সৰ আঁচনি
 নাই যদিও তাত সামাজিক কামৰ আঁচনি আছে। অসমৰ ৬০।৭০ খন
 কলেজৰ ভিতৰত ৩০ খন মানত সামাজিক কামৰ আঁচনিৰ ভিতৰত সামৰি
 লৈছে। চৰিয়েল চাৰ্ভিচৰ নামত অধ্যাপকৰ নেতৃত্বত ছাত্ৰসকলে গাঁৱত
 খোৱা পানীৰ যোগানৰ ব্যৱস্থা কৰা নাদ খণ্ডাৰ ব্যৱস্থা কৰা আদি কাম
 হাতত লৈছে। কিন্তু এইদৰে যিসকল ছাত্ৰই শ্ৰম দান কৰিছে তেওঁলোকৰ
 কৃতিত্বৰ স্বীকৃতি দিয়াৰ কি ব্যৱস্থা কৰিছে? আজিলৈকে একো ব্যৱস্থা
 কৰা নাই। যিসকলে শ্ৰম দানত উল্লেখযোগ্য বৰঙনি যোগাইছে সেইসকলৰ
 কোনো স্বীকৃতি বিশ্ববিদ্যালয়ৰ বা কলেজৰ তৰফৰ পৰা দিয়া নাই।

শ্রম নকৰিলে খোৱা অনুচিত বুলি সামাজিক নীতি প্রচলিত হৈছে। সেই কাৰণেই হাইস্কুলৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক শ্রমৰ প্ৰতি আগ্ৰহ জন্মাবৰ কাৰণে ভাল আঁচনি কৰিবলৈ মই শিক্ষা বিভাগক অনুৰোধ কৰিছো।

যি বিলাক হাইস্কুলৰ ৫৬ বছৰ এডিচিয়নেল চেকচন লৈ পঢ়াই আছে তাৰ কোনো শিক্ষকেই দৰমহা পোৱা নাই। সকলোবিলাক হাইস্কুলকে দেখিচিহঁতৰ আঁচনি লব লাগে। সেই কাৰণে শিক্ষকসকলৰ এটা বিত্তীয় ব্যৱস্থালৈ আনিবলৈ মই শিক্ষাবিভাগক অনুৰোধ কৰিলো।

জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থাৰ কথা আমি কৈ আহিছো। অসম উদ্যোগ প্ৰধান নহয় কৃষি প্ৰধানহে। সেই কাৰণে জলসিঞ্চনৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া অতি প্ৰয়োজন। কোনো এটা বৃহৎ প্ৰকল্পৰ কামে ক্ষীপ্ৰগতিত আগবঢ়া নাই। ধনত্ৰীৰ যিটো বৃহৎ আঁচনি লোৱা হৈছে তাৰ কামো ক্ষীপ্ৰগতিত আগবঢ়া নাই। আমি আশা ৰাখিছো এই প্ৰকল্পৰ কাম সোনকালে কৰি মজুদৈৰ চৰিখনক বনলৈ দিব। মজুদৈৰ খান সংগ্ৰহৰ কাম ভাল হোৱাৰ বাবে মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে ৰাজহুৱা ভাবে ধন্যবাদ জনাইছে যি কেইখন চটাইটিয়ে খান সংগ্ৰহ কৰিলে আমি বিধান সভাৰ সদস্য সকলে তেওঁলোকৰ লগত আলোচনা কৰিছো। তাত সময়ায় পঞ্চায়ত কতো চৰকাৰৰ ক্ষুদ্ৰ বা ডাঙৰ কোনো জলসিঞ্চনৰ আঁচনি নাই। তাত পুৰণি খৰণেৰে জনজাতীয় লোকসকলে বান্ধ বান্ধি খেতি কৰি উৎপাদন বঢ়াইছে। এই তোৰেই প্ৰমাণ কৰে যে ডাঙৰ আঁচনি নহলেও ক্ষুদ্ৰ আঁচনি চেলফ হেম্প বেচিভ কৰিব লাগে। তেওঁলোকে শ্ৰমৰ মূল্য খৰিলে, মাটিৰ মূল্য খৰিলে ২০০০ হাজাৰ টকাৰ কাম কৰে। এই বিলাক ইঞ্জিনীয়াৰৰ হতুৱাই পৰীক্ষা কৰোৱাই তেওঁলোকক কাৰীকৰি পৰামৰ্শ দি ক্ষুদ্ৰ জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিলে দুখীয়া খেতিয়কৰ সহায় হব। আৰু কৃষিৰ সমস্যাটো ব্ৰহ্মপুত্ৰৰ উত্তৰগাৰত জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা হলে সকাহ দিব।

মই খোৱা পানীৰ ব্যৱস্থাৰ সম্পৰ্কত ক'ব বিচাৰিছো যে ভূটান সীমান্তৰ পৰা ২০ মাইলৰ ভিতৰত খোৱা পানীৰ অৱস্থা বৰ কৰুণ। পাহাৰৰ পৰা পানী অহাৰ কাৰণে বাৰিষাৰ সময়ত পানীয়েই পানী হয়। আৰু খৰালি ফাণ্ডণ চ'ত মাহত পানী পাবলৈ নাইকীয়া হয়। সিদিনা গৃহমন্ত্ৰী উদালগুৰিলৈ গৈ দেখি আহিছে যে তাত ১০০ ফুট দ এটা কুৱাত মাত্ৰ ৬ ইঞ্চিমানহে পানী আছে। গতিকে ভূটান সীমান্তৰ নামনীৰ পৰা খোৱা পানীৰ ভাল আঁচনি কৰিব লাগিব। তাত নলী নাদ বহুৱাব নোৱাৰি। তাত দিপ টিউব ওৱেল এটা কৰিছে যদিও আজি তিনি বছৰেও খণ্ডাব পৰা নাই। জিয়লজিকেল চাৰভেয়ে চেষ্টা কৰিছে যদিও পানী উলিয়াব পৰা নাই। তাত পানীৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় ব্যৱস্থা কেনেকুৱা এইটো চাৰভে কৰি খোৱা পানী ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব। স্বাস্থ্য বিভাগৰ আচনিত পাইপৰ ব্যৱস্থা নাই বুলি কৈছে কেৱল নলী নাদৰ ব্যৱস্থা আছে বুলি কৈছে। কিন্তু ভোটানৰ নামনি অঞ্চলত নলী নাদ বহুৱাটো অসম্ভৱ।

গড়কাপ্তানী বিভাগৰ কথা আমি বাৰে বাৰে কৈ আহিছো। মিনিমাম নিদ প্ৰগ্ৰেমন যি বিলাক কাম কৰিছে আৰু যিবিলাক মেৰামতিৰ কাম কৰিছে তাৰ বাবে মই চৰকাৰক ধন্যবাদ জনাইছো।

বিজুলি শক্তি আঁচনিৰ সম্পৰ্কত যিটো পঞ্চম পৰিকল্পনাৰ শেষলৈকে সীমা বান্ধি দিছে গ্ৰাম্য বৈদ্যুতিকৰণৰ আঁচনি ধৰা হৈছে তাৰ টাৰগেট মতে কাম কৰিব পৰা নাই। তেওঁলোকে কাম কৰাৰ কাৰণে যিমান বিলাক বস্ত পাব লাগে সিমান বিলাক বস্ত পোৱা নাই। লেনিনে এয়াৰ কথা কৈছিল যে ছোভিয়েট যোগ ইলেকট্ৰিচিটি সমান কমিউনিজম। আমি তেনেকৈ নীতি বা 'বাদ' লৈ নকৰিলেও সেই আমাৰ কথা যে সত্য তাত সন্দেহ নাই।

চেয়াৰমেন মাননীয় সদস্যই চমু কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিব।

শ্ৰীৰমেশ চন্দ্ৰ চহৰীয়া :— বিজুলিশক্তিৰ কাৰনে যিটো ক্ৰেচ প্ৰগ্ৰেম লৈছে গাৰে ভূৱে বৈদ্যতিকৰণ কৰিবলৈ সেই ক্ষেত্ৰত মঙ্গলদৈৰ বাবে বিশেষ যত্ন লয় তাৰ বাবে নিবেদন জনালো।

তাৰ পিচত মঙ্গলদৈৰ কথা কৈছো আমাৰ মঙ্গলদৈ মহকুমাত তেনে কোনো উদ্যোগ নাই। তাত ব্ৰিটিশৰ দিনৰে কেইখনমান চাহবাগান থকা বাবে উদ্যোগ জিলা বুলি কোৱা হৈছে। ফলত ঋণৰ ক্ষেত্ৰত যিখিনি সুবিধা শতকৰা ৪ টকাহাৰৰ সুদ সেই সুবিধা মঙ্গলদৈ মহকুমাই পোৱা নাই। কিন্তু অন্যফালৰ পৰা চাবলৈ গলে মঙ্গলদৈ উদ্যোগৰ ফালৰ পৰা এতিয়াও একো আগবাঢ়িব পৰা নাই। আমাৰ জুটমিলৰ কাৰনে সিদিনা প্ৰয়োজ্যত কৈছিল আজি অৱশ্যে বাজেট বক্তৃতাত এই কথাৰ উল্লেখ নাই। গতিকে অতি সোনকালে ইয়াৰ কাম আৰম্ভ কৰিবৰ ব্যৱস্থা কৰে যেন। ইয়াৰ ফলত হয়তো মঙ্গলদৈ মহকুমাত এমলয়মেন্ট গটেনচিয়েলিটিৰ এটা পৰিবৰ্ত্তনৰ আগবাঢ়িব পৰা যাব।

তাৰ পিচত ৰাজহ বিভাগৰ এটা কথা নকলে নহব। আমাৰ মঙ্গলদৈ মহকুমাত ৮ লাখ জনতাৰ মাজত মাত্ৰ দুটা ৰাজহ চাৰ্কল। আগতে মানুহ কম আছিল কিন্তু এতিয়া স্বাধীনতাৰ আগে পিছে ভূটান পাহাৰৰ সীমালৈ বহুতো মানুহ বহিছে ফলত এজন উপপ্ৰতিসমহৰ্তাই ৭০ মাইলজোৰা এৰিয়াত অকলে তদাৰক কৰা সম্ভৱপৰ নহয়। সেই কাৰনে মই ৰাজহবিভাগক অনুৰোধ কৰিছো অতি সোনকালে প্ৰয়োজনীয় চাৰ্কল টোলা ওদালগুৰি আৰু দলগাওঁ মাতে খোলাৰ ব্যৱস্থা কৰে আৰু লগে লগে মাটি গটুণ আৰু তদাৰকৰ সুব্যৱস্থা কৰি দিয়ে যেন।

মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে এখন ভাল বাজেট উত্থাপন কৰিছে আৰু

পিছে বস্তৰ দাম দৰৰ তাৰতম্য ঘটে বা দাম বঢ়াবলৈ চেষ্টা কৰে বা বস্তৰ চাহিদা কমাই দিয়ে কিন্তু এইবাব সেই লক্ষণ দেখা নাই। বৰং বস্তৰ দাম শতকৰা ৮'৩৫ কমি যোৱা বুলি বক্তৃতাত উল্লেখ কৰিছে। গতিকে এইটো এটা শুভ লক্ষণ। গতিকে মই এই বাজেট বক্তৃতালৈ সম্ভাষণ জনাই মোৰ বক্তৃতাৰ সামৰণি মাৰিলো।

শ্রীনগেন বৰুৱা :— মাননীয় চেয়াৰমেন ডাঙৰীয়া, মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী তথা বিত্ত মন্ত্রী ডাঙৰীয়াই বাজেট বক্তৃতাৰ আৰম্ভণিতে জৰুৰীকালীন অৱস্থাৰ কথা উল্লেখ কৰিছে। চেয়াৰমেন ডাঙৰীয়া, জৰুৰীকালীন অৱস্থাৰ ফলাফল বাহিৰত কি হৈছে সেই কথা মই ইয়াত উল্লেখ নকৰো মাত্ৰ দুটা মান কথা উল্লেখ কৰিব বিছাৰিছো। এটা কথা আমাৰ দৃষ্টিগোচৰ হৈছে সেইটো হৈছে ভাৰতবৰ্ষৰ সংবিধানত তিনিটা ব্যৱস্থা আছে লেজিচলেচাৰ, জুদিচিয়াৰী আৰু এক্জিকিউটিভ। এই কেইটা ব্যৱস্থা আমাৰ বিধান সভাৰ যিসকল বিধায়ক তেওঁলোকে কামেকাজে চাবলগে। আৰ্জি ২৫-৩০ বছৰে আমি দেখি আহিছো যে বিধান সভাত ধিবিলাক কথা আলোচনা কৰা হয় সেই আলোচনা মাননীয় সদস্য সকলৰ, ৰাইজৰ প্ৰতিনিধি সকলক কথা বাহিৰত কাগজেপত্ৰে বা বেডিওযোগে প্ৰচাৰ কৰা হয় ৰাইজক জানিবলৈ দিয়ে। কিন্তু এই বা বিধানসভাত বাজেটৰদৰে গুৰুত্বপূৰ্ণ আলোচনা হল সেইবিলাক প্ৰেছ গেজেৰীত প্ৰেছত প্ৰতিনিধি সকলে চাই বিধানসভাৰ কাৰ্য্যবগী লক্ষ্য কৰি সেইমতে টোকা লৈ বাহিৰত প্ৰচাৰৰ ব্যৱস্থা কৰে কিন্তু গণতন্ত্ৰৰ নামত জৰুৰী অৱস্থা পাটিবলৈ গৈ এই ব্যৱস্থাৰ বাঘাট জন্মাইছে। যদিও প্ৰেছক বহিবলৈ অনুমতি দিয়া হৈছে কিন্তু মানসিক প্ৰস্তুতিৰে তেওঁলোকে টোকা লোৱাৰ প্ৰয়োজন উপলব্ধি কৰা নাই। কিয়নো সেইবোৰ কাগজত প্ৰচাৰ নহয়। গণতন্ত্ৰৰ নামত বিধানসভাৰ যি মৰ্যাদা সেই মৰ্যাদা এইভাবে বৰ্দ্ধা কৰা হৈছে। জৰুৰী অৱস্থাৰ ফলত দেশৰ অৰ্থনৈতিক দিশ ভাঙাটো বুজা

নাগায় আৰু বিত্তমন্ত্ৰীৰ বাজেট পৰ্যালোচনা কৰি চালে আশোৱাহ দেখা যায়। মোৰ বিশ্বাস জৰুৰী অৱস্থাৰ দ্বাৰা সংবিধানৰ যি মৌলিক অধিকাৰ তাক খৰব কৰা হৈছে। এই সংবিধান ৰছনা কৰিছিল সেইসকলে যি সকলে আজি ৩০ বছৰ ৰাজ্য চলাইছে আৰু যি সকলে আজি জৰুৰী অৱস্থা ঘোষণা কৰিছে। এই সংবিধান গ্ৰহণ ১৯৫০ চনত কৰা হৈছে আৰু সেইমতে এই চৰ্ত্ত সমূহ চলি আহিছে। এই ২৫ বছৰত খাচোটো পৰিকল্পনা শেষ হ'ল পাচোটো সাধাৰণ নিৰ্বাচন ভাৰতবৰ্ষত হৈ গ'ল অন্যবিলাক ৰাজ্যইও এইদৰে বাজেট উত্থাপন কৰিছে আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰেও বাজেট উত্থাপন কৰিছে। এই বাজেটৰ জৰিয়তে বহুতো টকা পইছা খৰছ কৰা হ'ল। সাধাৰণ নিৰ্বাচনত এই পৰিকল্পনাত লক্ষ্য লক্ষ্য কোটি কোটি টকা খৰছ কৰা হ'ল কিন্তু কি ফল ধৰিলে? আজি ভাৰতবৰ্ষৰ কুখাই নকও অসমতে ইমানবিলাক আচনিত টকা পইচা খৰছ কৰা হল তৎ-স্থতেও শতকৰা ৭৫ ভাগ মানুহ দ্ৰাৱিদ সীমা ৰেখাৰ তলত আছে আৰু অনেক শিক্ষা, সামাজিক শিক্ষাৰ আচনি গ্ৰহণ কৰাৰ পাচতো মাত্ৰ শতকৰা ২৮ জন মানুহে মাত্ৰ স্বাক্ষৰ কৰিব পাৰিলে। সকলোৱে কয় বিৰোধী পক্ষ্যই মাত্ৰ সমালোচনাহে কৰে কিন্তু যি দৰে আজি ৩০ বছৰ ৰাজত্ব চলালে অনেক আচনি কৰি টকা পইচা খৰছ কৰিলে তাৰ পাছতো দেশত শতকৰা ৭৫ ভাগ দ্ৰাৱিদ সীমা ৰেখাৰ তলত বা ২৮ জনে মাত্ৰ স্বাক্ষৰ কৰিব পাৰিলে কিন্তু? কিন্তু সংবিধানটো এইটো কোৱা নাছিল। তাৰ কাৰণে দায়ী কোন? সংবিধানে কৈছিল যে ১৪ বছৰ পৰ্য্যন্ত লৰাছোৱালীৰ বিনামূলীয়া শিক্ষা ব্যৱস্থা কৰিব লাগিব আৰু শিক্ষা বাধ্যতামূলক হব লাগিব। কিন্তু আজি ১০ বছৰ পাব হৈ গ'ল, ২০ বছৰ পাব হৈ গ'ল, ২৫ বছৰ পাব হৈ গ'ল কিন্তু তথাপিও শিশু শিক্ষা হলে নহল। সংবিধানৰ চৰ্ত্ত সমূহ উলংঘা কৰা হল। তাৰ কাৰণে কিন্তু জৰুৰীকালীন অৱস্থা ঘোষণা নকৰিলে। স্বাধীনতাৰ ছন্নমাহ

পাৰ নোহওঁতেই যাক জাতিৰ পিতা জাতিৰ জনক বুলি কোৱা হৈছিল সেইজনকো দিল্লীৰ মাজ মজিয়াত দিনদুপৰতে হত্যা কৰা হৈছিল সেই সময়তো জৰুৰীকালীন অৱস্থা কৰাৰ কোনো উৎস বিচাৰি নেপালে। স্বাধীনতাৰ পৰবৰ্তী ২৫ বছৰৰ ভিতৰত দেশত কিমান যে কত দুৰ্ঘটনা নঘটিল তাৰ লেখ নাই। সেই বিলাকতো জৰুৰী কালীন অৱস্থা ঘোষণা কৰা নহল। যেতিয়া চৰম ব্যক্তিগত হল, তাত কাপোৰৰ কাৰণে, ঘৰদুৱাৰৰ কাৰণে, সাধাৰণ ভূমিহীন মানুহৰ মাটিবাৰী দিয়াৰ কাৰণে যেতিয়া মাত মাতিবৰ সময় হল সেই সময়ত আহি পৰিল জৰুৰীকালীন অৱস্থা। যোৱা ২৫ বছৰত পাছটা পাছবছৰীয়া পৰিকল্পনা হৈ গল। কোটি কোটি টকা অন্যান্য ভাবে খৰছ হল। কিন্তু কোনো ফল তাৰ নখৰিলে। আমি আশা কৰা নাই যে, আজি এই ২০ দফীয়া কাৰ্য্যসূচীৰ মাধ্যমেদি আমি ইমান দিনে কৰিব নোৱাৰা কাম খিনি সমাধা কৰি দেশৰ পৰা দৰিদ্ৰতা ইমান সোনকালে দূৰীভূত কৰিব পাৰিব। কৃষি, শিল্প, বাণিজ্য, প্ৰাকৃতিক সম্পদ বাজি আদি সকলো দিশতে সম্ভাৱনা থকা সত্ত্বেও আজি যোৱা ২৫-৩০ বছৰৰ ভিতৰত সেইবিলাক একোৱেই আহৰণ কৰিবলৈ আমাৰ চৰকাৰে নোৱাৰিলে। অসমৰ মানুহক দৰিদ্ৰতাৰ পৰা মুক্ত কৰিব পৰা নাই। শতকৰা ৭৫ ভাগ মানুহেই আজি দৰিদ্ৰতাৰ সীমা ৰেখা ভিতৰতে আছে। লক্ষ লক্ষ নিবনুৱা আজি অসমত সৃষ্টি কোনে কৰিছে? এই বিলাক দূৰীভূত কৰিবৰ কাৰণে ব্যৱস্থাবলী আমি বিত্তমন্ত্ৰীৰ বিত্তীয় ভাষণত বিছাৰিছিলো। কিন্তু সেইটো পোৱা নাই। কোনো নতুনত্ব নোহোৱা গতানুগতিক বিত্তীয় বাজেটৰ ভাষণ এটাহে সদনৰ আগত দাঙি ধৰা হৈছে। গতিকে তেনেকুৱা এখন গতানুগতিক নিত্য নতুনত্ব নথকা বাজেট ভাষণৰ ওপৰত মই বেছি নকৈ এইখিনিকে কৈ মোৰ কণ্ঠব্যৱ সামৰণী মাৰিলোঁ।

Shri Balabhadra Das :—Mr. Deputy Speaker, Sir,

in support of the budget presented by our beloved Chief Minister, I rise to say that of all the budgets so far we have seen of other States, this budget of our State is a unique budget. To-day you have read in the news paper that this is the only budget where there is no proposal for imposition of new taxation and in that regard there is no deficit. You have seen the budgets of West Bengal, Orissa and some other States which indicate huge deficit. So I can say that in this State of our everything goes on in a satisfactory way. My friends in the Opposition Bench are impatient, but I will come to their points also.

The very name Assam indicates that it has not equal to and that things are holding even to-day. The phrase once used that "what Bengal thinks to-day, India thinks to-morrow" does not hold good now and it has been shifted to Assam; It has been changed and can be said that "What Assam thinks to-day, the rest of India thinks to-morrow". To-day, Assam is leading the whole of India. Hon'ble members of the Opposition, every morning they will listen the name of an Assamese gentleman who is guiding the destiny of India. Is it not a glory to the whole of Assam? Does it not equally go to the credit of the Hon'ble members of

the Opposition? Sir, what happened? I am placing on records that on 29th of February in the daily issue of the Statesman, the front page photo was of some Assamese boy and there was a big function of the Science Societies and others and our Chief Minister also had the opportunity to have a very big role there. And not only that, the talents of some Assamese School boys were also depicted; This credit is also equally shared by all the people of Assam and equally shared by the members of the Congress party and as well as by the Members of the Opposition Bench. Now Sir, in that paper there is a publication that the Assamese boys are having talents and this thing that we have talents, is an established fact and also that sometimes atleast these come from a press in Calcutta issue of the statesman and not from local press. I will submit Mr. Deputy Speaker. Sir that for the progress of the country, for the progress of the State, the press has a great role to play. The function of press, if they rightly, honourably, faithfully and truly discharge, than it goes a long way to do many benefit to the people of the State. So I say that paper has a great role to play and it is necessary in every sphere of life. What we have seen in the 2nd World war. In the first stage of the 2nd World war, the British were suffering setback

But through the medium of press they termed it as glorious retreat. They never termed it as defeat and they announced "V" for Victory. The British Government was so officient that in the struggle for freedom led by Neteji Subhas Bose, write his forces reached around Kohima, the people of Dimapur could not know that the forces Comprised their own men and not the enemies. Such was the publicity mechiny and paper during their times even in this country. To-day you can say whether our press is playing that role. In press I saw certain remarks are made which are redundant. The other day, the youth leader Shri Sonjay Gandhi made some speech in Calcutta about the independence movement in our country. He said that the Communists were behind the British. That should not have been published in the press. On 29th February last, Sir, a front page news mdicated that there was a statment of Shri Dange who told before the Russian Congress that his party is supporting the Government of India. In my opinion, Sir, for the greater interest of the country this sort of news should not be published in the papers, but these things get priority. Therefore, my appeal to the Press that they should play the vital role for the benefit of the State and not to malign anybody or flatter anybody and if that is done they may do some-

thing for the progress and welfare of the country. Regarding the talents, I have said just now that we would do better if we could utilise the talents of the State. If they are properly utilised they can be more effective for the welfare of the backward States of the Eastern India. But what we see in actual field is that while people are becoming talented the area remain backward, not only Assam but the whole of the eastern region. The entire eastern region is considered as backward in the country because of certain difficulties georgaphical location and also because the area is surrounded by enemies. And the enemies surrounding us in this region gave us trouble on a number of occasions when the people, more particularly the people of Assam, had to suffer a lot.

Regarding communication we have not been able to make a mark. Here in Assam our only means of communication by road. There is no good net work of railway in the State. But in other States there is good network of railways. Sir, I want to say one thing in this connection that our Engineers are very efficient. They have done one thing i, e. they have constructed the roods in such a way that there is no necessity of speed brakers. The roads are full of natural speed

brakers in the from of holes and depressions offering you safety and precaution against high speed. This is a great service they have given us and there by saved thousand of people from death in accidents. Sir, in America, on the night of 23rd and 24th December thousands of people die in motor accidents. But we do not have such type of accidents in our State due to the efficiency of the engineers. Sir, our Bibu and 'Holy' may be equated with X-mas or New Years day and while thousand of people die in road accident we do not have such things here for the facilities offered by way of providing natural speed brakers on our roads due to the efficient performance of our Engineers. This matter has to be looked into and it should be decided whether the present state of things should continue. Sir, people coming to our State from outside for a very bad opinion about our roads and the communication system. My appeal to the Chief Minister is whether we should continue to have such roads or there should be some improvement, it is up to him to decide. Unfortunately, the Minister, P. W. D. is not here. Of course, he might not know that this thing would come up in my speech. It is a general discussion on Budget itself and the P. W. D. Minister might have felt innocent and he is not to be blamed for that. Now Sir, (Voices ;

say about transport) yes. I can say something about transport also. Sir, during the last Congress Session many of our friends visited Chandigarh and they have seen for themselves the transport system in that part of our country. I have the matter to them to judge which is better. If our system is better then we need not worry and if there is something in their system of transport then I think, we should take something from them.

Regarding Industry I am making a passing remark. Regarding Industry, it appears to me that the Government is blowing hot and cold, in the same breadth. Government is issuing licence for opening industry, but when there is demand for electricity, which is essential for industry, Government will say that there is no electricity. The other day Sir, I had the occasion to put a question regarding rationing of electricity. The Minister, Power, who is also the Minister, P. W. D. quoted Rule 114 of the D. I. Rules which limit the supply of electricity. But this is regarding Industry and under Rule 120 of the D. I. Rules it is the bounden duty of the Government to maintain supply of electricity, it is the duty of the Electricity Board to supply electricity if the private suppliers fail to supply. But on that account he pleaded helplessness.

Mr. Deputy Speaker :— আপুনি পাচত কব। The House stands adjourned till 2-30 p. m.

AFTER LUNCH

Shri Balabhadra Das.—Mr. Dy. Speaker Sir, so long I told about the position of power supply in the State. Now it is apparent that without proper and adequate power supply, industries in the state are not at all possible. Whatever we make to expand the industries in the State it is going to be destroyed for want of power. If no provision for power is made in the State, it will not be possible to prosper in respect of industries. So it is my earnest request to the Govt. to utilise the Services of the North Eastern Council to make available power in our State. Besides industries, there is a large Scale demand for rural electrification. The Govt. has promised to cover 40% of the villages under Power and Water Supply Schemes. This power supply scheme for irrigation for advancement of agriculture, facilities to the rural people could not be materialised for want of power. During these days, power is a must for any progress and in the civilised world to-day, consumption of power by a nation is the measure of its progress in the civilisation. So more the power consumption greater the more advance in the society,

So I caution the Govt. immediately to take up the help of North Eastern Council and the Kopili Project may be completed soon for removing the rationing of electricity, which we can do now under the emergency, under the enforcement of the Defence of India Rules, but these are not normal for administration of a State. This emergency will not last long. And the D. I. Rules is not the normal feature for the administration of the State and the general law is for the advancement of the people and for the advancement of the Society. Next, I come to the performance of the Tax Deptt. in our State. A few days back, Sir, you might have read in the Assam Tribune that Rs. 4,25,000 was realised by the Vigilance Cal of the Chief Minister against the arrear road tax payable by the Vehicle owner and most of these vehicle owners are from outside Assam. But now a figure has been found by the Vigilance Cal, actually there are Rs. 39 lakhs as a arrear against the road tax. Now the question arose how these arrears could accumulate. There is a department, viz, Sales Tax Department of the Govt. of Assam. It is therefore the duty of the department to realise the tax from the people who are liable to pay taxes, but instead of this, the taxes have not yet been realised. Not only that there are standing laws of the State to prosecute those

persons who fail to pay the taxes within the time limit. In addition to the penalty imposed for failure to pay the taxes within the stipulated time, the department has also power to prosecute those persons who fail to pay the taxes. But why these measures have not been taken up against those persons, who are defaulters. I appeal to the Hon'ble Chief Minister through you, to take drastic action against those for whose lapses, the taxes could not be realised from the persons. There is a great understanding amongst the tax payers and the officers in regard to collection of taxes. Not a single case of penalty provision has been enforced and not a single case has been unheeded. This is a serious thing, because to-day for implementation of the 20 point economic programme the country needs money. Why this money should remain un-realised from the persons. To-day the poor villagers who took cattle loan or other agricultural. Loans for petty amount of a few hundreds have been held by the Bakijai process and their movable and immovable properties have been confiscated. Why this concession is given to those outsiders whose interest is not concerning to our State. So I appeal that drastic measures should be taken against those persons.

Next I come to the Revenue Deptt. Under the 20 point economic programme, Sir. revenue deptt. have

gone ahead in making the land reforms policy. No doubt it is a healthy measure taken within a short space of time. This Govt. is making available certain ceiling plot of land to the landless people and gradually more and more land will be available. So I appeal to the Hon'ble Chief Minister through you to have a look in the matter. Sir, there is a case of Sonapur Tea Garden about 8900 bighas of surplus land and it is not the case of to-day. This land ceiling case was started in the year 1956. On that year the said Tea garden filed a writ petition in the High Court challenging the validity of the Act. The Hon. High Court also set aside the case. Then the tea garden went to the Supreme Court. In 1962 the Supreme Court declared that the act is not ultra vires. Even after that the case was not re-opened by the D.C. Gauhati, and as a result 8 thousand 9 hundred and bighas of ceiling surplus land are still enjoyed by this tea garden. I want that this case should be immediately restarted and disposed of according to the law and the plot of land after due process of law made available for distribution amongst the landless people of the Kamrup district. This tea gardens still realising about Rs. 53 lakhs as rent from the Defence Department for certain constructions made by them on about 1400 bighas of land.

I would appeal to the Government through you to look into the matter and fix the responsibility as to for whose fault such things could happen and some people can manage to cheat the people and the Government in flagrant violation of the law of the land.

Then I propose to speak a few words on the subject of equality and justice. To-day the professed policy of our Government is equality and justice to all. It is the earnest desire of the Government that equal justice is available to all people, more particularly the weaker sections of the country's population. In regard to this matter of administration of justice and meting out equal treatment to all people, several departments of the Government are directly involved. But Sir, it is a matter of regret that inspite of strong sentiments expressed by those at the helm of administration to mete out equal justice to all inspite of the Government's best efforts big gap still exists between profession and practice. Sir, the two important departments involved in this matter of administration of justice are the (1) Chief Minister's Vigilance Cell and (2) the Anti-Corruption Branch. Now this Anti-Corruption Branch, as far as my information goes, has been in existance for the last 20 years or so. I am sorry to

say that the performance of this department in the matter of detection of cases is very poor indeed. As against this department, the performance of the Chief Minister's Vigilance Cell is quite commendable. This cell in course of rather very short spell of its existence have hauled up quite a number of corrupt Government officers and thus proved its utility and importance. of course, we have seen in the newspapers that the Anti-Corruption Branch and completed investigations of 25 cases within a certain period. But that does not signify anything of importance considering its long life and experience in the field. In this connection I would like to pose a question. If the nature of work of both the Vigilance Cell and the Anti-corruption Branch is the same, then what is the need of maintaining two different branches for the same work? I would the refore suggest to the Hon. Chief Minister, through you, Sir, to strengthen the vigilance Cell and make over the crime detection work entirely to this Cell so that even-handed justice can be meted out two all equally and promptly. Because Sir, as you are aware, "Justice delayed is justice denied" Therefore speedy detection of crimes and prompt decisions are both equally important. I also take this opportunity to request Government to expeditiously dispose

of all the pending proceedings against the persons charge sheeted for corrupt practices.

Mr. Dy. Speaker :— Mr. Das your 10 minutes' time has been extended to 20 minutes. You have to cut short your speech.

Shri Balabhadra Das :— Sir I am reminded of a very valuable saying of our present Chief Minister. He said, "One that hinders the reconstruction of our country is an enemy, but the one who stands with folded hands is no friend either". I am very much impressed with this expression of opinion by no less a person than Chief Minister of the State himself. Now we are in the midst of the 20 Point Economic Programme. In the matter of implimentation of this Programme, every one of us has a part to play. It behoves of us that whenever and whatever is found detrimental to the implementation of this Programme should be effectively tackled so that this task of reconstruction may be hindered, or hampered. If we notice any lapse anywhere, we should have the courage and the sense of duty to boldly speak it out so that such lapse may be removed. The other day, while delivering his illuminating Address to the House Governor has rightly pointed out what has necessitated introduction of the Emergency.

While taking part in the debate on Governor's Address many of the Hon. Members also effectively dwelt upon this subject. There is no denying that the announcement of the emergency has been fully justified by circumstances and that is why the emergency has been highly welcomed by every section of the people. After declaration of the emergency to-day there is noticeable a great change in the social and political life of the country. The emergency has made a great impact on every aspect of our life, a very healthy climate has been created. Now, it is for us to take advantage of this climate. Our Government has upon it self the solemn responsibility to complete implementation of the land reform measures by 30th of June. Moreover, Government have taken up some time-bound programme for some other departments connected with public welfare activities. It is a healthy sign that for the last two years we are having abundance of crops due partly to good weather and partly also to certain measures to enhance the production taken by the Government. If this state of things continues for a few years more, Assam will be a surplus state in the matter of food. The emergency has nothing to do with it. It is a natural thing. Even the city of Patna was visited by flood as also many other places. There was also drought in

many places of India. But happily that time is past now. In the whole of India the prospects of food-crops are now brighter. Here in Assam also we have started to take to Rabi cultivation in a much larger scale than before. But we have yet to do a lot of things for irrigation of cultivable lands. I therefore feel that Government should give much greater attention to this very important item. For this purpose, if necessary, Government should be able to obtain some more money from the Government of India. Then the next thing that should receive greater attention from Government is the power generation. As Hon. Member has stated that there is no irrigation project undertaken in Dhubri, But my demand is that the irrigation projects should spread from Dhubri to Saikhowa. Here I am speaking not so much of over-ground water, but of under-ground water to irrigate our fields during dry season. This demand for under-ground water will have to be met under the 20-point Economic programme.

Sir, with these few words I conclude my speech.

শ্রীমদকান্ত বড়ো:— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বাজেটৰ ওপৰত কবলৈ গৈ মই প্ৰথমতে কব বিছাৰিছো যে বিধান সভালৈ সাংবাদিক সকল আহিবলৈ এবিলে আৰু যি সকলে বিধান সভাৰ কাৰ্য্যবিবৰণী লিখে তেওঁলোকেও আমাৰ কথা বিদ্ভাক্ত এবি যায় ! তেওঁলোকে যদি নিলিখে

নিলিখো বুলি কৈ দিয়াই ভাল হ'ব। সিদিনা মই অলপমান কথা কৈছিলো সেইটো এতিয়াও মই পোৱা নাই।

কুৰিদফীয়া আচনিৰ সম্পৰ্কত মই ক'ব বিচাৰিছো যে টাউন চহৰৰ মানুহে কুৰিদফীয়া আচনিক কিবা বুলি ভাবিছে কিন্তু আমাৰ গাৱৰ মানুহে বঙানে বগা কবকে পৰা নাই। কুৰিদফীয়া আচনিৰ দ্বাৰা যে কাম খৰটকীয়া গতিত কৰিছে আৰু দুনীতি পৰায়ন অফিচৰ সকলক খেদি দিছে সেই বিলাক কথা আমাৰ গাৱৰ মানুহে দেখিবলৈ পোৱা নাই। ভূমিহীন মানুহক ভূমি দিয়াৰ কথা আমাৰ গাৱৰ মানুহে দেখিবলৈ পোৱা নাই। গতিকে এই বিলাক যাতে আমাৰ গাৱৰ পিচপৰা মানুহ খিনিয়ে দেখিবলৈ পায় তাৰ ব্যৱস্থা কৰিবলৈ মই চৰকাৰক অনুৰোধ কৰিলো।

পিচপৰা অঞ্চল বিলাকৰ বাস্তা পদূলি বিলাক বেয়া হৈ আছে। মেডিকেল বিভাগৰ বাজ্যিক মন্ত্ৰী আৰু টেন্সপট মিনিষ্টাৰ তালৈ গৈছে। উত্তৰানীপুৰৰ পৰা বৰপেটালৈ বাচ চলা বুলি কৈছে কিন্তু মই এম এল এ হোৱাৰ দিনৰ পৰাই তাত বাচ চলা দেখা পোৱা নাই। এই বাস্তাটো ইমান বেয়া হৈ আছে তথাপিও তাক ভাল কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা নাই। তাত মন্ত্ৰী নিজে গৈ দেখিছে কেনে ধৰণৰ কাম হৈছে? উত্তৰ অঞ্চলৰ মানুহে এই অঞ্চলটো উন্নত বুলি ভাবে। আমি এম এল এ হোৱাৰ কাৰ্য্যকাল শেষ হ'বৰ হল আজিলৈকে তাত বাচ চলা আমি দেখা নাই। আৰু এটা কথা এই প্ৰসংগতে ক'ব বিচাৰিছো যে পাঠশালাৰ পৰা বনখালিলৈ যিটো লাইন আছে তাত বাচৰ ওপৰত বাধা হৈ তিক্ততা মানুহো উঠি যায়। বাচৰ মালিকে বেচি লাভৰ আশাত তাত বাচ দিব পাৰে যদিও নিদিয়ে। মই পৰিবহন মন্ত্ৰীক অনুৰোধ কৰিছো তাত বাচ দিব পাৰে যদিও কিয় দিয়া নাই এইটো কথা চাবলৈ।

পিচপৰা অঞ্চলত কথাৰে কাম কৰিব লাগে আচলতে কাম কৰিব

নামাগে এয়ে হৈছে কুৰিদফীয়া আচনি। এই বিষয়ে মই মজী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো। ৰায়তিস্বত্ব আইন যি ধন কৰিলে সেইখন প্ৰথমতে পঢ়ি আমি ভাল পাইছিলো। আমাৰ লহকৰস মতিত ভূমিহীন মানুহ আছে তেওঁলোকে ৰায়তিস্বত্ব আইন মতে মাটি পালে মাটিৰ পট্টাপালে কিন্তু তেওঁলোকক ১৪৫ ধাৰা আইন মতে এৰেণ্ট কৰি লৈ গল। তাৰ পিচত ধান জোৰ কৰি কাটি লৈ গল। এই বিলাক দেখি গাওঁপঞ্চায়তৰ সভাপতি এজনে বাধা দিবলৈ চেষ্টা কৰাৰ কাৰণে তেওঁকো এৰেণ্ট কৰি লৈ গল। তাৰ পিচত তেওঁৰ মাটি বাৰী সকলো গল এতিয়া তেওঁ ডিফ্ৰাৰীত পৰিণত হৈছে। এই দৰে ৰায়তিস্বত্ব আইনৰ সুকণ্ডা বিলাক বন্ধ কৰিব লাগে। এই ৰায়তিস্বত্ব আইনৰ দ্বাৰা ৰায়ত সকলৰ জুলুমহে হৈছে। মাটিৰ মালিক বিলাকে কয় চাকৰ বুলি লিখি দে। তেওঁলোকে চাকৰ বুলি লিখি দিবলৈ বাধ্য হয়। তেওঁলোকে কয় যে ৬নং ঘৰত যিটো নাম উঠিছে সেইটো কাটি দে। তেওঁলোকে সেই মতেই কৰীবলগীয়া হয়। তেওঁলোকে তাত আশ্ৰয় লোৱাৰ উপায় নাই। এই ৰায়তিস্বত্ব আইনৰ দ্বাৰা জনসাধাৰণৰ স্বাৰ্থৰক্ষা হোৱা নাই। ৰায়তৰ স্বাৰ্থ ক্ষন্ন হৈছে। এই সম্পৰ্কত মই গগৈ ডাঙৰীয়াক এতিয়া তেখেত যদিও অসুস্থ হৈ আছে কেবাটাও কথা কৈছিলো। মই কেইবাটাও কেচ তেখেতক দিছিলো। আশা কৰো চৰকাৰে কিবা এটা ব্যৱস্থা কৰি ৰায়ত সকলক ৰক্ষা কৰে।

তাৰ পিচত আমাৰ ষ্ঠেতিয়ক সকলক যিখিনি সুবিধা লাগে সেই সামান্য সুবিধাখিনিকে চৰকাৰে কৰি দিব পাৰিলে আমাৰ মাটি ইমান উৰ্বৰা যে তাতেই আমাৰ ষ্ঠেতিয়ক সকলে সোন কলাব পাবে। এনেকি, সেই মাটিতেই বৰ্ত্তমানে কৰা পৰিশ্ৰমেৰে নদন-বদন শস্য হব পাৰে। কিন্তু এই মৰ্মে মই জনাত চৰকাৰে একো কৰিব পৰা নাই। উল্লেখ্য

বুলি যিটো বেমাৰৰ উত্তৰ হৈছে। সেইটো যদি অতি সোনকালে উপশম কৰিব নোৱাৰে আমাৰ খেতিয়ক সকলে অধিক শস্য উৎপাদন কৰিবলৈ কেতিয়াও সক্ষম হ'ব নোৱাৰে। খেতি কেৱল প্ৰকৃতিৰ ওপৰতে নিৰ্ভৰ কৰিব লাগে। গতিকে সমস্ত মতে বৰষুণ নোহোৱাত ধান বিলাক শুকাই যায়। গতিকে ক্ষুদ্ৰ জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা অতি সোনকালে কৰিব লাগে। এই ক্ষেত্ৰত মই ক'ব পাৰো যে খেতিৰ উন্নয়ন কৰে বৰ্ত্তমান বাজেটত ভূমিসংস্কাৰ আদিৰ কাৰণে যিখিনি টকা ধৰিছে সি অতি নগন্য আৰু তাৰ দ্বাৰা বৰ্ত্তমান খেতিয়ক সকলক ৰক্ষা কৰাত কোনো উপায় নবহ। মই চৰকাৰৰ চোকা দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰো যাতে এই উল্টাখুণ্ডা সম্পৰ্কে চৰকাৰে বিশেষ গুৰুত্ব দি খেতি পথাৰ বিলাক উন্নত কৰা প্ৰচেষ্টা কৰে। লগতে জলসিঞ্চনৰ যিবিলাক আঁচনি লৈছে, সেই বিলাক বৰ্ত্তমানে মজলীয়া জলসিঞ্চন হিচাপে লোৱা হৈছে। কিন্তু ইয়াৰ দ্বাৰা কিছুমান আঞ্চলিক পানী যোগানৰ কাম হলেও বহু অঞ্চলত নানা অসুবিধা বিশেষকৈ আমাৰ উত্তৰ অঞ্চলৰ এই জলসিঞ্চনৰ বিষয়ে এটা পৰামৰ্শ দিও। আৰু সেই অনুসাৰে কাম কৰিলে কম টকাত সৰু সৰু নিজৰা বিলাক আৰু অলপ উন্নত কৰি জলসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰে। কিন্তু চৰকাৰৰ ফালৰ পৰা সেইটো নকৰিব কিছুমান আওহতীয়া ঠাইত যেনে কালদিয়া নদীৰ যি আঁচনি লৈছে তাৰ দ্বাৰা বহুতো উত্তৰ অঞ্চল বাদ পৰি যায়। গতিকে সৰু সৰু নিজৰা বিলাক বান্ধি প্ৰায় ঠাইতে যেনেকৈ খেতিৰ সময়ত খেতিয়ক সকলে পানীৰ যোগান ধৰিছিল সেই বিলাক এতিয়া কাটি দিব লাগিব। আৰু যদি সেইটোৱে হয় তেন্তে সেই বিলাক অঞ্চলৰ সাধাৰণ খেতিয়কৰ অৱস্থা কি হ'ব। মই বেছি কথা ক'ব খোজা নাই আমাৰ উত্তৰ অঞ্চলত যিবিলাক পিচপৰা অঞ্চল আৰু পিচপৰা মানুহ আছে সেই বিলাকত বাৰ্টা-পদুমিত যোগানৰ বৰ্ত্তমান যি আঁচনি লৈছে তাৰ সুবিধা এই অঞ্চল বা লোক সকলে পোৱা নাই। বৰ্ত্তমানে

কবি দক্ষিণা আগ্নিতো চৰকাৰে নতুন হিচাপে লৈছে এই আচনিৰ যোগেদি
হলৈও খৰটকায়া কৈ এই কাম দিলাক চৰকাৰে হাতত ললে পিচ পৰা
অঞ্চল বিলাক উপকৃত হ'ব। এই কথাখিনিলৈ চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ
কৰি মই মোৰ বক্তৃতাৰ সামৰণী মাৰিলো।

* শ্ৰীগোবিন্দ বৰা :— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, ১৯৭৬-৭৭ চনৰ
বাজেটখন পঢ়ি চালো। আৰু তাত দেখা মতে আমাৰ বিভিন্নমুখী তথা মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে
আমাৰ সন্নিহিত বিলাক খাৰ আছে আৰু সেই খাৰৰ বাবে এনেকি ড
কোটি লৈকে সূত দিব লাগে, তালৈকো ভুল্ফেপ নকৰি আমাৰ ৰাজ্যৰ
কাৰণে যি খন বাজেট দাঙি ধৰিছে তাৰ কাৰণে মই তেখেতক ধন্যবাদ
দিছো। বাজেট খনত দেশৰ আৰ্থিক অৱস্থা ভাল বুলিয়েই দেখুওৱা
হৈছে। তেখেতে এটা বিশেষ ধৰণৰ অৰ্থনীতিৰ অৱলম্বন কৰি অন্যান্য
খৰচলৈ মন নকৰি বাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ ওপৰত জোৰ দিছে। তেখেত
বহুতো চিন্তা কৰি যিখন বাজেট দাঙি ধৰিছে সেইখন যদি ভালদৰে
কাৰ্য্যকৰী হয় তাৰ দ্বাৰা যে আমাৰ ৰাজ্যখন বহুতো উপকৃত হ'ব তাত
সন্দেহ নাই। আমাৰ দেশৰ মূল সমস্যা হল শিক্ষা। এখন গণতান্ত্ৰিক
দেশত জনসাধাৰণক উপযুক্ত ভাৱে শিক্ষিত কৰা দৰকাৰ। কিন্তু দুখৰ
বিষয় এতিয়াও আমাৰ ৰাজ্যত শতকৰা মাত্ৰ ২৮ ভাগ লোকহে শিক্ষিত
বুলি ক'ব পাৰি গতিকে যি ৰাজ্যত শতকৰা মাত্ৰ ২৮ ভাগহে শিক্ষিত
থাকে সেইখন দেশৰ ভাবধাৰা কেনে হ'ব পাৰে। সেইটো এটা
ভাবিবলগীয়া কথা। গতিকে শিক্ষাৰ বৰ্ত্তমান যি আচনি কৰা হৈছে
সেইটো আৰু উন্নত কৰিব লাগে। ইয়াক কৰিবলৈ হলে প্ৰথমতে আমি
প্ৰাথমিক শিক্ষা উন্নত কৰাত বেছি জোৰ দিব লাগে। কিয়নো এই কন
কন লৰা-ছোৱালী বিলাকক প্ৰথমতেই ভাল শিক্ষা দি এটা ঠাট দিব পাৰিলে
শেষলৈকে আমাৰ ভৱিষ্যত প্ৰতিভা সকল বেছি উপকৃত হ'ব আৰু ভাল

নাগৰিক হ'ব। গতিকে আমি এই বিষয়টোলৈ চোকা দৃষ্টি ৰাখিবলগীয়া হৈছে। বৰ্ত্তমানে যি ধৰণে প্ৰাথমিক শিক্ষা চলিছে তাত আনকি শিক্ষানুষ্ঠানৰো কোনো ঠানৱিত্তি নাই, পণ্ডিত সকলৰো কোনো দায়িত্ব নাই, গতিকে লৰা-ছোৱালীৰো দায়িত্বজ্ঞান সৰুৰে পৰাই নোহোৱা হৈ যায়। গতিকে এনে অৱস্থাৰ উন্নতি সাধন আমি কৰিবই লাগিব। বিষয়টো গভীৰ ভাবে চিন্তা কৰিবলগীয়া হৈছে। আগৰ দিনৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰী সকলক প্ৰথম অৱস্থাতে গ্ৰাহস্থ ধৰ্মত তেওঁলোকৰ মন আকৃষ্ট কৰি কিছুমান নৈতিক শিক্ষা দিয়াৰ ব্যৱস্থা আছিল। অৱশ্যে তেনে শিক্ষা লৈ অকল ব্ৰাহ্মণ সকলহে আগবাঢ়িব পাৰিছিল। বৰ্ত্তমান সাৰ্বভৌমিক নীতি অনুসৰি আজিৰ যুগতো তেনে পদ্ধতি সৰ্বসাধাৰণৰ শিক্ষার্থে খাপ খুৱাব লাগিব। মোৰ অভিজ্ঞতাৰ পৰা মই ক'ব পৰাৰ যে আমাৰ গাওঁৰ লোক সকলক শিক্ষাৰ প্ৰতি বৰ ধাউতি আছে বিশেষকৈ গাওঁৰ প্ৰাথমিক স্কুলবিলাক গাৱলীয়া বাইজেই প্ৰথমতে কৰি দিয়ে আৰু যিমান দিনলৈ সম্ভৱ সিমানে দিনলৈকে তেওঁলোকে চলাই থাকে তাৰ পৰাই তেওঁলোকৰ আগ্ৰহ আমি উপলব্ধি কৰিব পাবো। লঘু শাসন কৰা চৰকাৰেই উৎকৃষ্ট। গতিকে শিক্ষা বিষয়ত এই ক্ষেত্ৰত বাইজক অৱশ্যে যথোপযুক্ত সাহায্য দিব লাগে। কিন্তু পৰিচালনাৰ ক্ষমতাতে বাইজৰ ওপৰতে সন্নিবিষ্ট কৰিব লাগে। তেতিয়া বাইজৰ স্বত্বগুৰি হোৱাৰ এটা প্ৰয়াস পাব। অৱশ্যে মোৰ ব্যক্তিগত ভাৱটোহে কৈছো। এতিয়া যিবিলাক ভেঙ্গাৰ স্কুল চলি আছে সেইবিলাক আজি বহুবছৰে চৰকাৰে ল'ব পৰা নাই। এতিয়া এটা অচল অৱস্থা হৈছে গতিকে এই স্কুল বিলাক চৰকাৰে চলাব লাগে। গতিকে আমাৰ লোক সকলৰ দেশাত্মক বোধৰ বৰ প্ৰবল। অৱশ্যে পণ্ডিত সকলক উপযুক্ত পৰিমাণে একোনিষ্ঠা ভাবে কাম কৰিবলৈ তেওঁলোকৰ দৰমহাৰ কথাও চিন্তা কৰিব লাগে।

তাৰ পিচত আজি আমাৰ দেশৰ বাইজৰ অৰ্থনৈতিক কথাটো

চিন্তা কৰিবৰ সময় হৈছে। আমাৰ দেশত শতকৰা ৮০ জন মানুহ খেতিয়ক কিন্তু তেওঁলোকৰ মাটি নাই। কংগ্ৰেছ চৰকাৰ হোৱাৰ পৰা তেওঁলোকক মাটি দিবলৈ চেষ্টা কৰি থকা হৈছে কিন্তু দিব পৰা নাই। শেষত একেবাৰে যিবিলাক দাল দৰিদ্ৰ মানুহ যাৰ ভেটিটোও নাই তেওঁলোকক ভেটি মাটি দিবলৈ লোৱা হৈছে আৰু লগতে ১৫০ টকা সাহায্য দিয়া হৈছে। মোৰ সম্মতিতো এনেকৈ মাটি টকা দিয়া হৈছিল সিদিনা চাবলৈ গলো কিন্তু তেওঁলোক তালৈ যোৱা নাই তাৰ ভিতৰত কিছুমান গৈছে। সেয়েহে তেওঁলোকে কলে তেওঁলোকে ১৫০ টকাৰে ঘৰেই বান্ধিব নে কাপোৰ কানিয়ে ফিনিব নে পেটৰ ভাতৰ কথাই চিন্তা কৰিব। গতিকে মই ভাবো এই পদ্ধতিৰ সলনি কৰিব লাগিব লগে লগে তেওঁলোকৰ অৱস্থাৰ কথাও চিন্তা কৰিব লাগিব। আগতে আমি দেখিছিলো নিগমৰ কথা ওলাওঁতে মানুহে খং খনায় কিন্তু এতিয়া বহুত মানুহে বিছাৰে। বহুতে অংশীদাৰ হবলৈ চেষ্টা কৰি আছে। গতিকে মই সকলো ঠাইতে নিগম কৰিবলৈ পৰামৰ্শ আগবঢ়ালো। আমাৰ দেশৰ কাম বিলাকত যিটো লেহেমগতি দেখা গৈছে এইটো বৰ চিন্তা কৰিবলগীয়া। যমুনা নদীৰ ওপৰত ৫ খন দলং হ'ল কিন্তু আমাৰ দেশত এখন দলং কৰোতে বহুত চিন্তা কৰিবলগীয়া হৈছে। এখন সৰু দেশ গঢ়িবলৈ হলে তাৰ যোগাযোগ ব্যৱস্থা ভাল হব লাগিব। যোগাযোগ ব্যৱস্থা ভাল নহলে আমাৰ দুখীয়া খেতিয়কে যিবিলাক খেতি কৰে সেইবিলাকৰ পৰা উচিত মূল্য আৰ্জিব নোৱাৰে। গতিকে যোগাযোগৰ ফালে বিশেষ লক্ষ্য দিব লাগে। কাৰণ আমাৰ মানুহ বাতী পদূলী বন্ধাত আগবাঢ়ি আহে, গতিকে গড়কাপ্তানি বা অন্যান্য যি সল্লিষ্ট বিভাগ সেইবিলাকে এইবিলাকত বিশেষ মনোযোগ দিব লাগে। কাৰণ আৰ্থিক জৰাজীৱন লগত যোগাযোগৰ সম্পূৰ্ণ সম্পৰ্ক আছে।

তাৰ পিচত আমাৰ (মুখ্যমন্ত্ৰী) মহোদয়ে জলসিঞ্চনৰ ক্ষেত্ৰত

বেছি গুৰুত্ব দিছে। কাৰণ শিবিলাক বাৰিষাৰ খেতি সেইবিলাক নষ্ট হ'লে খৰালীৰ খেতিৰে সেইখিনি পূৰণ কৰিব লাগিব। এই সংক্ৰান্তত অৱশ্যে বহুত চেষ্টাই কৰা হৈছে। মই দেখিছো বাৰ্ষিক ওচৰত বহুত পাইপ পৰি আছে এই পাইপবিলাক বহুতদিনৰ পৰা থৰিয়ে আছে কিন্তু সেইবিলাক কামত লগোৱা নাই। গতিকে মই মাননীয় জলসিঞ্চনৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ক অনুৰোধ কৰিছো যাতে এই কামবিলাক সোনকালে ফলবতী কৰে।

শেষত মই নিজৰ ঠাইৰ অলপ কথা কওঁ। ১৯৭১ চনতে লক্ষীমপুৰ জিলাৰ সৃষ্টি হ'ল বিভাগীয় মূৰব্বী বিষয়াও পালো কিন্তু শিখিনি সা-সুবিধা পাব লাগিছিল সেইখিনি হলে পোৱা নহ'ল। হাৰ্ভিটল বাৰ লাইব্ৰেৰী একোই নহ'ল। আমাৰ স্বাস্থ্যমন্ত্ৰী গৈ হস্পিটলৰ আধাৰশিলা স্থাপন কৰি আহিল, মাটি টুকুৰাও লোৱা হ'ল কিন্তু বাকীখিনি কাম আজিলৈ হৈ নুঠিল- তাৰ কাৰণে হেনো প্লেণত টকা ধৰা নাই। আজি ইয়াত স্বাস্থ্য মন্ত্ৰীও আছে গতিকে এই কাম অতিসোনকালে যাতে হৈ উঠে তাৰ কাৰণে চৰকাৰক অনুৰোধ জনালো।

তাৰ পিচত আজি আমাৰ দেশত খেতি ভাল হৈছে আৰু সংগ্ৰহৰ ক্ষেত্ৰত হি টাৰগেট লোৱা হৈছিল সেই টাৰগেট পাৰ হৈ গৈছে। যাৰ ফলত সকলোৰে মনত এটা আনন্দ জাগি উঠিছে। কিন্তু বানপানী হয়তো আৰু আহিব গতিকে আগতীয়াকৈ তাৰ কাৰণে বাইজক যি সুবিধা লাগে তাৰ কাৰণে দিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিব। এইখিনিকে কে মোৰ বক্তৃত্তাৰ সামৰণি মাৰিলো।

শ্ৰীজ্ঞানকী নাথ সন্দিকৈঃ— মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰী মহোদয়ে তেখেতৰ বাজেট বক্তৃত্তাত জৰুৰীকালীন অৱস্থা গুৰুত্ব আৰোপ কৰিছে। এই জৰুৰী কালীন অৱস্থা আলোচনা কৰিবলৈ গলে

বহুতো কাৰণ দৰ্শাবলগীয়া হয় । যিবোৰৰ গুৰিতে আমি বহুতো মানুহ
 জড়িত । যেনে আমাৰ দেশখনত জাতি উপজাতি, উচ্ছ নিচ্ছ, বর্ণ- ধৰ্ম
 ইত্যাদি আৰু আৰ্থিক অৱস্থা আদিৰ খলাবমা অৱস্থা । সেইকাৰণেই
 আমি দেখা পাওঁ যে, যি সকল আমাৰ সমাজৰ সুচতুৰ লোক আৰু
 আৰ্থিক অৱস্থাতো টনকিয়াল, অৰ্থাত শাসনাধিস্থিত হবলৈ লালায়িত সেই
 সকলেই যেনে তেনে প্ৰকাৰে পশ্চিমফালৰ অত্যন্ত উন্নতিশীল বেপাৰী লোক
 সকলৰ সহায় লৈ হলেও অথবা আমাৰ খিলজীয়া ৰাইজক খণিব পৰা গুণসম্পন্ন
 লোকৰ আশ্ৰয় লৈ হলেও নিজকে উচ্ছ আসনত বহাৰ প্ৰচেষ্টা থাকে ।
 তাৰ ফলস্বৰূপেই শাসনত অধিস্থিত লোকেই হওঁক বা বিৰোধী পক্ষৰ
 লোকেই হওঁক তলতাপৰ খিলজীয়া ৰাইজৰ উন্নতি কামনা নকৰি সেই
 সকলক কেনেকৈ তলত গৰকি ৰাখিব লাগে আৰু তেওঁলোকক সদায়
 শাসিত দল কৰি ৰাখিবলাগে সেইটো প্ৰচেষ্টা চলাইছে । আজি
 মুখ্যমন্ত্ৰীয়েই হওঁক বা শাসকদলৰ অন্য কোনো লোকেই হওঁক নিজৰ
 মনঃপুত নহলে নিজে নোৱাৰিলেও আভোৱা ভাৰি অন্য ৰাইজক বা গাৱলীয়া
 মজদুৰ, ছাত্ৰ সম্প্ৰদায় আদিৰ আশ্ৰয় লৈ দেশত এঁটা অশান্তিৰ
 সৃষ্টি কৰে । যাৰ ফলস্বৰূপে আকৌ নিজক আসনত প্ৰতিষ্ঠিত কৰিব
 পাবে । যুগ যুগ ধৰি এইটো আমি দেখি আহিছোঁ । কিন্তু ইয়াৰ দ্বাৰা
 কোনোবা মানুহ উপকৃত হৈছেনে ? কেতিয়াও হোৱা নাই । তাৰ দুয়োগৈ
 ভুগকবিবলগীয়া হয় হোজা গাৱলীয়া লোকসকলে সাধাৰণ লোকৰ
 লৰা ছোৱালী তেওঁলোকৰ কাৰ্য্যকলাপত নষ্ট হৈ যাবলৈ ধৰে । গতিকে
 আমি জনাত অকল তেওঁলোকেই নহয়, চৰকাৰী বিষয়া সকলৰ ভিতৰতো
 যি সকলে স্বাৰ্থৰ কাৰণে উচ্ছ আসনত থাকি দেশ শাসন কৰিবলৈ
 পাইছে, যি সকলে কাম কাজ কৰাৰ কাৰণে সুবিধা পাইছে, যি সকলে অৰ্থ
 উন্নয়ন কৰাৰ কাৰণে সুবিধা পাইছে সেইসকল গণ্যমান্য লোকেও দেশৰ
 কথা চিন্তা নকৰি সামান্য একমুঠি ৰাইজৰ স্বাৰ্থৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰি

থাকে । ফলত দেশৰ দুখীয়া বাইজৰ দুখে কোলাই পাচিয়ে নধৰা হয়গৈ । আমি জনাত এনেবোৰ অৱস্থা চলি থকাৰ কাৰণে দেশত এই জৰুৰীকালীন অৱস্থা ঘোষণা কৰিবলগীয়া হৈছিল । সচাকৈয়ে যদি চিন্তাকৰি চোৱা হয়, দেখা পোৱা যায় কোনোবাই দেশৰ দহৰ স্বার্থৰ কাৰণে কাম কৰিবলৈ ত্যাগ কৰি আগবাঢ়ি আহিলে স্থান নাই । আজি আমি এনেকুৱা ৰাজনীতি কৰিছো মতনেকি ৰাজবাটতো চুপ্ৰিম কৰ্টৰ ব্যৱ প্ৰয়োগ কৰিবলৈ বিচাৰিছো । গতিকে এনেবোৰ অৱস্থা হোৱাৰ কাৰণে প্ৰকৃততে আমি সেই জৰুৰীয়া নহয় জানো ? অসম দেশতে আমি দেখিছো যে, আমাৰ মাজত জাতি- উপজাতি, ধৰ্ম-বৰ্ণ, উচ্চ-নিম্ন, ধনী-দুখীয়া আদিৰ হিচাবটো বৰ বেছী । সেইকাৰণেই হবলা আজি আমি অত্যন্ত পিছপৰা দেশ বুলি চিৰঁৰিবলৈ সুবিধা পাইছো বা চিৰঁৰিবলৈ আমাৰ কপালত লিখি ৰাখিছে । কিন্তু এইটো কথাও থিক যে কোনোবাই যদি কোনো দুষ্কাৰ্য্যৰে তেতিয়াহলে, তাক বিতাৰিত কৰিবলৈকো গণতান্ত্ৰিক ভাবে বেছি জোৰ বা চেষ্টা নেলাগে । কিন্তু সেইটো কৰাৰ আগতে শক্তিশালী মানুহে বেছিকৈ সৰ্ব্ব শক্তি প্ৰয়োগ কৰিবলৈ চায় আৰু নিজকে ওপৰত ৰখাৰ চেষ্টাকৰে । এই পিছপৰা দেশখনত আমি দেখিছো যে, বছৰি বছৰি বাজেট উত্থাপন কৰোতে বহুতো ভাল ভাল আচনি ৰচনা হয় । এই আচনিবোৰ যিহেতু বাজেটৰ যোগেদি পৰিষ্কাৰ সদনত প্ৰহণ কৰা হয়, শাসক হওঁক বা বিৰোধী দলতেই হওঁক এই আচনিবোৰ প্ৰযোজ্য কৰাত দায়িত্ব আহি পৰে । কিন্তু আমাৰ ভিতৰতে হয়তো বহুত স্বার্থ নিহত হৈ এই আচনিবোৰৰ ফলবতী নোহোৱাৰ কাৰণে প্ৰচেষ্টা চলাইছে ।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আজিও এনেকুৱা চৰকাৰী চাকৰিমালা আছে যি লোকে এনেকৈ কয় যে, এই এমাবজেলিৰ সময়ত কি দুই চাৰি টকা লৈ আহিছে অৰ্থাত তাৰ মানে হৈছে দশআঠ শলৈ নাহাকিয় ?

তেনেকুৱাই কথা বৰ্ত্তমান চলি আছে। সেইকাৰণেই আমি যে, এই আঁচনিবোৰ বচনা হোৱাৰ পিছত কৰ্মক্ষেত্ৰত দূত গতিত কাৰ্য্যকৰী ৰূপ দিব লাগে। আমাৰ কৰ্মক্ষেত্ৰত থকা বিষয়াসকলে। তাৰ কাৰণে এম, এল, এবে হওঁক বা আমাৰ বাইজৰ হওঁক সেই সকলৰ লগত কাৰ্য্যক্ষেত্ৰত সহযোগ বিচাৰিব লাগে। কিন্তু বাস্তৱ ক্ষেত্ৰত সেইটো অৱহেলা কৰি ব্যক্তিগত কিবা এটা লাভৰ আশাতহে কাম কৰি যায়। অৱশ্যে এই ক্ষেত্ৰত সকলো বিলাক বিষয়াৰ কথাই মই কোৱা নাই।

কিন্তু দুখৰ কথা যে বহু বিষয়া আছে মাননীয় সদস্য সকলক হওক বা গণ্য মান্য লোকক যি লোকে পৰামৰ্শ দি সাহায্য কৰিব পাৰে সেই লোক সকলক অমান্য কৰি নিজে কেনেকৈ তাৰ পৰা ব্যক্তিগত সুবিধা লব পাৰে তাৰ কাৰণে ইচ্ছা কৰে। অৱশ্যে তাৰ বাবে মই সকলোকে দায়ী কৰা নাই কিন্তু বেচি সংখ্যক বিষয়াই আছে যিসকলে এই মনোভাৱ পৰিত্যাগ কৰিব পৰা নাই। আৰু আজি আমাৰ যিসকল দুখীয়া শ্ৰেণীৰ লোক আছে অৰ্থাৎ আমাৰ গাঁৱৰ খেতিয়ক যিসকলে তেওঁলোকৰ উপকাৰৰ কাৰণে কি কৰিব পাবো আৰু তেওঁলোক পোহপাল স্বাৰ পৰাকৈ কি ব্যৱস্থা কৰিব পাবো সেইটোহে আচল কথা। সেই কাৰণে মই আশা কৰো যি দেশৰ বা সমাজৰ লোকে দেশৰ উপকাৰ সাধিব পাৰে সেই লোকে, যাতে জ্ঞান-ধৰ্ম নিবিশেষে এই জৰাজীৰ্ণ দুখীয়া শ্ৰেণীৰ বাইজৰ প্ৰতি, পুতৌ চকুৰে চান, তেতিয়াহলেহে আমি এই দুখীয়া বাইজৰ প্ৰতি কৰিব খোজা কামবোৰ আঁচনিবিলাক সাফল্য কৰি তুলিব পাৰিম। আজি শিক্ষা দিচ্কাৰ ক্ষেত্ৰতেই চাওক যিমান বিলাক আঁচনি কৰা হৈছে তিমানবিলাক আঁচনি এই পিচপৰা আৰু দুখীয়া শ্ৰেণীৰ লোকসকলে তাৰ ফল ভোগ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত সম্পূৰ্ণ অংশ নাপায়। বহু ক্ষণত দেখা যায় যে ক্ষুণ্ণবিলাকত বেকওৱাৰ্ড পৰিস্থিতিয়ে ইত্যাদি দিয়া হয় বুলি কয় কিন্তু প্ৰকৃত পক্ষে এই ছান ছানী

সকলে তেনেবিলাক সুবিধা সম্পূৰ্ণৰূপে পোৱা নাই। মোৰ সমষ্টিতে তেনে ধৰণৰ ঘটনা হৈ আছে। আমাৰ সাপেক্ষাতী ক্ষুদ্রত চান্দ-ছান্দীলৈ বৰা জলপানী বহু সময়ত প্ৰধান শিক্ষকে নিজৰ স্বার্থৰ কামত ব্যৱহাৰ কৰা দেখা যায়। ইয়াৰ ফলত আমি দেখিছো যে এই পিচপৰা লৰা-ছোৱালী বিলাকৰ উন্নয়ন কল্পে কোনো কাম হাতত লব পৰা নাই তেনেকুলত এই অঞ্চলত কি উন্নতি হ'ব? কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ বাইজে পৰম্পৰা গতিবেই খেতি-বাতি কৰি ভাল পায় অথচ, বাইজে খেতি বাতি কৰাৰ কাৰণে আহিলা পাতি যিখিনি দৰকাৰ সেই হিচাবে মাটিৰ পৰিমাণ কম। কাৰণ টকা-সিকাৰ কাৰণে যি খিনি লাগে সেইখিনি যোগান তেওঁলোকে সহজে নাপায়। গতিকে যাতে চৰকাৰে এই যিবিলাক দুখীয়া খেতিয়কক সাহায্য আগ-বঢ়াব বিচাৰিছে সেই সাহায্য যাতে তেওঁলোকে সহজে পাব পাৰে তাৰ কাৰণে যত্নবান হব লাগে আৰু সেই সাহায্যৰে যাতে তেওঁলোকে খেতিৰ সুবিধা পোৱাই নহয় তাৰে তেওঁলোকে পেতৰ ভাত মুষ্টিও মোকলাব পাৰে। ইয়াৰ ভিতৰত জলসিঞ্চনৰ ক্ষেত্ৰতো খেতিৰ কাৰণে কেৱল মাটি হলেই নহব। বহু সময়ত কৃষি বিভাগৰ উচ্চ বিষয়া সকলে ভালধৰণে মাটিৰ শ্ৰেণী নিৰ্দ্ধাৰণ নকৰাকৈ, এনেদৰে আন্দাজত কিছুমান বিষয়ত সচ দিয়াতো অনুচিত কাৰণ তাৰ কাৰণেই বহুতো দুখীয়া খেতিয়কে দুৰ্ভোগ ভুগিবলগীয়া হয়। কোনো সময়ত দেখা যায় পটাঙটিয়া আলুৰ সচ দিয়াৰ কাৰণে জেঠি লেখিয়া আৰু নিগনি লেখিয়া আলু চমু আৰু সেই কাৰণে এই দুখীয়া খেতিয়কসকলে বহু সময়ত বিমুখ হব লগীয়া হয়। তাৰ পিচত আকৌ ঘেহু খেতিৰ কাৰণে 'অলোইভিয়েল চয়ল' হব লাগে। সেইবোৰত ঘেহু খেতি ভাল হয় কিন্তু 'হাৰ্ড-ক্লে' বা আলতিয়া মাটিত ঘেহুৰ খেতি কেতিয়াও নহয়। কেৱল ২৩ টা গুটি চিৰাত হলেই খেতিয়কৰ সাৰৰ দাম বা মাটি চহোৱাৰ দাম কেতিয়াও নোলায়। গতিকে মাটিখিনি চাই-চিতি কোন মাটিত কি খেতি কৰিব পৰা হব সেই হিচাবে সচ দিলে নিশ্চয় উৎপাদন

বেটিকে বাঢ়িব। যখে মখে এইবোৰ কাম কৰিলে কেতিয়াও আচল ফল পোৱা নাযায়। ভাল ধৰণে যোগাৰ দি যদি খেতিয়ক সকলক সুবিধা দিয়া হয় তেতিয়া তেওঁলোকে পৰামুখ হৈ থাকিব নালাগে। যোৱা বেলি আমি সদনত বেলি ফুলৰ কথা শুনিছিলো কিন্তু সেই বেলি ফুলৰ খেতি আৰু আমি দেখা নাপালো। কেৱল সদনতে সেই বেলি ফুলৰ খেতি আৱদ্ধ থাকিল। যদিওবা কোনোবাই সেই খেতি কৰিছিল সেই খেতি ভাল নহল। এই বেলি ফুলৰ পৰা তেল উলিওৱা কথা আছিল কিন্তু সেইটো প্ৰকৃততে হৈ নুঠিল। কোনো ক্ষেত্ৰত দেখা যায় যে পৰিকল্পনাৰ ওপৰত পৰিকল্পনা চলি আছে কিন্তু কোনো ক্ষেত্ৰতে কাম হোৱা নাই। সেইদৰে লিট ইৰিগেশ্যনৰ ক্ষেত্ৰতো আমাৰ অঞ্চলত কাৰ্য্যত বিশেষ একো ফল ধৰা নাই। কৰবাত ২১ টা জোন জুৰিব পৰাহে কিছু উপকাৰ খেতিয়ক সকলে পাইছে। গতিকে এই অঞ্চলটোত লিট ইৰিগেশ্যনত যি খিনি টকা খৰচ কৰিছে, চৰকাৰে সেইখিনিৰ ব্যৱহাৰ ভাঙ্গকৈ তদন্ত কৰিব লাগে। এই লিট ইৰিগেশ্যনৰ দ্বাৰা আমাৰ দুখীয়া খেতিয়ক সকল উপকৃত হয় সেইটোও চাব লাগে। নহলে এনেয়ে এনেবিলাক আচনিত টকা খৰচ কৰি লাভ নাই।

সমাজ কল্যাণ বিষয়টোৰ সম্পৰ্কত মই কব বিচাৰিছো যে সমাজ কল্যাণ বুলি এটা বিভাগ আছে কিন্তু সমাজৰ কোনো কল্যাণ হৈছে মই নাগানো। এই বিষয়টোৰ জৰিয়তে আমাৰ গাৱলীয়া লৰা-ছোৱালীয়ে যাতে বহিঃজগতৰ কথা ভালকৈ জানিব পাৰে তাৰ কাৰণে কৰিবলগীয়া ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। আৰু সমাজৰ যিবিলাক বদ অভ্যাস সেইবিলাক আতৰাব নোৱাৰিলে সমাজৰ কল্যাণ কেনেকৈ হব। অলপতে মদ নিৰাবণী অভিযান চলিছে। মানুহৰ মাজত পুৰুষানুক্ৰমে সুৰাপান চলি আছে। এইটো আমোদ-প্ৰিয় খাদ্য হিচাবে চলা নাই আহাৰ হিচাবে চলি আহিছে। ৰাইজে টকা

গইচা খবচ কৰি সুৰাপান কৰি উঠি অহা লৰা-ছোৱালী বিলাকৰ মাজত নিদৰ্শন দেখুৱাইছে। আন নালাগে শুকান জেগা কামৰূপৰ গুৱাহাটী চহৰত এই বিলাক বেয়া অভ্যাস গন্য মান্য লোকে চলাই থকাত সাধাৰণ লৰা ছোৱালীৰ ধাৰণা হৈছে যে সুৰাপান বেয়া অভ্যাস নহয়। ভাল অভ্যাসৰ পৰা আমাক বঞ্চিত কৰিব খুজিছে।

মিঃ ডেপুটি স্পীকাৰ :—আপোনাৰ ২০ মিনিট হৈ গ'ল।

শ্রীজ্ঞানকী নাথ সন্দিকৈ :—মই এক মিনিট মান লম। দেশৰ শাসন ব্যৱস্থা সিখিল নহলে কৃষি কাৰ্য্যই হওক বা শাস্ত্ৰিক কাৰ্য্যই হওক সিখিল হব নোৱাৰে। আৰু মানুহ হাঁহাকাৰৰ মাজত সুখেৰে থাকিব নোৱাৰে আৰু শান্তিও নাপায়। তাৰ কাৰণে চৰকাৰে যদি ব্যৱস্থা কৰে সেই ব্যৱস্থা জনপ্ৰিয় হব লাগিব আৰু ৰাইজৰ মনলৈ সাহস আহিব লাগিব। কিন্তু তাৰ নামত অত্যাচাৰ উৎপীড়ণ একেবাৰেই অবাঞ্ছনীয়। ইয়াকে কৈ মই সামৰিলো।

Mr. Deputy Speaker :—Order, Order, there is an announcement. Under Rule 230 of the Rules of Procedures and Conduct of Business in Assam legislative Assembly, I called a meeting of the Business Advisory Committee at 12.50 p. m. today in the Speaker's Chamber at Dispur. The Committee after going through the draft time-table on the voting on Berands for Crents made certain changes in the order of the demands, The time-table as approved by the Committee has been placed on each Members' table.

I hope this has the approval of the House ?

(Voice yes, yes).

শ্রীসন্তোষ কুমার রায় :—মাননীয় উপাধ্যক্ষ, মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী তথা বিত্তমন্ত্রী মহোদয়, এই বিধান সভায় ১৯৭৬-৭৭ ইংরাজীর জন্য যে বাজেট পেশ করেছেন তাকে আমি স্বাগত জানাই। এই বাজেট বক্তৃতার মাধ্যমে তিনি আমাদের বর্তমান বিত্তীয় অবস্থা সুন্দর ভাবে প্রকাশ করেছেন। এই আগাম রাজ্য একটি অনুন্নত রাজ্য এবং এই রাজ্যের বিত্তীয় অবস্থা যে ভাবে মুখ্যমন্ত্রী মহাশয় পেশ করেছেন তার মধ্যে দেখতে পাই ১৯৫০-৫১ ইং থেকে ঋণের যে বোঝা আমাদের সরকারের উপর পড়েছে তা ক্রমে ক্রমে বেড়ে গিয়েছে। ১৯৫০-৫১ ইং'তে ঋণের পরিমাণ ছিল মাত্র ২ কোটি ৭৯ লক্ষ টাকা। ২য় পঞ্চবার্ষিকী পরিকল্পনার শেষে এই ঋণের পরিমাণ গিয়ে দাঁড়াল ১৯ কোটি ৯২ হাজার টাকা, তৃতীয় পরিকল্পনার শেষে হলো ৫৩ কোটি ৭২ লক্ষ টাকা, চতুর্থ পরিকল্পনার শেষে হলো ১৮৬ কোটি ৯৪ লক্ষ টাকা এবং ৫ম পঞ্চবার্ষিকী পরিকল্পনার প্রারম্ভে ঋণের বোঝা বৃদ্ধি পেয়ে গিয়ে দাঁড়াল ৪৬২ কোটি ৩১ লক্ষ টাকা। তাছাড়া চলতি বিত্তীয় বছরের শেষে ঋণের পরিমাণ প্রায় ৮২৮ কোটি টাকার মত হবে বলে অনুমান করা যাচ্ছে। সুতরাং এই অবস্থার মধ্যে আমরা দেখতে পাই ১৯৫০-৫১ ইং'র মুগ্ধন ১ কোটি ১২ লক্ষ টাকা এই সরকার পরিশোধ করেছে। তাছাড়া চলতি বছরে সুদ বাবত ২৫ কোটি ৩০ লক্ষ টাকা এবং মুগ্ধন পরিশোধ বাবদ ১৯ কোটি ৫০ লক্ষ টাকার প্রয়োজন বলে সরকার ইঙ্গিত দিয়েছেন। সুতরাং এই বিত্তীয় অবস্থার মধ্যে যে সরকার পরিকল্পনার পর পরিকল্পনা করে যাচ্ছেন তা সত্যিই প্রশংসনীয়।

গত বৎসর সরকার যখন এই অর্থনৈতিক অসচ্ছলতার মধ্যদিয়েও

নানা পরিকল্পনা নিয়ে কাজে অগ্রহসর হয়ে চলেছিলেন তখন সমগ্র দেশ-
ব্যাপী এক রাজনৈতিক সংকট আরম্ভ হলো এবং আসাম রাজ্যও এর প্রভাব
থেকে মুক্ত থাকতে পারেনি। এই অবস্থার মধ্যে রাজ্য সরকারকে নাজেহাল
করার জন্য কিছু দেশদ্রোহী, মজুতদার, দুর্নীতিপরায়ণ লোক কর ফাঁকি
দিয়ে এবং অন্যান্য ভাবে দেশের স্বার্থের পরিপন্থী কাজ করে যায়। কিন্তু
আমাদের সরকার দৃঢ়হস্তে এইসব দমন করার ফলে আজ সমস্ত দেশে
শান্তি বিরাজ করছে। দেশব্যাপী মূল্যবৃদ্ধি রোধ করতে সমর্থ হয়েছে এবং
আমরা দেখতে পাচ্ছি আস্তে আস্তে জিনিস পণ্যের মূল্য নিশ্চিন্ত হয়ে
এটা নিশ্চয় প্রশংসনীয় কথা।

মহোদয়, বিগত বিত্তীয় বছরে উন্নয়নমূলক পরিকল্পনার খাতে বরাদ্দ
বাজেট ছিল ৫০ কোটি ৫২ লক্ষ টাকা, কিন্তু এবার বাজেটে এই অর্থের
পরিমাণ বেড়ে গিয়ে হয়েছে ৭২ কোটি ৬৬ লক্ষ টাকা।

মহোদয়, এই বাজেট লক্ষ্য করলে দেখা যায় যে দুর্বল শ্রেণীর
লোকের উন্নতি সাধনের আদর্শে এটা তৈরী করা হয়েছে।

মহোদয়, মাননীয় প্রধানমন্ত্রী বিগত জুলাই মাসে দেশের অন্তর্গত
দুর্বল শ্রেণীর জনসাধারণের উন্নতির জন্য জরুরী অবস্থা ঘোষণার পর ২০
দফা অর্থনৈতিক কার্যসূচী প্রকাশ করেছেন। তার পরিপ্রেক্ষিতে আমাদের
আসাম রাজ্যে অনেক জনহিতকর কাজ হয়েছে এবং সমগ্র দেশের মধ্যে
আসাম রাজ্যে এক্ষেত্রে একটি বিশেষ স্থান লাভ করেছে বলে আমি মনে করি।

মহোদয়, প্রথমত : আমি বলতে চাই যে এই ২০ দফা কার্যসূচীর
প্রথম কথা উৎপাদন, সংগ্রহ এবং বিতরণ। এই কাজে আসাম রাজ্য
একটি বলিষ্ঠ পদক্ষেপ দিয়েছে। ফলে জনসাধারণের নানা রকম উপকার
হয়েছে। মহোদয়, আমি যেদিন 'কো-অপারেটিভ' এর আলোচনা চক্রে

(সেমিনার) যোগদান করেছিলাম। সেখানে কেন্দ্রীয় সরকারের সমবায় মন্ত্রী শ্রী এ, সি, জেজ এসেছিলেন। তিনি নিজেও মত প্রকাশ করেছেন যে আসাম রাজ্য সমবায়ের মাধ্যমে উৎপাদন, সংগ্রহ এবং বিতরণের ক্ষেত্রে একটি বিশেষ স্থান অধিকার করেছে। এবং তিনি এসব লক্ষ্য করে মন্তব্য করেছেন যে এই সমবায় যদি ঠিক ভাবে বাস্তবে রূপায়িত করা যায় তাহলে আসামের জনসাধারণের অবর্ণনীয় উপকার হবে। সুতরাং তিনি সমস্ত রাজ্যের প্রত্যেক পরিবারকে এই সমবয়ে অংশ গ্রহণ করতে আহ্বান জানান। মহোদয়, আপনি জানেন যে এবছর সংগ্রহের ক্ষেত্রে আসাম তার 'নির্দিষ্ট লক্ষ্য' অতিক্রম করতে সক্ষম হয়েছে এবং এই 'নির্দিষ্ট লক্ষ্য' ইতিমধ্যে বৃদ্ধি করা হয়েছে। এটা অত্যন্ত প্রশংসনীয় কথা। মহোদয়, এই সমবায় আলোচনা চক্রে আমাদের মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী মহোদয়ও উপস্থিত হয়ে জনসাধারণকে সমবায় আন্দোলনে অংশ গ্রহণ করে তাকে সাফল্য লাভিত করতে আহ্বান জানান। এবং তার উপস্থিতিতে সিদ্ধান্ত নেয়া হয় যে আগামী ১৪ নভেম্বর তারিখে শ্রীজগৎহরলাল নেহেরুর জন্মদিনের মধ্যে সমবায়ের সদস্য সংখ্যা বৃদ্ধির জন্য, যাতে সমস্ত রাজ্যের প্রত্যেক পরিবার এতে অংশ গ্রহণ করতে পারে তার জন্য প্রচেষ্টা চালাতে হবে। এই ২০ দফা কার্যসূচীর সার্থক রূপায়ণ একমাত্র সমবায়ের মাধ্যমেই সম্ভব।

মহোদয়, ধান সংগ্রহের ক্ষেত্রে আমরা লক্ষ্য করছি যে অত্যন্ত উৎসাহের সঙ্গে কৃষকগণ বিভিন্ন সমবায় গুলিতে বাড়তি ধান বিক্রী করছেন এবং বিভিন্ন সমবায় প্রতিস্থানে প্রচুর ধান শুদামজাত করে ভবিষ্যৎ প্রয়োজনের জন্য রেখে নিয়েছে। তাছাড়া সরকারের গফ থেকেও এইসব সমবায় গুলিকে নানা ভাবে সাহায্য দেয়া হচ্ছে। সরকার ধান সংগ্রহের জন্য সমবায় গুলিকে খণ দিচ্ছেন। তাছাড়া সমস্ত রাষ্ট্রীয়কৃত ব্যাংকের মাধ্যমেও প্রয়োজনীয় বৈত্তীয় সাহায্য দেওয়া হচ্ছে। এই ভাবে সমবায়ের কাজ অগ্রসর হওয়ায় আমরা আশা করি অনতিবিলম্বে দেশের দুর্বল শ্রেণীর অবস্থার উন্নতি আমরা দেখব।

হওয়ায় আমরা আশা করি অনতিবিলম্বে দেশের দুর্বল শ্রেণীর অবস্থার উন্নতি আমরা দেখব।

মহোদয়, এই ২০ দফা কার্যসূচীর আর একটি বিশেষ কাজ হলো ভূমি সংস্কার। এ সম্বন্ধে আমরা অনেক কথা শুনেছি। এ ব্যাপারে সরকারের তরফ থেকে অনেক কাজ করা হয়েছে। সঙ্গে সঙ্গে আমরা দেখতে পাই এই কাজের জন্য রাজ্যিক পর্যায়ে, জেলা পর্যায়ে, মহকুমা পর্যায়ে এমনকি গাঁও পঞ্চায়ত পর্যায়ে 'ল্যান্ড রিফর্মস' (Land Reforms) কমিটি গঠন করা হয়েছে। এইসব কমিটি নানা জায়গায় সভা সমিতি করে ভূমিহীন লোকদের একটা তালিকা প্রস্তুত করেছে এবং সরকারের নির্দেশ অনুযায়ী কাজ করে যাচ্ছে। তদুপরি যাদের গৃহ নাই এই রকম ৭ হাজার ২৫১ জন গৃহহীন লোককে ইতিমধ্যে এই বিভাগ থেকে ভূমি দেওয়া হয়েছে। তারা এতে অত্যন্ত আনন্দ প্রকাশ করেছে। এই রকম কল্যাণমূলক পরিকল্পনা আর কোথাও কোন সরকার গ্রহণ করেছে বলে আমি জানিনা। মহোদয়, আগে যাদের ভূমি দেওয়া হয়েছিল তাদের অনেকেই পাট্টা পাননি। কিন্তু তাৎ এই অত্যন্ত অল্প সময়ের মধ্যে অর্থাৎ এই ২০ দফা কার্যসূচী ঘোষণার সঙ্গে সঙ্গে সরকার এই ভূমি সংস্কারের ব্যাপারে অনেক এগিয়ে গিয়েছেন। মহোদয় ইতিমধ্যে যে জমি সরকার থেকে বন্টন করা হয়েছে তার মধ্যে, বেশী ভাগ অনুন্নত শ্রেণীর লোক জমি পেয়েছে। তাছাড়া অন্যান্য সম্প্রদায়েরও কিছু কিছু গৃহহীন লোক এর মধ্যে আছে।

মহোদয়, আগে আমরা দেখেছি যে সমস্ত গরীব শ্রেণীর লোক দিন মজুরী করে জীবন ধারণ করতো তারা ঠিক ঠিক মজুরী পেতনা। তাছাড়া তাদের এমন ক্ষমতাও নেই যে তারা এই ব্যাপারে লেবার অফিচে গিয়ে

নাশি জ্ঞানাবে। তাই তারা চিরদিনই নাশ পাওনা থেকে বঞ্চিত ছিল। কিন্তু বর্তমানে তাদের দিন মজুরী ধার্য করা বর্তমানে তারা নিম্নমিত দিনমজুরী পেয়ে যাচ্ছে এবং এই বিষয়ে সরকারী তৎপরতার জন্য তারা ধন্যবাদ জ্ঞাপন করেছে।

মহোদয়, গরীব ছাত্র-ছাত্রী যারা লেখা-পড়ায় অত্যন্ত আগ্রহী অথচ অর্থনৈতিক অবস্থার জন্য যারা লেখাপড়া চালিয়ে যেতে পারেনা, যারা অর্থের বিনিময়ে স্টেট-পেন্সিল, বই ইত্যাদি কিনতে পারেনা এবং ফলে যাদের প্রভাশুনা বন্ধ হয়ে যায় তাদের জন্য এই ২০ দফা কার্যসূচীর মাধ্যমে সরকারী প্রচেষ্টায় বুক ব্যংক স্থাপন করা হয়েছে। এর ফলে গরীব ছাত্র ছাত্রীদের এই সমস্যার সমাধান হবে বলে তারা সরকারকে স্বাগত জানিয়েছে। তাছাড়া, যে সমস্ত ছাত্রবাসে অতীতে দ্রব্যমূল্য বৃদ্ধির জন্য গরীব ছাত্ররা অত্যন্ত অসুবিধা ভোগ করতো, এই রকম ছাত্রবাস সমস্ত আসাম রাজ্যে প্রায় ৩২৮ টি আছে। তার এই ছাত্রবাসগুলির ছাত্র ছাত্রীর সংখ্যা প্রায় ২ লক্ষ ২৩ হাজার ৮৮৩। বর্তমানে জরুরী কালীন অবস্থার পরিপ্রেক্ষিতে যে দ্রব্যমূল্য হ্রাস হয়েছে সরকার সমস্ত প্রয়োজনীয় দ্রব্য কিনছেন। এতে এই ছাত্র-ছাত্রীগণও উপকৃত হয়েছেন।

মহোদয়, ২০ দফা কর্মসূচীর পরিপ্রেক্ষিতে আরও একটা বিশেষ পরিকল্পনার কথা আমি উল্লেখ করছি। এই পরিকল্পনা বাস্তবে সার্থক ভাবে রূপান্তরিত হলে রাজ্যের গরীব জনসাধারণের বিশেষ উপকার হবে। সেটা হলো 'গ্রাম্য বিকাশ পরিকল্পনা'। এই পরিকল্পনাকে সার্থক রূপদান করার জন্য ইতিমধ্যে সর্বরকম 'স্টাডি' (Study) আরম্ভ হয়েছে। এই কাজ বুক অফিসের গ্রাম সেবকদের মাধ্যমে করা হচ্ছে। তার গ্রামে গ্রামে ঘুরে গরীব জনসাধারণের নাম লিস্টিভুক্ত করছে—তাদের কি কি চাই, কি কি জিনিষ প্রয়োজন যার দ্বারা তারা জীবিকা নির্বাহ করতে পারে। ফলে, যদিও

অত্যন্ত সাধারণ জিনিষ যেমন রিক্সা, ঠেলাগাড়ী সেজাই মেশিন ইত্যাদি, তবুও এর দ্বারা সাধারণ গরীব শ্রেণীর প্রভূত উপকার হচ্ছে। এইসব জিনিষ আগে 'ইন্ডাস্ট্রিয়েল লোন' এর খাতে প্রতি মহকুমার ১০।১৫ জন গরীব দেয়া হতো, কিন্তু বর্তমান সরকার যে পরিকল্পনা গ্রহণ করেছেন তা সুষ্ঠু ভাবে রূপায়িত হলে রাজ্যের বহু সংখ্যক গরীব লোক উপকৃত হবে বলে আমি বিশ্বাস করি।

মহোদয়, কৃষি সম্বন্ধে বলতে গিয়ে অনেকে মন্তব্য করেছেন যে এ বৎসর উৎপাদনের সাফল্যের জন্য ভগবানই একমাত্র দায়ী। এটা অবশ্য সত্য কথা যে সবকিছু ভগবানই করেন। আমরা যারা নেতৃত্ব দেই তাদের কোন কৃতিত্বের স্বীকৃতি কেউ দেয়না। কিন্তু প্রাকৃতিক দুর্যোগে যদি কোন সংকটাবস্থার সৃষ্টি হয় তাহলে আমরা সরকারকে দোষ দেই। একথা কেউ অস্বীকার করতে পারবেনা যে সরকারের তত্ত্বাবধানে উৎপাদন ক্ষেত্রে এই সাফল্য অর্জন করা সম্ভব হয়েছে। সাধারণত : প্রাকৃতিক দুর্যোগে খরা হলে যখন ফসল উৎপাদন করা হয় তখন সরকারকে সবাই গালাগালি দেয়। আর ফসল ভাল হলে সবাই এমনি বলে থাকেন যে ভাল বৃষ্টি হয়েছে ইত্যাদি ইত্যাদি কারণে ফসল ভাল হয়েছে। একথা যদিও রাজনৈতিক কারণে বলা সম্ভব তবুও কেউ বুকে হাত দিয়ে বলতে পারবেনা যে আসাম সরকার উৎপাদন বৃদ্ধির জন্য কোন কার্যকরী পরিকল্পনা গ্রহণ করেনি। যার ফলে এই উৎপাদন সাফল্য এসেছে। প্রমাণ স্বরূপ উল্লেখ করা যেতে পারে যে সরকারী কার্যসূচী অনুযায়ী কৃষকরা উন্নত প্রথম চারবাদ আজকাল গ্রহণ করতে দিয়েছে। আগে তারা বিশ্বাস করতে যে প্রকৃতির দানের উপরই একমাত্র কৃষি করা সম্ভব এবং সরকারী প্রচেষ্টায় উন্নত প্রণালীতে চাষাবাদের প্রতি তাদের কোন আস্থা বা বিশ্বাস ছিল না। কিন্তু আজকাল তারা সরকারী সাহায্য গ্রহণ করে হাতে নাতে ফল পাচ্ছে। তাই আজ

ষ্টেটৰ গান্ধাজাল বীজ, সার ইত্যাদিৰ চাহিদা প্রামাণ্যে এত বেশী। কিছুদিন আগতে আমি লক্ষ্য কৰেছি কি ভাবে সাফল্যের সঙ্গে কৃষক সমাজ হাই ইয়েল্ডিং ভে'রাইটি (High Yielding Variaty) চাষ করতে সমর্থ হয়েছে। এসবের কৃতিত্ব কার? সরকার কি এই কৃতিত্বের বিন্দুমাত্রও অংশীদার নয়?

মহোদয়, ১৯৭৪ ইংরাজীতে উৎপাদন হয়েছিল ২২ লক্ষ টন সেটা এবারে বেড়ে হয়েছে ২৭ লক্ষ টন। সেজন্য সরকার বাজেটৰ বরাদ্দ অর্থ এ ইয়াতে বাড়িয়ে ৪ কোটি ২৭ লক্ষ টাকা নিয়েছেন। সেটা করা অত্যন্ত প্রয়োজনীয়। সেজন্য আমি মনে করি যে কৃষি বিভাগকে আরও গুৰুত্ব সহকারে বিবেচনা করা প্রয়োজন এবং আমাদের প্রত্যেককে এই দায়িত্ব সম্বন্ধে সচেতন হওয়া প্রয়োজন যাতে আমরা আমাদের নিজস্বের এলাকার কৃষক সমাজকে উন্নত প্রথাৰ চাষাবাদের উপকারিতা সম্বন্ধে অবহিত করতে পারি এবং সকল ধরনের সরকারী সাহায্য যাতে তারা সুবিধামতো পায় তার ব্যৱস্থা করতে পারি।

মহোদয়, এখন আমি শিল্প সম্বন্ধে কয়েকটি কথা বলতে চান। শিল্পের দিক দিয়ে সত্যিই অগ্রসর। কিন্তু সরকারী প্রচেষ্টার ফলে আসাম রাজ্য ধাপে ধাপে শিল্পের অগ্রসর হতে চলেছে। ছোট ছোট শিল্পের উন্নতি সাধনে সরকারী প্রতিস্থান 'আসমে ক্ষুদ্র শিল্প উন্নয়ন বোর্ডের' কার্য অত্যন্ত প্রশংসনীয়। এই অনুষ্ঠানটি এবারে যে অর্থ লাভ করেছে তার সংখ্যা হলো ৮ লক্ষ ৮৭ হাজার টাকা। এটা অত্যন্ত আনন্দের কথা। কারণ ইতিপূর্বে আমরা লক্ষ্য কৰেছি যে এই ধরনের প্রতিষ্ঠান সাধারণতঃ অর্থের অপব্যয় করে লোকসান দিতে বাধ্য হয়। তাছাড়া আর একটি অনুষ্ঠান, সেটা হল 'আসাম চা নিগম'। ১৯৭৪ ইংরাজীতে এই প্রতিষ্ঠানের লাভ সংখ্যা হলো ৬২ লক্ষ টাকা। তাছাড়া যে সব চাবাপান নষ্ট হওয়ার ফলে

সহস্র সহস্র শ্রমিক ছাটায়ের সম্মুখীন হয়েছিল, এই প্রতিষ্ঠানের হস্তক্ষেপে এই ধরনের বহু চা-বাগান রক্ষা পেয়েছে এবং বহু শ্রমিক ছাটায়ের হাত থেকে রক্ষা পেয়েছে। এই সরকারের কৃতিত্ব এর ফলে প্রধান মন্ত্রীর ২০ দফা অর্থনৈতিক কার্যসূচীর সার্থকতা হয়েছে।

মহোদয়, আমাদের রাজ্যের তাঁতশিল্প প্রায় নষ্ট হওয়ার উপক্রম হয়েছিল। এই শিল্প সাধারণতঃ গরীব শ্রেণীর মধ্যে চালু ছিল এবং যে শ্রেণীর লোক সাধারণত ঘর থেকে বেরুতে পারেনা তাদের মধ্যে সেটা সীমাবদ্ধ ছিল। পৃষ্ঠপোষকতার অভাবে এই শিল্প আজ মৃতপ্রায়। কিন্তু এই বাজেটে এসম্বন্ধে সরকারের পরিকল্পনা দেখে অত্যন্ত সুখী হয়েছি। কারণ এই পরিকল্পনা কার্য্যাকরী হলে এই শিল্প পূর্ণজীবন লাভ করবে এবং বহুলোক বেকারত্ব থেকে রক্ষা পাবে এবং সম্ভব হলে এর দ্বারা বিক্রিকর এমনকি বিদেশী মুদ্রা পর্য্যন্ত আয়করা সম্ভব। সংসারের এই বিহ জোরদার দুর্বল শ্রেণীর লোকের কর্ম সংস্থান হবে।

মহোদয়, শিক্ষার ক্ষেত্রে প্রতি বৎসর বাজেটে টাকার বৃদ্ধি হচ্ছে। এটা নিশ্চয় প্রশংসনীয়। অনেকে বলেন যে আমাদের দেশে শিক্ষার হার শতকরা ২৮ ভাগ। এক্ষেত্রে সর্বভারতীয় গড় হলো শতকরা ২৯ ভাগ। কিন্তু আসাম রাজ্যকে এভাবে বিচার করলে অন্যায় করা হবে। আমার মতে আসাম শিক্ষা ক্ষেত্রে অনেক অগ্রসর হয়েছে। কারণ স্বাধীনতার আগে আসাম রাজ্যে একটি বিশ্ববিদ্যালয় পর্য্যন্ত ছিল না। কলিকতা বিশ্ববিদ্যালয়ের মাধ্যমে আসামের লোক শিক্ষালাভ করতো। আর, আজ সমগ্র আসামে কত বিশ্ববিদ্যালয়। ডিব্রুগড় বিশ্ববিদ্যালয়, গোহাটী বিশ্ববিদ্যালয়, কৃষি বিশ্ববিদ্যালয় ইত্যাদি। তাছাড়া শিক্ষার ক্ষেত্রে কোটী কোটী টাকা সরকার ব্যয় করেছে। সুতরাং শিক্ষা ক্ষেত্রে নিশ্চয়ই আসামে প্রকৃত উন্নতি হয়েছে। কেবল অর্থব্যয় হলেই যে শিক্ষার উন্নতি হয়—তা নয়, শিক্ষার অগ্রগতির

জন্য একটা উপযুক্ত শিক্ষানীতি সরকারকে গ্রহণ করতে হবে। অনুন্নত অঞ্চলে শিক্ষার পুসারের ব্যবস্থা করতে হবে। তবে কেবল কয়েকটি স্কুল খুলে কয়েকজন মাষ্টারের বেতন দিলেই যে শিক্ষার উন্নতি হবে তা নয়। শিক্ষার পুতি অনুন্নত শ্রেণীর লোকদের আকৃষ্ট করে সকল রকম সুযোগ সুবিধা করে দিতে হবে। পি-গ্রাইমেরী শিক্ষার পূর্বর্তন করতে হবে।

মহোদয়, আরও তিরিশটি কলেজকে 'ডেফিসিট' পর্যায়ে আনার জন্য আমি আমার সরকারকে ধন্যবাদ জানায়। সরকার ৩০টি কলেজকে Deficit প্রান্ত মঞ্জুর করেছে ইহাতে আমাদের জাতীয় সর্বস্বত্বদের উচ্চশিক্ষার অগ্রগতির পথে নিয়ে যান।

(ডয়েস—আপনার সমষ্টিতে ক'টা?)

—সেট, সরকার বিবেচনা করেছেন। ১ টা কলেজ।

মহোদয়, এবারে আমি স্বাস্থ্য বিভাগ সম্পর্কে কয়েকটি কথা বলব। জনসংখ্যা বৃদ্ধির সঙ্গে সঙ্গে সমস্ত রাজ্যে 'হেল্থ সেন্টার'ের সংখ্যাও অনেক বেড়েছে। এই পুসঙ্গে উল্লেখ করছি যে জনসংখ্যা বৃদ্ধির জন্যই উন্নয়ন মূলক কাজ আমাদের চোখে পড়েনা, কারণ, এই জনসংখ্যা বৃদ্ধি শুধু আমাদের দেশে নয়, সমস্ত পৃথিবী জুড়ে একটা ত্রাসের কারণ হয়েছে। এর গতি রোধ করতে না পারলে ১৯৮০ ইং'র মধ্যে নাকি একটা বিরাট পুতিব্রিমা হবে। সুতরাং গ্রামে গ্রামে পরিবার পরিকল্পনা সম্বন্ধে অবহিত করতে হবে। অবশ্যে এই ব্যাপারে এই বিভাগ অনেক অগ্রসর হয়েছে। এটা অত্যন্ত আনন্দের কথা।

মহোদয়, আমাদের হাইলাকাঙ্গি মহকুমার সদরে একটা ১০০ বিছানার হাসপাতাল করার সরকারী সিদ্ধান্ত আছে এবং এই ব্যাপারে আমি অধিগ্রহণ

করা হয়েছিল। কিন্তু সেই হাসপাতাল তৈরী করার কোন ব্যবস্থা আজ পর্যন্ত হয়নি। কেন এই হাইলাকান্দি স্বহস্তে একটি ১০০ বেডের হাসপাতাল প্রয়োজন তা উল্লেখ করা আবাস্তব। সেজন্য আমি সরকারকে অনুরোধ করি যাতে এই গরীব জনসাধারণের উপকারার্থে এবং ২০ দফা কর্মসূচীর সুষ্ঠু রূপায়ণের স্বার্থে এই ১০০ বেডের হাসপাতালের কাজ হাইলাকান্দিতে যেন অনতিবিলম্বে আরম্ভ হয়।

মহোদয়, এখানে বলা হয়েছে যে রাজ্যের অনেকের কাছ থেকে বিক্রী কর এবং অন্যান্য কর আদায় করা এখনো বাকী। যদি এই সব লোক এই অর্থ না দেয় তাহলে কিভাবে সরকার চলবে? সুতরাং দেশের স্বার্থে জনসাধারণের উন্নয়নের স্বার্থে এই টাকা আদায় করার জন্য সকল রকম কঠিন ব্যবস্থা অবলম্বন করা প্রয়োজন, তাছাড়া আরও অনেক ঋণ আছে যা সরকার আদায় করতে সক্ষম হয়নি, এইগুলি আদায় করে বিত্তীয় অবস্থার পরিবর্তন করা প্রয়োজন। আমি আর বিশেষ কিছু বলতে চাইনা। কেবল এই বাজেটের কয়েকটি বিষয় আমি পড়তে চাই। কারণ বিত্তমন্ত্রী ২০ দফা কার্যসূচী ব্যাপারে কোন শিতানে বরাদ্দ করছেন তা আমি পড়ছি।

প্রধানমন্ত্রীর কুবি দফায় অর্থনৈতিক কার্যসূচী রূপায়ণের বাবে বাজেটত বখা ব্যবস্থার বিবরণ :

শিতান	বাজেট শিতানব হিচাব	১৯৭৬-৭৭ চনৰ	বাজেট	
		পৰিকল্পনা	পৰিকল্পনাৰ বাহিৰৰ	মন্তব্য
১	২	৩	৪	৫
১। ভূমি সংস্কার (১) ২২৯-ভূমিৰাজহ		৮৯,৫০,০০০	—	
	(২) ৩০৪-অন্যান্য	—	৪৩,৬০,৫০০	
	সাধাৰণ অর্থনৈতিক			

সেবা মাটিৰ চিহ্ন

২। ক্ষুদ্র জলসিঞ্চন (১) ৫০৬-ক্ষুদ্র	৫,৫২,০০,০০০	—
জলসিঞ্চন আদিত		
মূলধন ব্যয়		
৩। বৃহৎ আৰু (১) ৫৩৩-জল-	৫,০৯,০০,০০	—
মজলীয়া জলসিঞ্চন	সিঞ্চন আদিত মূলধন ব্যয়	
৪। মাটিহীন শ্রমিকৰ (১) ২৮৩-গৃহ	২৫,০০,০০০	
বাবে থকা ঘৰৰ মাটি		
৫। বন্ধা শ্রমিক (১) ২৮৭—শ্রম আৰু নিয়োগ	—	৩৪,৬০০
আৰু কৰ্মীসকলৰ নিয়োগ		
সহযোগিতা (ক) শ্রম,		
৬। অর্থনৈতিক (১) ২৫৫—আবক্ষী	—	১,২৪,১০০
অপবাধ প্রতিবোধৰ		
বাবে বিশেষ তদাৰক বাহিনী-		
৭। তাঁওশিল্প (১) ২৯৮—সমবায়	১৮,০২,৫০০	—
উদ্যোগৰ বাবে (২) ৬৯৮—সমবায়ৰ	২,৬২,৫০০	
নতুন উন্নয়ন	বাবে ঋণ	
পৰিকল্পনা (৩) ৩২১—গ্রাম্য আৰু	১১,০৮,০০০	—
ক্ষুদ্র উদ্যোগ		
(১) বেচম আৰু বয়ন		
(৪) ৭২১ গ্রাম আৰু	৫,০০,০০০	—
৮। অত্যাৱশ্যকীয় (১) ২৯৮—সমবায়	৮২,৯৮,০০০	—
সামগ্ৰীৰ সংগ্ৰহ		

আৰু বিতৰণ

সমবায় সমিতি (২) ৪৯৮—সমবায়ত ৭১,৫৪,০০০ —
সমূহ শক্তিশালী বায়ত মূলধন ব্যয়
কৰণ

৯। হাট্টাবাস (১) ২৭৭—শিক্ষা ৭,০০,০০০

সমূহৰ হাট্ট সকললৈ

সাহায্যমূলক খাদ্যৰ যোগান

১০। নিয়ন্ত্ৰিত (১) ২৭৭—শিক্ষা ৫,৯০,০০০

মূল্যত কিতাপ আৰু

অন্যান্য সামগ্ৰী, বুকবেংক

১১। শিক্ষানবিশী (১) ২৪১—গাড়ী কৰ — ৭,০০০

প্ৰশিক্ষণ (২) ৩১৩—বন্যজল — ২,২৫০

(৩) ২৮২—জনস্বাস্থ্য — ৪,৫৫০

পৰিষ্কাৰ পৰিস্ফলতা আদি

(৪) ২৫৮—লেখন সামগ্ৰী ৪৩,৭৩০

আৰু হুপা

(৫) ২৫২—সচিবালয় সাধাৰণ ১,৯৩,১০০

সেৱা

(৬) ২৮২—জনস্বাস্থ্য আদি ১৯,২০০

খ) নৰ্দমা আৰু পানী যোগান

(৭) ২৮৭—শ্ৰম আৰু নিয়োগ ২,১০,০০০

খ) নিয়োগ আৰু প্ৰশিক্ষণ

১২৭ বিজ্ঞানী (১) ৭৬৪—বিদ্যুত প্রকল্প ৬,৫৫,০০,০০০

শক্তি বাবে খণ

(২) রাজ্যিক বিদ্যুৎ বর্ড'র বাজেট

সর্বমুঠ

৩৫.৭২,৭৫০০০

৪৭,৮৯,৪০০

মুঠ কুবি দফীয়া অর্থনৈতিক কার্যসূচী ৩৬,২০,৬৪,৪৫০ টাকা।

সুতরাং উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আমি বলতে চাই যে এই ২০ দফা কার্যসূচী রূপায়নের জন্য সরকার যে ৩৬ কোটী টাকা বরাদ্দ করেছেন তার জন্য আমি ধন্যবাদ জানাই। এই দরিদ্র জনসারণের দেশে এর থেকে ভাল বাজেট করা সম্ভব নয়। কারণ এই দেশে যে মোট রাজস্ব আদায় হয় তার বেশীর ভাগ সরকারী কর্মচারী ও অন্যান্য শিক্ষক ইত্যাদির বেতন বাবদ খরচ হয়। কিন্তু তথাপিও এই অবস্থার মধ্যে এই উন্নয়ন মুখী বাজেটে কোন নুতন করেণ প্রস্তাব নাকরি পেশ করার জন্য আমি বিত্ত মন্ত্রী তথা মহোদয়কে ধন্যবাদ জানিয়ে আমার বক্তব্য শেষ করছি।

Shri Digendra Purkayastha :—Mr. Deputy Speaker, Sir, at the very outset I congratulate the Hon'ble Chief Minister and the Minister In charge, Finance for presenting this unique budget for the year 1976-77. Sir, I like to make few observations on the budget, that this Govt. have taken much appreciable steps for ameliorating the wretched condition of the poor, specially belonging to the Scheduled Castes and Scheduled Tribes. It is learnt from the Budget speech of the Hon'ble Chief Minister that about 725 homeless families

have been given house sites and although 1985 Scheduled Castes has been given land. This is a very appreciable steps and I congratulate our Govt. for taking these steps. But one things Sir, in my recent visit to some places of the State of Assam as vice-Chairman of the Sch. Caste Advisory Council, I found that most of the land allotted to them was not given actual possession, as a result people are facing great difficulties. Therefore I request the Govt. to take immediate steps, so that the actual possession could be given to them. Mr. Dy. Speaker Sir, not only their possession will do, because these people are generally poor, so I approach the Govt. to give financial assistance, so that they can construct their houses and utilise the land which are generally forest land and high tillas. Regarding Fishery, Sir, I like to say that people of this State belonging to the Scheduled Castes communities are generally engaged in Fishing profession throughout the State of Assam. So I request the Govt. to take some effective steps to make their living condition a bit better, and in this connection I like to suggest a few points that the fishery should be settled directly with the fisherman. Those who are actually engaged in the fishing provision is facing much difficulties in the open competition because they are not in a position to take these fisheries. So

I request the Minister In-Charge of Fisheries to see that directly settlement may be given as suggested. Then another suggestion, I want to give i. e., arrangements should be made for proper marketing of the products of fisheries throughout the State of Assam and they should be given proper financial assistance and for this Fishery Advisory Board gave some recommendations and suggestions and that should be implemented. Sir, another point I like to mention that is regarding Jayanti village. Sir, you know that 5 lakhs of rupees was sanctioned by the Govt. of India for constructing the house of the Scheduled Castes to commemorate the Birth Centenary of Mahatma Gandhi and accordingly the State Advisory Council engaged the Housing Department to construct these houses and for which Rs. 3,000./- per house was sanctioned, But I visited some of the houses which have been completed in the Jayanti village. Sir, I like to mention here that when I visited one Dainigao village in Mangaldoi Sub-Division, I found these houses were not properly constructed, So I request the Hon'ble Minister In-charge of Housing to make an enquiry to the matter so that these works can be completed as per plan is estimated. Regarding Education Sir, the previous Speaker Mr. Roy has said elaborately and hence I do not like to say much about it. I would only like

to give one suggestion as I myself was a teacher, I would request the Government that all the schools which are recognised by the Board of Secondary Education, Assam should be taken under deficit system of grants, so that the teachers serving in the schools can be benefitted. As regards scholarships of the students, both schools and colleges, are disbursed very irregularly and therefore, I would request the Education Minister who is also the Chief Minister to look into this aspect so that the scholarship money is disbursed in due time which will benefit the poor boys and girls,

Sir, as regards Co-operation, I would like to say that Gaon Panchayat level Co-operative Societies should be given proper financial assistance to take up other trades and business to a safeguard the interest of the rural people. The posts of Secretaries of Gaon Panchayat level Societies should be regularised as they are getting a lump sum money from the society. I would suggest that proper incentive should be given to these people to make them more interested in this field.

As regards T. A. and W. B. C. Deptt. I would like to draw the attention of the Minister. Some two years back some volunteers were appointed for conducting the socio-economic survey of the Scheduled

Caste and Scheduled Tribe people on a monthly stipend of Rs. 100 for Matriculates and Rs. 150 for Graduates. But they are now out of employment. I would like to draw the attention of the Minister of the Deptt. for the absorption of these volunteers as was done in case of other Departments of the Govt.

Sir, very recently 20 posts of Subdivisional welfare Officers have been filled up by this Department in the Development Boards of the Subdivision for Scheduled Castes and Scheduled Tribes and other Backward Classes, but I am sorry to notice that not a single scheduled caste or scheduled tribe candidate has been selected as Welfare officer. I would therefore like to draw the attention of the hon. Chief Minister in this matter. I personally gave him a note in this behalf, but I did not see any positive results and so I again request the Govt. to look into this matter.

As regards the condition of roads throughout the State of Assam, they are in a very deplorable condition. I would request the P.W.D. Minister to take effective steps so that adequate funds can be released before the coming monsoon. In my constituency a road, about which I cannot but mention, which was taken up during the Fourth Five year Plan. The road is

Rajnagar-Kalahaor road. The Fourth Plan has already gone and second year of the Fifth Five year Plan is also gone but the work has yet been done. I would like to know whether this road will be constructed at all or not. There is great demand for this road from the public as far as I know. Sir, I received a letter from the Chief Engineer's office that land (indicating that land) for the road should be given free and on receipt of it. I met the local people and they were all agreed to that, and signed a petition declaring that they will not demand any compensation and accordingly the plans and estimates were prepared. Afterwards, the Chief Engineer wanted a written deed from the owners, but Sir, it is now impossible as some of the owners are already dead. Lastly it was decided that plans and estimates should be prepared by reducing the length of the road and a little money is to be paid for the acquired land. Till today I do not know the fate of the road.

Sir, regarding medical Deptt. many things have been said about the welfare of the Backward Classes but in actual practice we find very little has been done to this effect. In my constituency which is a reserved constituency, where people are mostly Scheduled Caste Scheduled tribes, there is one subsidised dispensary. The name of the dispensary is Hawaithang Goyt.

subsidised dispensary which feeds about 15,000 people who are mostly forest villagers, scheduled caste, hills and plains tribals. But sir, it is astonishing to not that there is no compounder, no chowkidar. Only one retired medical officer has been posted. A sum of Rs. 100/- is being sanctioned for medical for the whole year, which can not meet the needs of even one month. So, I want to draw the attention of the Minister, Health so that this dispensary can be upgraded to a full fledged State dispensary.

Sir, about the Govt. employees. I should say a few words. The Government servants throughout the State are facing great hardship due to rise in prices and therefore, I urge upon the Govt. to sanction their increased D.A. as soon as funds are available. With these few observations I conclude my speech, I thank the hon. Chief Minister and the Chair for giving me this opportunity.

Mr. Deputy Speaker :—The list is exhausted. Now, some time of the remaining portion of the day can be allotted to the Congress side. Anybody likes to take part in this discussion? (After a pause) So, I give this extra time to the opposition.

শ্রীকবির চন্দ্র বায় প্রধানী :—মাননীয় উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এই বাজেট বৈজ্ঞানিক বাজেটখন এই বছৰ মাননীয় মুখ্যমন্ত্রী তথা বিত্তমন্ত্রী ডাঙৰীয়াই

যি ধৰণে ডাঙি ধৰিলে ইয়াত চাবলগীয়া বস্তু হৈছে এইটো যে যি সময়ত
 আজি আমাৰ ৰাজ্যখনে ভাৰত চৰকাৰৰ ওচৰত ৫০০ কোটি টকাতকৈও
 বেচি টকাৰ ঋণগ্ৰস্ত হৈ আছে আৰু ২৫ কোটি টকাৰ সূদ দিবলগীয়া
 আছে সেই চৰকাৰে কেনেকৈ এই চাবপ্লাচ বাজেট দেখুৱাই, এইটো বৰ
 আচৰিত কথা। বাজেটখন যদিও অলপ চাবপ্লাচ বাজেট দেখুৱাইছে সেইটোও
 বৰ আচৰিত কথা অৱশ্যে সন্তুষ্টি দিবৰ কাৰণে এটা কাম ভান কৰিছে
 আৰু আমাৰ সদস্য সকলক সহজ সবল বুলিয়েই ভাবি লৈছে। উদাহৰণ
 স্বৰূপে এজন খেতিয়কৰ ঋণ থাকোতে মৰাপাট বেচি ঋণ পাৰিশোধ নকৰি টকা
 হাতত জমা ৰাখিব পাৰে নে নোৱাৰে? উপাধাৰু মহোদয়, আৰম্ভনিত্তে কৈছে
 যে শান্তি শৃংখলাৰ নামত দুৰ্নীতি দূৰ কৰাৰ নামত যিবিলাক বেয়া মানুহ
 সেইবিলাকক আতৰাই দিয়াৰ কাৰণে বা চাপৰেচ কৰাৰ কাৰণে জৰুৰী
 অৱস্থা ঘোষণা কৰা হৈছে কিন্তু আজি মই বৰ দুখেৰে কব লগীয়া হৈছো
 যে আজি যিবিলাক মানুহে নানা ধৰণে সমাজত কিছুমান দুৰ্দ্ধৃতি মূলক
 কাৰ্য্যত লিপ্ত হৈ আছে আৰু তেনে ধৰণৰ কাম কৰি আছে আজি সেই-
 বিলাক মানুহক প্ৰটেক্সন দিয়া হৈছে, কোনো ধৰণৰ শান্তি তেওঁলোকক দিয়া
 হোৱা নাই। আজি জৰুৰী অৱস্থা বুলি যি সময়ত চৰকাৰৰ চকু একেবাৰে
 খোলা থাকিব লাগিছিল বা যি সময়ত চৰকাৰ alert হৈ থাকিব লাগিছিল
 সেই সময়তে এখন হাইক্ৰুল পুৰি দিলে, আৰু সেই হাইক্ৰুল পুৰি দিয়া
 মানুহবিলাকৰ তদও কৰি উলিয়াই তেওঁলোকৰ ওপৰত কোনো শাস্তি বিধান
 নকৰিলে। আৰু পুলিচেও তেওঁলোকক এবাৰেও কৰিবলৈ সাহ নকৰে আৰু
 মানুহবিলাকে তেওঁলোকৰ নাম কবলৈ ভয় কৰে কিজানিবা তেওঁলোককে
 মাৰপিট কৰে। এই মানুহ বিলাকৰ কোনোবা আশ্ৰয়দাতা আছে তেওঁলোকক
 কংগ্ৰেছী নেতৃবৃন্দই আশ্ৰয় দি আহিছে গতিকে তেওঁলোকে পুলিচৰ একো
 নামানে। ঠিক তেনেকৈ নভেম্বৰ মাহত মোৰ চকুৰ আগতে এজন মানুহক
 ৰাস্তাৰ পৰা টানিলে মৰিয়ালে আৰু যুৱক কংগ্ৰেছৰ অফিচলৈ, মই নিজে

পুলিচ থানাত খবৰ দিলো কিন্তু কোনো ফল নধৰিল আকৌ একে সময়তে এজন মাৰোৱাৰীৰ চুলিত খৰি চকুলৈ চাই কথা কোৱাৰ কাৰণে নানা ভাবে ভৎসনা কৰিলে, কিন্তু তেওঁ থানাত যাবলৈ সাহ নকৰে। মই পুলিচক জনালো তেতিয়া অ'চিয়ে কলে যে আপুনি যাওক আমি কেচতো তদন্ত কৰিম। এইবিলাকৰ বাবে আমাৰ গোলোকগঞ্জত পেনিকি সৃষ্টি কৰিছে। আজি জৰুৰী অৱস্থাৰ সময়ত যি ধৰণে শান্তি-শৃংখলা অব্যাহত থাকিব লাগিছিল সেইধৰণে থকা নাই তাৰ ঠাইত আমাৰ এই ঠাই বিলাকত এই দুৰ্ভুতিৰ দলে নানা ভাবে পেনিকিৰ সৃষ্টি কৰি আছে, সেই কাৰণেই মই মাননীয় মুখ্যমন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো।

কেবাবাৰো মই মুখ্যমন্ত্ৰীৰ দৃষ্টি গোচৰ কৰিলো কিন্তু আজিলৈকে তাৰ কোনো প্ৰতিবিধান নহল, ১৯৭২ চনৰে পৰা আজিলৈকে কোনো বিভাগে এই অফিচাৰজনৰ ওপৰত একশ্যন লব নোৱাৰিলে আনকি মুখ্যমন্ত্ৰীৰ জৰদাবো আজিলৈকে পালিত হোৱা নাই যেন অনুমান হয়। এইটো বৰ দুখ লগা কথা যে কিছুমানে ভয়ে ভয়ে চাকৰি কৰিব লগীয়া হৈছে আৰু কিছুমানে নানা ভাবে অত্যাচাৰ কৰিও বজাৰ দৰে আছে। কাৰণ তেওঁ-লোকক সদায়েই শক্তিশালী মানুহে আশ্ৰয় দান কৰি আহিছে। আনকি এনেকুৱাও হৈছে যে এজনী ২০১২ বছৰীয়া দুখীয়া ছোৱালীক নানা ভাবে জত্যাচাৰ কৰি শেষত অৰ্দ্ধ ওসল কৰি মাৰধৰ কৰা হৈছিল বুলি জানিবলৈ পাইছো।

শ্ৰীশৰৎ চন্দ্ৰ সিংহ (মুখ্যমন্ত্ৰী) :—মাননীয় সদস্য সকলে কিছুমান বিষয়ৰ কথা কওতে সীমা অতিক্ৰম কৰাটো সমীচিন নহয় যেন লাগে, এনেকুৱা এটা পৰিবেশৰ বিষয়ে সদনত এই বিষয়ে আলোচনা কৰাটো ভাল হৈছে নে নাই উপাধ্যক্ষ মহোদয় আপুনি বিবেচনা কৰি চাওক। এনেকুৱা বিষয় থাকিলে আগতে জনাব লাগে।

Mr. Deputy Speaker :—While bringing allegation the procedure is if there is any specific allegation advance information is to be supplied to the Speaker.

শ্রীকবির চন্দ্র বায় প্রধানী :—উপাধ্যক্ষ মহোদয় যিহেতু জৰুৰী কামীন অৱস্থা চলি আছে আৰু যি সময়ত শান্তি শৃংখলা ভগ্ন কৰিব ওলাইছে সেই সুযোগতে এই বিলাক কথাৰ প্ৰতি আপোনাৰ জৰিয়তে দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিলো আৰু যিহেতু পুলিচে কোনো ধৰণৰ একশ্যন নলগে গতিকে কবলৈ বাধ্য হলো, জৰুৰী অৱস্থা নথকা হলে ময়েই একশ্যন লমোহেতেন। এতিয়া মই মাত্ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণহে কৰিলো। তাৰ পিচত আজি মন্ত্ৰী মহোদয়ে নিজৰে কৃতিত্ব গাইছে যে চাবম্বাচ বাজেট, কিন্তু এই ৫০০ কোটি টকা আজি কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰৰ ওচৰত ঋণী। সেই ঋণী আগৰ চৰকাৰৰ পৰা হোৱা বুলি কৈছে, কিন্তু তেওঁৰ দিনত হোৱা নাই। এতিয়া তেওঁ সেই ঋণ পৰিশোধ কৰিব লাগিব কিন্তু এইটো জনা উচিত যে যি পৰিমাণৰ টকা ৰাজ্যিক চৰকাৰৰ কাৰণে অনা হৈছিল সেই টকাৰে কোনো কাম কৰিব পৰা নগল। বেচি ভাগ টকাই অপচয় হ'ল। অথচ আজি সেই টকা পৰিশোধ কৰিব লাগিব। সেই টকাৰ সংব্যৱহাৰ নহল।

শ্রীকবির চন্দ্র বায় প্রধানী :—খেতিয়ক সকলক ঋণ দিছে কিন্তু তেওঁলোকে ঋণ পৰিশোধ কৰিব পৰা নাই। ইয়াৰ কাৰণ এয়ে যে খেতিয়ক সকলে ঋণৰ টকা ভালদৰে খটুৱাব পৰা নাই। যদি ভালদৰে খটুৱাব পাৰিলেহেঁতেন তেতিয়া হলে খেতিয়ক সকলে উৎপাদনো কৰিব পাৰিলেহেঁতেন আৰু ঋণো পৰিশোধ কৰিব পাৰিলেহেঁতেন। আজি চৰকাৰৰ ৫৫০ কোটি টকা ঋণৰ বোজা বহন কৰিবলগীয়া হৈছে। অৱশ্যে এইটো এতিয়াৰ ঋণ নহয় প্ৰথম পঞ্চবাৰ্ষিক পৰিকল্পনাৰ পৰা চলি আহিছে। এই ঋণৰ টকা বিলাক আচৰিত খটুৱা নাই কাৰণেই আমি ভৱিষ্যলগীয়া হৈছে।

Gap between the rich and the poor should be minimised. ইমান দিনে দুখীয়াৰ কাৰণে কোনো আঁচনি লোৱা নাছিল। এইদৰে আঁচনি নোলোৱাৰ কাৰণেই যিটো গৈ থকি গল সেই গৈ পূৰাবৰ কাৰণেই এতিয়া কুৰি দফীয়া আঁচনি লৈছে। এইটো নতুন আঁচনি নহয়। এইখন দুখীয়া মানুহৰ দেশ। ইয়াত যিবিলাক আঁচনি লব লাগিব সেই বিলাক দুখীয়াৰ কাৰণেই লব লাগিব। দুখীয়া মানুহ বিলাকক জীয়াই থকাৰ অধিকাৰ দিব লাগিব। এই কথা বিলাক উচিত কামত খটুৱাবলৈ চেষ্টা কৰাটোৱেই হৈছে কুৰি দফীয়া আঁচনি। এই আঁচনি বিলাকত যি বিলাক আঁচনি লৈছে, এই সম্পৰ্কত এগৰাকী মাননীয় সদস্যই কৈছে যে কুৰি দফীয়া আঁচনিখন কলা নে বগা এইটো গাঁৱৰ মানুহে এতিয়ালৈকে দেখা পোৱা নাই। চহৰতে এই বিলাক আৱদ্ধ হৈ আছে। গতিকে চহৰতে আৱদ্ধ থাকিলে গাঁৱৰ মানুহে কেনেকৈ বুজি পাব। দুৰ্নীতি নিবাৰণৰ কথা কৈছে। কিন্তু দুৰ্নীতি এতিয়া বাঢ়িছেহে। আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীসন্দিকৈ ডাঙৰীয়াই নিজ অভিজ্ঞতাৰ পৰা কৈছে যে আজি কালি দুই চাৰি টকা ঘোচ দিবলৈ গলে কম যে জৰুৰী অৱস্থাত দুই চাৰি টকা ঘোচ দিবলৈ আহিচ। ভিতৰি ভিতৰি এনে ধৰণৰ ঘটনা আমি নজনা কৈয়ে ঘটি আছে। আমি এই বিলাক কথা জানো। কাৰণ আমি মানুহৰ মাজত থাকোঁ। আমি মানুহৰ অন্তৰৰ কথা বুজি পাওঁ। জৰুৰী অৱস্থাৰ নামত মানুহৰ দুৰৱস্থাৰ চৰম পৰ্য্যায় পাইছেগৈ। ঋণ আদায় কৰিবলৈ গৈ কম যে ঋণ আদায় দিয়া নহলে আমি এৰি থৈ যোৱাৰ পিচতে পুলিচ আহি এবাৰে কৰি লৈ মাৰ। এই ধৰণেৰে যদি ভাবুকি দিয়ে তেনেহ'লে গাঁৱৰ নিৰক্ষৰ মানুহ বিলাকৰ হাট ফেইল নহবনে। সেই কাৰণে তেওঁলোকে একো উপাই নোদেখি প্ৰকৃত বিক্ৰী কৰি নহলে নিজৰ থকা ঘৰকে বিক্ৰী কৰি ঋণ পৰিশোধ কৰি দিয়ে। আমি ভাবো ঋণ আদায় কৰা পদ্ধতি থিক হোৱা নাই। আনফালে মই বাজ্যপালৰ

ভাষণতো কৈছো আৰু আজিও কওঁ যে চৰকাৰৰ কিছুমান টকা বাকী আছে। কমাৰচিয়েল লাইনত, হাউচিং ঋণত, ইণ্ডাষ্ট্ৰিয়েল লাইনত, মিডাৰ বিলাকৰ, আৰু যি বিলাকৰ বহুত মাটি আছে সেই সকলৰ কোটি কোটি টকাৰ ঋণ পৰি আছে। আৰু খেতিয়ক সকলৰ ওচৰত আছে যদি ৬৭ কোটি টকা আছে। গতিকে কোটি কোটি টকা বাদ দি কিয় ৬৭ কোটি টকাৰ কাৰণে কৃষকৰ ওপৰত বিভিন্নকাৰ সৃষ্টি কৰিবলগীয়া হৈছে? আনফালে যি সকলে চৰকাৰৰ পৰা ভুল ধৰণেৰে ঋণ আদায় কৰিছে তেওঁলোকে সেই ঋণ পৰিশোধ কৰা নাই। মই জনাত এজন মানুহে ১৯৪৮ চনতে লোৱা ঋণৰ সুদও পৰিশোধ কৰা নাই। এই যে কোটি কোটি টকা পৰি আছে সেই বিলাক আছে ডি আই পিৰ ওচৰত এম পিৰ ওচৰত নেতৃস্থানীয় লোকৰ ওচৰত। এই বিলাক টকা অপব্যৱহাৰ হৈছে। উইডিওৰ নামৰ টকা দিছে, ইণ্ডাষ্ট্ৰিৰ নামত টকা দিছে। এই বিলাকে ইণ্ডাষ্ট্ৰি কৰিলেও ভাল আছিল। ইণ্ডাষ্ট্ৰি নকৰাকৈ এনেয়েই টকা লৈছে। মত ইণ্ডাষ্ট্ৰিয়েই কৰা নাই তাত উৎপাদন কত আৰু ঋণেই বা পৰিশোধ কৰিব কেনেকৈ? এই বিলাকেই চৰকাৰক দেৱলীয়া কৰিছে। এই বিলাক কথাৰ প্ৰতি নজৰ দিব লাগে। আজি খেতিয়ক সকলক ৰবি শস্যৰ কাৰণে ঘেহুৰ কাৰণে ঋণ দিলেও লবলৈ ইচ্ছা নকৰা হৈছে। ইচ্ছা নকৰাৰ কাৰণে জনসিঞ্চনৰ ব্যৱস্থা নোহোৱাত খেতি হব নে নহয় অনিশ্চয়তাৰ কাৰণে আৰু ঋণ আদায়ৰ সময়ত সৃষ্টি কৰা বিভিন্নকাৰ কাৰণে ঋণ লবলৈ ইচ্ছা নকৰা হৈছে। গতিকে এই সংক্ৰান্তত চৰকাৰৰ দৃষ্টিভঙ্গী ভাল হোৱা বাঞ্ছনীয়।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, মাটি বিতৰণৰ ক্ষেত্ৰত মই কেইটামান কথা কৰিলৈ বিচাৰিছো। মাটি বিতৰণৰ ক্ষেত্ৰত মই সিদিনা কৈছো আৰু আজিও কৰি বিচাৰিছো। আমাৰ যি বিলাক চিদ্দল কাটট চিদ্দল ট্ৰাইবচ মানুহ তেওঁ

বিলাক কমাৰ, কুমাৰ আছে তেওঁলোকে খেতিও কৰে আৰু আংশিক ব্যৱসায় কৰে। তেওঁলোকক এটা চাইদত সহায় কৰিলে সেইটো চাইদত বেচি কৰে আনফালে অন্য চাইদত কমি যায়। যি বিলাক মানুহৰ মাজত মাটি বিতৰণ কৰিছে সেই বিলাকক আধা বিঘাকৈ মাটি দিছে। এইদৰে আধা বিঘাকৈ মাটি দিয়াৰ কাৰণে তেওঁলোক তাত ঘৰ সাজিব পৰা নাই। আগতে জোঁটদাৰৰ ঘৰত কাম কৰি কিছুমানে খাই আছিল। আৰু যি বিলাক মাটি বিতৰণ কৰিছে সেইবিলাক জোঁটদাৰৰ পট্টাৰ মাটি। এনেকুৱা উদাহৰণ মোৰ সমষ্টিতে আছে। এই বিলাক অফিচৰ সকলো জনায় পট্টাৰ মাটি নহয়। এই বিলাক খাচ মাটি। এতিয়া এই বিলাক বিচাৰ কোনে কৰিব। কটুত কি হ'ব সেইটো নকণেও সকলোৱেই বুজি পাইছে। গতিকে মাটি বিতৰণৰ ক্ষেত্ৰত যি বিলাক টুটি আছে সেইবিলাক চাব লাগে। আৰু এটা কথা মই ক'ব বিচাৰিছো যে যি বিলাক বেনামী মাটিৰ মালিক হৈ আছে সেই বিলাক আজিলৈকে উলিয়াব পৰা নাই। তাৰ কাৰণে এটা লেণ্ড ৰিফৰ্ম কমিটি ক'ৰি দিছে। কিন্তু যি বিলাক জোৰ কৰি মাটি ৰাখি আছে সেই বিলাককে লেণ্ড ৰিফৰ্ম কমিটিৰ মেম্বাৰ কৰি দিছে।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, এতিয়া মাটিবিলাক বিভিন্ন নামত ৰাখিবলৈ স্বত্ব কৰিছে। আনকি বহুত নামৰ মানুহৰ কোনো এক্সিজটেল নাই কিন্তু তেওঁৰ নামতো মাটি ৰখা হৈছে আৰু এই বিলাক ব্যৱস্থা কৰি আগৰ জমিদাৰী জোঁন্দাৰী ব্যৱস্থা বাহাল ৰখাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। এনে বিলাক কথা যদি ঠিকমতে চকু দিব পৰা নহয় তেনেহলে কুৰিদফীয়া আঁচনি কাৰ্য্যকৰী কৰা অসুবিধা হ'ব আৰু এই আঁচনি সমূহ ব্যৰ্থ হৈ যাব। ইতিমধ্যে মোৱা মাঘ মাহত চল্লিশ পঞ্চাশটা মান কোৰ্ট মেৰেজ হৈ গ'ল। মোৰ তাত্তে গ্লোলোকগজ ৰেজিষ্ট্ৰি অফিচতে হৈ গৈছে। কিন্তু এইবিলাক বিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিছে আৰু ইমান সৰু সৰু লৰাবিলাককো বিয়া কৰাই দিয়া হৈছে সোধাত

মাটি বখাৰ কাৰণে এই ব্যৱস্থা কৰা বুলি গম পাইছো। গতিকে এই
এই কথাত প্ৰতি চৰকাৰৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছো।

শ্ৰীগিচুদ্দিন আহমেদ :—বিধবাৰ লগত নে ছোৱালীৰ লগত :

শ্ৰীকবীৰ চন্দ্ৰ ৰায় প্ৰধানী :—সামঞ্জস্যহীন ভাবে ধনী দুখীয়া নাটাই
বিয়া পাতি দিয়া হৈছে। এইটো এটা ফেণ্টাষ্টিক কথা।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, আৰু এটা কথা কৈ মোৰ বক্তৃতাৰ সামৰণি
মাৰিব খুজিছো। বৰ্তমানৰ যি কুৰি দফীয়া আঁচনি ঘোষণা কৰিছে আৰু
কাৰ্য্যকৰী কৰিবলৈ হাতত হৈছে তাৰ মূল ভিত্তি হ'ল গাঁও পঞ্চায়ত সমূহ।
কিন্তু গাঁও পঞ্চায়তৰ কথা চিন্তা কৰিলে দুখ লগা কথা হৈছে। পঞ্চায়তৰ
সৰহভাগ প্ৰেচিডেণ্ট চাচপেন্ড হৈ আছে। গাঁও পঞ্চায়তৰ প্ৰেচিডেণ্টজন
প্ৰায় ত্ৰিশ হাজাৰ লোকৰ প্ৰতিনিধি। তেওঁৰ এটা মান সন্মান আছে।
কিন্তু কোনো ক্ষেত্ৰতে তেওঁলোকক মান মৰ্যাদা দিয়া হোৱা নাই। কোনো
কাৰণ নোহোৱাকৈয়ে গাঁও পঞ্চায়তৰ প্ৰেচিডেণ্ট জনক চাচপেন্ড কৰা হৈছে।
তেওঁ এক হাজাৰ টকা দি মহকুমা পৰিষদক চেটিচফাই কৰিছে, তেওঁ
লোকৰ অভাৱচিয়াৰৰ মেজাবমেণ্ট মতে কিন্তু কাৰপৰা ৰিপোর্ট পাই তেওঁক
চাচপেন্ড কৰিছে। সেই লোকসকলৰ কোনো মান সন্মান দিয়া হোৱা নাই।

(ভইচ : কোন পাৰ্টিৰ মানুহ)

কংগ্ৰেছী মানুহেই বোধকৰো। কিন্তু গুপত পৰা নাই হবলা। মৰিগাঁও
মহকুমাবো যিজন চীফ একজিকিউটিভ কাউন্সিলৰ তেওঁকো চাচপেন্ড কৰা
হৈছে। এজন চি-ই-চিৰ এটা মান সন্মান আছে কিন্তু তেওঁকো চাচপেন্ড
কৰা হৈছে। যদি আইন থাকিলহেতেন তেন্তে বোধকৰো এই হাউচৰ এম-
এম-এ সকলোকো চাচপেন্ড কৰিলেহেতেন। কাম মনঃপুত নহলে আধা-
খিনি মান এম-এম-একো কিজানি চাচপেন্ড কৰিলেহেতেন। এই বিলাক

দৃষ্টান্ত দেখি শুনি গাঁওৰ মানুহ বিক্ষুব্ধ হৈ পৰিছে। জৰুৰী অৱস্থা থকাৰ কাৰণে সেই বিক্ষুব্ধ শব্দ কোনেও শুনা নাই কেৱল বিদগ্ধ অৱস্থাতে আছে। আমাৰ গোলোকগঞ্জৰ প্ৰেচিডেণ্টজন এম-ই স্কুলৰ চেক্ৰেটাৰী ১৯৬৮ চনৰে পৰা আছিল। আৰু স্কুলৰ টিনপাত বেনকচীট লৈছিল। ইমান দিনে কোনো ভাগিদা নাছিল। ডি-চিৰ পৰা এক্সটেনচন লৈছিল, মজী মহোদয়ৰ পৰা এক্সটেনচন লৈছিল, কিন্তু প্ৰেচিডেণ্ট হোৱাৰ কিছুমান দিনৰ পিচত ইমান দিনে যিজন অফিচাবে দৌৰাত্ম্য কৰি ঘূৰি ফুৰি আছিল তেওঁৰ বিপোর্ট মতে এই প্ৰেচিডেণ্ট জনকো চাচপেন্ড কৰা হৈছে।

(ভইচ : আপোনাৰ গুৰুপৰ)

মৰিগাঁওৰ চি-ই-চিজন মোৰ গুৰুপৰ নহয়। এনেকুৱা ভাৱে মান-মৰ্যাদা ক্ষুণ্ণ কৰাটো গণতন্ত্ৰৰ নামত গণ প্ৰতিনিধি কাৰণে অপমানজনক কথা। এই ক্ষেত্ৰত এই পঞ্চায়ত মজী মহোদয়ৰ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৰিছোঁ। এনেকৈ যদি ভিগ'ৰাচলি পঞ্চায়তৰ প্ৰেচিডেণ্ট সকলক অপমান কৰা হয়, চাচপেন্ড কৰা হয়, তেতিয়াহলে দেগত কি হব? ৰাইজ চাৰিওফালে আগি উঠিব। এজন দুজন নহয় প্ৰতি জিলাতে দুই চাৰিজনকৈ প্ৰেচিডেণ্টক চাচপেন্ড কৰা হৈছে। দল বা বিৰোধী দলৰ কোনো কথা নাই।

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, বৰ্তমান কুৰিদফীয়া প্ৰশ্নম কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰিছে এই কুৰিদফীয়া আচনিৰ কাৰণে কুৰিজন মজী হলে ভাল হয়। যিহেতু এই কুৰিটা দফা থকা প্ৰশ্নম নট ফৰ দি এইটি পাৰচেণ্ট বাট ফৰ দি টুৱেন্টি পাৰচেণ্ট পিপ'ল। আৰু যিসকলে দৌৰাত্ম্য কৰি ফুৰিছে, অনুগ্ৰহ পাইছে, আশ্ৰয় লোৱা মানুহ সেই মানুহখিনি কংগ্ৰেছৰ নহয়, কংগ্ৰেছত আশ্ৰয় লোৱা মানুহ, এই আশ্ৰিত মানুহখিনিৰ কাৰণেই এইশো কৰিছে। সেইখিনি শতকৰা বিশ হয় নে নহয় কব নোৱাৰো কিন্তু তেওঁ লোকৰ কাৰণেই এইশো কৰিছে।

উপায়ুক্ত মহোদয়, আৰু এটা কথা কৈ মোৰ কথা সামৰিম বুলি
 জাৰিছো। টেক্স বিবেচনৰ কাৰণে মই অভিনন্দন জনাইছো। এইটো ডিগ-
 বাচলি এচেংমেণ্ট কৰিব লাগে। এইটো কাৰেক্টলি চাই তিকমতে আদায়
 কৰাৰ কাৰণে ব্যৱস্থা লব লাগে। অৱশ্যে ডিফলিটিং লোনিঙটো মিসকল দুব-
 ব্যবস্থাবৰ খেতিয়ক আছে তেওঁলোকৰ পাবচেণ্টেজ কিছু কম গতিকে সেই
 বিজ্ঞাকৰ কাৰণে কিছু চাই আচলতে উইসফুল ডিফলিটৰ মিলিগাক আছে
 সেই সকলৰ পৰা আদায় কৰাৰ ব্যৱস্থা লব লাগে। লাগিলে মোডেলকি
 প্রগাৰ্ঠি ক্লোক কৰিব লাগে। বহুত মানুহে হাউচিং লোন লৈছে কিন্তু ঘৰ
 বন্ধা নাই, হাউচি কন্ট্রাকচন কৰা নাই অথচ হাউচিং লোন লৈছে, ইভালিউ
 কৰা নাই কিন্তু লোন লৈছে ইভালিউটৰ নামত, ওবেৰ্ভিং লোন লৈছে কিন্তু
 একো কৰা নাই সেই বিজ্ঞাকৰ পৰা লোন আদায় কৰাৰ কাৰণে-ডিগ'বাচ
 ব্যৱস্থা লব লাগে। লগতে স্কুল সম্পৰ্কীয় এটা কথা কৈ মোৰ বক্তৃতাৰ সামৰণি
 মাৰিম বুলি জাৰিছো। কলেজৰ ক্ষেত্ৰত পিচপৰা অঞ্চলত মিলিগাক কলেজ
 আছে আৰু যিটো বেকলগ আছে সেই বেকলগ খিনি উঠাৰ কাৰণে
 পিচপৰা অঞ্চলৰ জিলাসমূহৰ সেই সেই অঞ্চলৰ কলেজসমূহ ডেফিচিট,
 চেচুৰ্ভেইট লব লাগে। আকৌ প্ৰাইমাৰী স্কুলৰ বিষয়তো যাতে এনেকুটা
 ব্যৱস্থাকে লয় সেইটো নিবেদন কৰিব খুজিছো আৰু যাতে কুৰিচকীয়া জাচনিৰ
 কাৰ্য্যসূচী যাতে তিকমতে কৃতকাৰ্য্য হয় সেইটো চোৱা উচিত। এই ক্ষেত্ৰত
 গণে ডাভৰীয়াই এটা কথা কৈছিল যে মিসকলে কোঅপাৰেচন জনাইছে সেই
 সকলৰ দ্বাৰা কমিটি গঠন কৰি দিয়া উচিত তাকে নকৰি ৰাইট এণ্ড লেফট
 কমিটি গঠন কৰোতে সেইসকলক বাদ দিয়া উচিত নহব। মই কও যে
 মোৰ সমষ্টিতে যদি তেনে কৰা হয় ৰাইট একচন নহব। মানুহৰ ছেণ্টিমেন্ট
 জাগিছে। কোনো ঠাইৰ পৰা কংগ্ৰেছী এল-এল-এ বিটান হৈ আহিছে
 সেইটো বেলেগ কথা। এজন মানুহৰ ভিত্তি দি কৰিব নোৱাৰে। তেতিয়া
 হলে পাৰ্টি শ্লেস হব। মই আশা কৰো বিবোধীতা কৰা সকলৰ কথা বাদ

সকলে কো-অপাৰেছন কৰিছে বা কৰিবলৈ আগবাঢ়ি আহিছে সেইসকলক বা যি সকলে সহযোগিতা কৰিবলৈ আহিছে সেইসকলৰো পৰা নিৰ্বাচিত প্ৰতিনিধি লোৱা উচিত আৰু তেওঁলোকৰ দ্বাৰা যাতে কমিটি গঠন কৰা হয় সেই চিন্তা কৰিব বুলি আশা ৰাখি মোৰ বক্তৃতাৰ সামৰণি মাৰিলো।

Mr. Deputy Speaker:— The House stands adjourned till 10 a.m. tomorrow.

ADJOURNMENT:

The House then rose at 5 P. M. and stood adjourned till 10 A. M. on Wednesday the 3rd March, 1976.

Dated Dispur,

P. D. Barua

The 2nd March, 1976

Secretary:

Assam Legislative Assembly.